

MANS UNIDES ARRIBA A LA SEVA CAMPANYA NÚMERO 50

«Declarem la guerra a la fam!»

El crit que les dones d'Acció Catòlica van llençar el 1955, «Declarem la guerra a la fam», continua de plena actualitat. Mans Unides va recollir aquest clam i ja porta cinquanta campanyes treballant per eradicar la fam al món. Enguany, el lema «Combatre la fam, projecte de tots» ens recorda el compromís adquirit per la comunitat internacional per complir els Objectius del Mil·lenni: concretament el que pretén aconseguir reduir a la meitat la pobresa extrema i la fam abans de l'any 2015. En aquest sentit, Mans Unides subratlla la importància de pressionar els governs i lobbies econòmics perquè canviïn els mecanismes injustos de relació amb els països del Sud.

Pàg. 3, 4 i 5

Testimonis des del Sud

La fam afecta especialment Àfrica i el sud d'Àsia. És per això que Mans Unides ha donat veu als països del Sud, que lluiten per sortir de la seva situació de pobresa i de gana per tenir una vida digna i en condicions. El Pare Blanc Asensio Iguarán, des de

Mali, i Miguel Calixto del Corro, missioner de la Sagrada Família, des de les Filipines, ens presenten una situació terrible en la qual la comunitat internacional té molt a veure.

Pàg. 6

ENTREVISTA EXCLUSIVA A MONS. JOAN PIRIS, BISBE DE LLEIDA

«He trobat un laïcat nombrós i de qualitat»

En el marc de l'assemblea de delegats de Mitjans de Comunicació celebrada a Madrid, Mons. Joan Piris va concedir una entrevista en exclusiva al director de *Catalunya Cristiana*. El bisbe de Lleida aborda, entre d'altres qüestions, les difícils relacions entre l'Església i els mitjans de comunicació i, en aquest sentit, lamenta que en el cas de Lleida totes les informacions religioses estiguin polaritzades pel conflicte de les obres del Museu Diocesà. Mons. Piris també reconeix que a Lleida ha trobat un laïcat nombrós i de qualitat, al qual adreça una proposta creativa: «Hi ha laïcs que podrien demanar una excedència per dedicar-se a la diòcesi.»

Pàg. 17

Entrevista a Maria Emmaús, presidenta dels Focolars

Maria Emmaús Voce és la successora de Chiara Lubich al capdavant del Moviment dels Focolars. Llicenciada en Dret va abandonar una prometedora carrera jurídica per seguir la crida de Déu a viure radicalment l'esperitualitat dels Focolars. En una entrevista la presidenta dels Focolars parla sobre el moment que viu el moviment, a punt de complir-se un any de la mort de la seva fundadora.

Pàg. 10

El perfum que irradia l'amor alliberador

La Llibreria Paulinas va acollir, el 2 de febrer, l'acte de presentació del llibre *El perfume del Evangelio. Jesús se encuentra con las mujeres*, escrit per la Gna. Núria Calduch-Benages i publicat per l'editorial Verbo Divino. L'autora presenta, a través del perfum, alguns dels encontres entre Jesús i les dones en els evangelis sinòptics i en el de sant Joan. És el perfum de Crist ressuscitat, vencedor del pecat i de la mort, que es difon arreu del món irradiant l'amor que allibera i dona vida.

Pàg. 31

Mn. Josep M. Ballarín reflexiona sobre el mòbing rural Pàg. 12

Sumari

Pàg. 8 Confirmades les dates del viatge de Benet XVI a Terra Santa

Pàg. 9 Mor el cardenal Kim, un dels «gegants» de l'Església asiàtica

Pàg. 26 Urgell: el Dr. Pié fa balanç sobre el Sínode de Bisbes

Pàg. 27 Mor Mn. Jaume Serrano, consiliari de Vida Creixent

Pàg. 32 Vuitanta anys de la Ciutat del Vaticà (1929-2009)

Amb l'inici del temps de **QUARESMA**, us oferim una sèrie de comentaris a càrrec del P. Jaume Gabarró.

Pàg. 16

Més assignacions per a l'Església

En la darrera declaració de la Renda corresponent a l'IRPF del 2007, el nombre d'assignacions a favor de l'Església catòlica s'ha incrementat i s'ha elevat a gairebé set milions. Mn. Joaquim Fortuny, coordinador d'Economia de la Conferència Episcopal Tarraconense, analitza aquests resultats i agraïx als contribuents la seva col·laboració.

Pàg. 7

Editorial

Mossèn Balasch, la responsabilitat del traductor

Amb la mort de Mn. Manuel Balasch i Recort (Cornellà de Llobregat, 1928), capellà i hel·lenista, es clou una llarga vida al servei de la cultura catalana, amb un guanyat prestigi en el món universitari: era professor emèrit del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana de la Universitat Autònoma de Barcelona i ben conegut en cercles universitaris i intel·lectuals.

El nom de Mn. Balasch està íntimament lligat a la Fundació Bernat Metge, que ell anomenava «una conscient escola de català». La Fundació, dedicada a la traducció dels clàssics grecs i llatins, és l'obra editorial que, als països de parla catalana, ha assolit una major continuïtat i, sovint, una més que remarcable altura científica. Iniciada per Francesc Cambó el 1923, va néixer amb la finalitat de fomentar l'estudi dels clàssics grecs i llatins i així crear, al llarg dels temps, generacions d'humanistes. Aquesta voluntat es va concretar en la publicació de la col·lecció Fundació Bernat Metge, en català, seguint el model de les grans col·leccions clàssiques europees. En l'actualitat disposa de més de 360 volums. En aquesta col·lecció, Mn. Balasch, que va formar part del consell de direcció, hi ha publicat traduccions de Juvenal, Baquílides, Polibi, Aristòfanes, Tucídides, Plató, Sòfocles i Píndar. Alguns d'aquests autors també els traduí al castellà. És especialment conegut per les versions poètiques de la *Iliada* d'Homer.

Mn. Balasch sabia que la responsabilitat del

traductor és molt alta. Seguidor del doctor Carles Cardó, era conscient com ell que mentre l'autor original sovint no se sent tan forçat a escollir el lèxic, a solucionar dificultats sintàctiques, a polir l'estil, el traductor —i més si ho és d'obres d'una perfecció formal tan acabada com acostumen a ser els clàssics grecs i llatins— ha d'enfrontar tots aquests problemes i, si s'entusiasma en la seva resolució, la llengua n'ha de sortir necessàriament perfeccionada. Cal agrair, doncs, l'aportació de Mn. Balasch en treballar, amb paciència d'orfebre, la nostra llengua.

Seguint també les petjades de Carles Riba —sobre el qual va escriure tres llibres— Mn. Manuel Balasch havia comprès que l'entitat literària i cultural de les obres dels clàssics és deguda a una simbiosi profunda de fons i de forma, i aquesta última és un suport essencial d'allò que hom vol dir, i per això admirava la magnífica qualitat literària de les traduccions de Riba que resideix en el que Balasch denominava «la seva prodigiosa literalitat».

I tot aquest treball l'ha fet amb una gran senzillesa i humilitat, com un ministeri complementari al seu propi de sacerdot que exercia a la parròquia de Santa Maria de Cornellà des de feia tants anys. Ordenat de prevere l'any 1957, deu anys després ja fou adscrit a aquesta parròquia. Que la mort l'hagi dut a l'esclat de l'alba i que s'hagi trobat amb el qui és la Paraula, el Verb etern de Déu.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, M. José Camps, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 111,30 €

Gibraltar i Portugal: 111,30 €

Resta d'Europa: 181,70 €

Amèrica i Àfrica: 217,06 €

Àsia i Oceania: 290,38 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Tot sovint ha donat fruit una broma quan la seriositat només desvetllava resistència»

(August Platen Hallermund. Dramaturg i poeta alemany. 1796-1835)

Una cosa són les burles inconsiderades amb ganes d'escarnir, i una altra cosa és la broma enginyosa i benintencionada, que a ningú no culpabilitza i a tots complau perquè desperta la hilaritat i relaxa els ànims, sobretot si estan una mica o molt caldejats. Deia el cèlebre soldat i poeta anglès Philip Sydney (1554-1586) que «l'alegria té en ella mateixa una joia permanent o present, a diferència de la

riallada que només té un pessigolleig molest». A la qual cosa va afegir el gran dramaturg i escriptor alemany Lessing (1729-1781): «El bon humor ens manté més raonables que l'enuig endimoniat.» Tot això i molt més ho resumeix aquest refrany popular i genuí: «Es cacen més mosques amb una gota de mel que amb un barril de vinagre.»

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Guerra sense quarter a la fam

■ Mans Unides llança la seva campanya número 50

Rosa María Jané Chueca

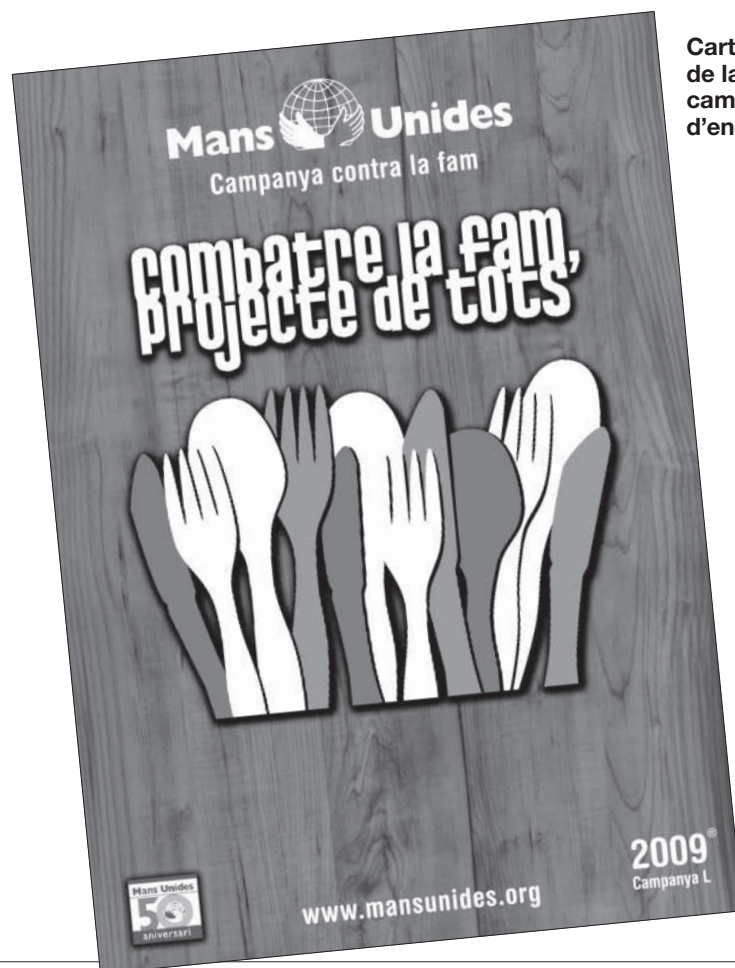
«**D**eclarem la guerra a la fam!» Qui es pronunciava així el 2 de juliol del 1955 era la Unió Mundial de Dones d'Acció Catòlica (UMOF), mogudes per la consigna de Pius XII «Sentir amb els febles». Davant d'una realitat que no podia deixar-les indiferents, les dones d'Acció Catòlica emetien un manifest històric en què deien: «No ens podem resignar al fet que la meitat de la humanitat pateixi gana. (...) Sabem i volem que se sàpiga, que hi ha solucions de vida, i que si la consciència mundial reacciona, d'aquí a algunes generacions les fronteres de la fam hauran desaparegut. (...) Un sol obstacle en la lluita contra la fam seria insuperable: creure la victòria impossible.» El to decidit, esperançat i valent van fer que el manifest tingués un gran ressò mundial, i que no fos una proclama més.

A l'Estat espanyol, les dones d'Acció Catòlica es van prendre molt seriosament aquesta guerra contra la fam i el 1960 van proposar el Dia del Dejuni Voluntari, i van llançar la primera campanya contra la fam per combatre la fam de pa, la fam de cultura i la fam de Déu. Aquest va ser el germen de les campanyes de Mans Unides, que enguany arriben a l'edició número 50. La primera campanya, que es va dur a terme amb la col·laboració de Càritas, va recaptar mig milió de pessetes i el dia de dejuni voluntari es va fixar en el primer divendres de febrer. L'any 1978 el comitè catòlic de la campanya contra la fam es va erigir amb el nom de Mans Unides en persona jurídica.

La il·lusió que tenien les dones d'Acció Catòlica era que la fam arribés a desaparèixer. Tot i això, la realitat apunta en la direcció contrària. Segons la FAO (l'organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació), l'any 1990 la fam al món disminuïa, però les dades assenyalen que la crisi alimentària ha provocat un augment de persones que no en tenen prou per menjar: de 852 milions s'ha passat a 963 milions de persones malnodrides. En el darrer any la xifra ha augmentat, doncs, en 111 milions. La majoria de la població afectada es concentra a l'Àfrica subsahariana i al sud d'Àsia.

«Declarem la guerra a la fam!» Aquest gir continua sent tan vigent avui com l'any 1955. Per això Mans Unides ha llançat la campanya número 50 amb la mateixa fe i amb la mateixa força de llavors. El lema d'enguany «Combatre la fam, projecte de tothom», ens recorda el compromís adquirit per la comunitat internacional per complir els Objectius del Mil·lenni: concretament el que pretén aconseguir reduir a la meitat la pobresa extrema i la fam abans de l'any 2015. En aquest sentit, Mans Unides subratlla la importància de pressionar els governs i lobbies econòmics perquè canviïn els seus mecanismes injustos de relació amb els països del Sud.

Des del 1960 Mans Unides lluita contra

Cartell de la campanya d'enguany.

la fam, la misèria i l'explotació. Al llarg d'aquests anys, l'activitat de Mans Unides ha aconseguit salvar milions de vides i recuperar una existència digna per a homes i dones a través de projectes socials, sanitat, agricultura i promoció de la dona. Fent un recompte de l'activitat de Mans Unides, la institució ha dut a terme més de 3.500 projectes sanitaris, uns 3.000 de promoció de la dona, prop de 4.000 d'agrícules, al voltant d'uns 6.000 de socials i gairebé 8.000 d'educatius. Cada any Mans Unides dóna suport a més de 800 projectes de desenvolupament a 60 països.

Segons les últimes dades, les delegacions de Mans Unides de Catalunya i Balears van donar suport a 76 projectes en 29 països, l'any 2008. D'aquests projectes, 34 es van desenvolupar a l'Àfrica; 26 a l'Amèrica Llatina, i 16 a Àsia, centrats en les prioritats socials per a un desenvolupament sostenible. Desglossats per àrees donen un total de 28 projectes educatius; 12 de sanitaris; 12 projectes agrícules; 5 de promoció de la dona, i 19 de tipus social per millorar la qualitat de vida de les comunitats i per conscienciar la població sobre la seva responsabilitat comunitària.

50 campanyes

En aquest any 2009 Mans Unides desenvolupa la campanya número 50 i ho vol celebrar d'una manera molt especial amb un seguit d'actes que s'allargaran fins a l'any vinent, quan l'entitat faci 50 anys.

En primer lloc, l'entitat ha preparat l'exposició *Cinquanta anys de Mans Unides*, que recorrerà Espanya durant dos anys de celebracions. La mostra està formada per 25 plafons amb una sèrie de fotografies que procedeixen dels arxius de Mans Unides, juntament amb textos explicatius. Una primera part presenta una introducció a l'exposició i a la feina que l'entitat du a terme des del començament. En un segon moment, la mostra ofereix tres sèries de set fotografies que ens descobreixen cadascun dels continents en què treballa Mans Unides i les prioritats de projectes de desenvolupament.

Per a aquest aniversari s'ha editat el llibre *Van declarar la guerra a la fam. Cinquanta anys en la vida de Mans Unides*, de Pedro Escartín, vicari general de la diòcesi de Barbastro-Montsó i consiliari de l'Acció Catòlica General. El llibre recorre amb detall la història de Mans Unides a través de 236 pàgines. També inclou un quadernet de 16 pàgines amb fotografies.

L'última iniciativa és un vídeo fet per Julián del Olmo, sacerdot, periodista i director del programa *Pueblo de Dios*, de TVE. Del Olmo ha visitat amb el seu equip nombrosos projectes de Mans Unides arreu del món, dels quals ha ofert reportatges amplis en els seus programes. El vídeo convida a caminar per la història de Mans Unides des de la senzillesa i l'emoció.

Celebració a Montserrat

El 28 de març Montserrat serà el punt de trobada per celebrar el 50è aniversari amb totes les delegacions catalanes de Mans Unides, al qual estan convidats socis, donants, col·laboradors, voluntaris i simpatitzants. El programa començarà a les 10 h amb una concentració a l'esplanada del monestir; a les 11 h, eucaristia; a les 12.15 h, lectura del manifest; a les 12.30 h actuació de l'Esbart dansaire; a les 13.00 h conferència de la germana Teresa Forcades sobre *Tot és relatiu menys Déu i els pobres*, i a les 14.30 h, dinar de germanor. La festa comptarà amb l'assistència dels bisbes de les diòcesis catalanes.

Joves filipines assisteixen a un curs d'infermeria en una escola finançada per Mans Unides.

Projectes impulsats des de Catalunya

■ Les delegacions diocesanes de Mans Unides presenten els seus objectius solidaris per a l'any 2009

Com petits granets de sorra que van omplint la gran platja de la solidaritat, totes les delegacions de Mans Unides presents a Catalunya afronten els seus projec-

tes per a l'any 2009. Malgrat la situació de crisi econòmica en què estem immersos, i que pot fer minvar els donatius a favor dels més necessitats, la

solidaritat que es plasma en entitats com Mans Unides tornarà de nou a fer possible molts projectes per a un món més just.

TARRAGONA

Suport als països del Sud en el seu desenvolupament

Joan Boronat / Tarragona

Des de la Delegació de Mans Unides a Tarragona es proposen tres projectes de desenvolupament dins la 50a campanya impulsada per aquesta ONG catòlica, que enguany du per lema «Combatre la fam, projecte de tots.» Tal com explica la delegada a Tarragona, Satur Sosa, es demana «un compromís vers els més desfavorits del planeta i la col·laboració en el finançament de projectes que donen suport als països del Sud en el seu desenvolupament».

D'aquesta manera, el primer projecte inclou recaptar 57.961 euros per beneficiar una població de 13.000 persones a Beasejour-Haití, i contribuir a millorar les condicions de vida de la població camperola de la zona que es va veure molt afectada per l'huracà *Noel*, l'octubre del 2007. El suport de Mans Unides anirà destinat a crear un banc de llavors i a proporcionar a les famílies una cabra, per tal que es garanteixi l'assistència dels nens a l'escola, i a comprar unes quantes mules per poder fer el transport als mercats i el trasllat de malalts.

El segon projecte és destinar 50.478

euros a la capacitat per a dèlits a través de l'ensenyament i la salut al districte de Dindigul, a l'Índia. Els dèlits són la casta més marginada i explotada de la zona i es pretén establir deu centres de suport educatiu a nens d'entre 6 i 15 anys i cursos per als qui treballen i no saben llegir ni escriure, així com formació professional per als alumnes de 15 a 18 anys. A més, a cada poble es crearà un minicentre de salut, amb especial atenció a la dona i s'organitzaran grups d'autoajuda. Els beneficiaris directes seran 780 nens i 400 homes i dones i indirectament en sortiran beneficiades 2.990 famílies.

Pel que fa al tercer objectiu propugnat, aquest se centra en l'ampliació, sensibilització i millores higièniques i sanitàries en vuit poblets de la regió de Mityana a Uganda. Consisteix a aportar 40.294 euros per impulsar reunions formatives i seminaris, a més de formar comitès de salut en els quals ajudaran les persones en temes relacionats amb sanitat i higiene. Inclou la construcció de zones per a higiene i neteja, per a una població de 4.480 persones ja que els habitatges estan mancats de les mínimes condicions higièniques, inclosa l'aigua.

BARCELONA, SANT FELIU DE LLOBREGAT I TERRASSA

Per una globalització social

Redacció / Barcelona

«A vui vivim un procés de globalització. Cal dir, però, que estan globalitzades l'economia i les finances, fins i tot la misèria, però no ho està la solidaritat. La globalització econòmica no va acompanyada d'una globalització social.» Davant d'aquesta constatació, el cardenal Lluís Martínez Sistach, en el seu article *Paraula i Vida* del 8 de febrer, anima totes

les persones de bona voluntat a estar ben compromeses en la lluita contra la fam.

Per afavorir aquesta lluita contra la fam, la Delegació de Mans Unides a Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa s'ha proposat de finançar un total de quinze projectes a l'Àfrica, Amèrica i Àsia. Es tracta de centres de salut, d'escoles, de cursos de formació, de projectes de desenvolupament rural i de producció agrícola.

LLEIDA

En projecte una escola de Secundària a l'Índia

La parròquia de Sant Agustí va acollir el sopar de la fam.

Jordi Curcó / Lleida

La Delegació de Mans Unides de Lleida va celebrar el dissabte 7 de febrer la jornada del dejuni voluntari a la parròquia Sant Agustí del barri de la Bordeta, atesa pels pares salesians. L'Eucaristia de la solidaritat va ser presidida pel rector, el P. Joan Valls, amb la participació de la presidenta de Mans Unides a Lleida, Pilar Menéndez, amb el seu equip de voluntàries de la Delegació, així com amb un bon nombre de feligresos.

En la seva homilia, el P. Joan Valls va valorar el treball de sensibilització i acció directa de Mans Unides al llarg de 50 anys, fent present l'opció preferencial de Jesús pels pobres, recordant el lema de la campanya d'enguany: «Combatre la fam, projecte de tots.» Va convidar tothom a fer el mateix que Jesús: lluitar contra el mal i contra

les causes que el provoquen, sense descuidar la trobada amb Déu Pare.

En acabar l'homilia, la presidenta de Mans Unides va llegir el manifest contra la fam al món i va presentar el projecte que enguany vol finançar la Delegació de Lleida: la construcció d'aules per a escoles d'ensenyament secundari a Manduraj (Índia), per valor de 107.926 euros. Projecte que es finançarà amb la col·lecta de la campanya i amb les activitats que al llarg de l'any es fan a favor de Mans Unides.

El diumenge 15 de febrer, a les dotze del migdia la catedral de Lleida va acollir l'Eucaristia commemorativa dels 50 anys de Mans Unides, presidida pel bisbe Joan Piris i concelebrada pel degà i capítulars. Amb aquesta celebració es van obrir els actes commemoratius d'aniversari, entre els quals destaca el pelegrinatge a Montserrat de totes les Mans Unides de les diòcesis catalanes, el proper 28 de març.

XV Marxa de la Solidaritat

L'ONG diocesana Mans Unides ha organitzat, com cada any, la Marxa de la Solidaritat. L'acte, obert als alumnes de 4t d'ESO dels col·legis públics i privats, es va iniciar a les nou del matí, quan es van anar congregant els prop de mil nois i noies que hi participaven.

En aquesta edició (la quinzena), coincidint amb la celebració del 50è aniversari de la creació de Mans Unides, la Marxa de la Solidaritat va comptar amb la presència del Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, el qual va presidir l'acte inaugural, que va tenir lloc a l'auditori del Camp de Mart, des d'on sortiria la marxa. Abans de la intervenció de l'arquebisbe, Satur Sosa, presidenta de Mans Unides, va agrair la participació dels diversos col·legis i dels seus alumnes disposats a caminar uns vint quilòmetres per tal d'obtenir fons amb què finançar un projecte de Mans Unides a l'Índia.

La Marxa va sortir del Camp de Mart i després va passar per la plaça dels Boscos i pel santuari de la Mare de Déu de Loreto (on van dinar els participants), per arribar a la plaça de la Font, on es va fer l'acte de clausura d'aquesta quinzena Marxa de la Solidaritat, presidit per l'alcalde de Tarragona, Josep Fèlix Ballesteros.

Tant la sortida com l'arribada i el dinar van comptar amb la presència del grup d'animació dels germans maristes, que van engrescar els participants amb les seves cançons, alegrement corejades pels joves.

URGELL**Diada de dejuni voluntari**

David Codina / La Seu d'Urgell

El divendres 6 de febrer, com ja és una bona i llarga tradició, va tenir lloc a tota la diòcesi d'Urgell l'inici de la campanya contra la fam amb una jornada de dejuni voluntari. Va ser una bona oportunitat per expressar la nostra comunió amb els germans d'arreu del món que dejenen permanentment per necessitat i per oferir el producte del dejuni als projectes que se'ns proposen per a la present campanya.

I el diumenge 8 de febrer la col·lecta de solidaritat amb els nostres germans dels països pobres i en via de desenvolupament va posar fi a la campanya contra la fam de Mans Unides. Tal com deia el nostre bisbe Joan Enric, el lema d'aquesta Campanya «Combatre la fam, projecte de tots», vol ajudar-nos a reflexionar sobre l'ineludible combat contra la fam. Per què hi ha fam al món?, és un fenomen natural, una voluntat política?, un mal físic o un mal moral?, un càstig diví, un pecat estructural...? I de fet ens adonem que la fam té a veure amb els sistemes de producció, amb la venda i distribució dels aliments, amb els sistemes financers, i en el fons amb la visió moral de la persona humana. És així com valorem que el combat contra la fam és un imperatiu moral, que dimana de la dignitat de tota persona humana, que és creada per Déu. Aquest combat reclama un sistema econòmic mundial que miri a les necessitats de les persones i dels pobles, i no només als guanys.

Mans Unides d'Urgell vol aportar el seu granet de sorra en aquesta lluita

tan difícil, i com sempre, ha escollit els projectes que vol dur a terme. Aquest any es troben situats a l'Índia. Un a Jadamuda (estat de Chattisgarh), que porta per títol *Programa de desenvolupament i salut comunitària*, adreçat primordialment a dones-mares i a les seves famílies per un import de 24.748 euros i que és coordinat per les Religioses Esclaves de Maria Immaculada. L'objectiu d'aquest programa a Jadamuda és millorar les condicions de vida de les dones i de les seves famílies en aquesta zona. El projecte té una durada de tres anys.

L'altre projecte de Mans Unides Urgell està situat a la ciutat de Hiriyur-Bhadravathi (estat de Karnataka) i porta per títol *Desenvolupament integral de dones i nens*. És un programa de desenvolupament integral de dones i nens amb un import de 32.862 euros, coordinat per les Germanes del Sagrat Cor de Jesús. L'objectiu és col·laborar per millorar les condicions socioeconòmiques de les dones de nou pobles.

«**Ens adonem que la fam té a veure amb els sistemes de producció, amb la venda i distribució dels aliments, amb els sistemes financers, i en el fons amb la visió moral de la persona humana**»

SOLSONA**Projectes de Malawi i Bolívia**

Ramon Estany / Solsona

Els projectes que la Delegació de Mans Unides del bisbat de Solsona té previstos fer en aquest any 2009 ascendeixen a uns 176.803 euros d'ajut que es reparteixen en un projecte de reconstrucció d'una escola en zona rural a Malawi i en la dotació de metges i material per a un centre sanitari a Bolívia.

Malawi és un petit país situat al sud-est del continent africà. La població de la missió de Mua, situada al districte de Dedza, és d'uns 150.000 habitants. L'índex de malària és dels més alts del país a causa de la gran proliferació de mosquits ocasionada per l'elevada humitat de la zona. L'escola de la missió acull 2.017 alumnes, la majoria d'ells de minsos recursos. Els fonaments dels edificis han quedat al descobert i la majoria de sostres han desaparegut. Moltes aules han quedat inutilitzables i molts nens han de rebre les classes a l'aire lliure asseguts a les pedres. La seva reforma és inajornable. Sol·liciten ajuda per a la reconstrucció del centre. Beneficiaris: 2.017

directes - 150.000 indirectes - Import: 114.260 euros.

Pel que fa al projecte de Bolívia, consisteix a dotar de metges i de material un centre sanitari. Al departament de Cochabamba hi ha comunitats rurals indígenes que malviuen dispersades i totalment abandonades, mancadres de tot tipus de sanitat. Els més afectats són, principalment, els nens i les dones. La proposta està orientada a fomentar la participació activa de la comunitat amb accions bàsiques en prevenció de malalties, higiene i nutrició, que en millorin la salut i disminueixin la mortalitat infantil. Sol·liciten material i metges per al centre. Beneficiaris directes: 500 persones - Import: 62.543,30 euros.

Des de la Delegació de Mans Unides demanen el nostre suport per poder dur a terme aquests projectes. Col·laborant amb Mans Unides podem ajudar persones que pateixen fam, malalties o manca de recursos per poder viure dignament.

Per a més informació podeu trucar al telèfon 973 320 183, o bé al correu electrònic solsona@mansunides.org.

GIRONA**El bisbe Francesc fa costat a Mans Unides**

Mons. Francesc Pardo s'ha implicat molt a favor de Mans Unides.

Víctor Gay / Girona

L'acció de Mans Unides a Girona es veu especialment recolzada pel decidit posicionament del bisbe Francesc Pardo. En primer lloc, per donar suport als voluntaris d'aquesta ONG de l'Església, va presidir l'assemblea anual de l'entitat entre nosaltres, els va encoratjar i agrair la tasca que porten a terme, en molts casos en el decurs de molts anys. Va fer memòria del mig segle de servei de Mans Unides i va dir que si la seva agenda ho permet serà amb ells a la peregrinació de Montserrat la propera primavera i en l'anada a Roma a la tardor tot esperant que sigui possible una audiència privada amb el Papa.

Mons. Pardo ha fet públic un escrit d'especial suport a Mans Unides, text que es difon pels mitjans de comunicació diocesans i també per part dels d'informació general. En el seu text el bisbe de Girona assenyala la realitat dels béns planetaris que en les seves tres quartes parts són consumits per un terç de la població —els que formem el primer món— mentre que les altres dues terceres parts dels éssers humans s'han de repartir la quarta part dels productes de la terra. Aquesta situació d'evident injustícia provoca greus contradiccions: «Mentre hi ha morts de fam, als països occidentals cal fer dieta per no morir a causa de malalties provocades per l'obesitat», afirma el bis-

be. Assenyala que els primers responsables de tot plegat són «les organitzacions econòmiques i polítiques mundials, dels governs del món occidental» i dels mateixos països on manca de tot però afirma que a cada persona li escau una part d'aquesta responsabilitat: «No maleïm només la fam i les causes, sembrem blat, educació, sanitat, mitjans de producció, justícia, pau... perquè s'arribi a collir el necessari.»

Aquesta participació personal del bisbe en la campanya de Mans Unides referma el seu evident tarannà social, ja apuntat amb l'estructura del seu equip de govern pastoral, del qual ja informàvem a *Catalunya Cristiana*, amb preveres procedents dels serveis de Càritas i Immigració. El bisbe Francesc ha fet aquest nou pas també personal amb aquest text i presència.

Enguany la diòcesi de Girona s'ha compromès amb onze projectes que es portaran a terme a Madagascar, l'Índia, el Salvador, Burkina Faso, Angola, el Camerun, Malawi i Colòmbia, i que totalitzen 289.603 euros. Els projectes han estat assumits pels diferents arxiprestats i parròquies de la diòcesi. La crisi cal dir que ha passat factura a Mans Unides, ja que l'any 2008 es van assumir tretze projectes, amb un pressupost de 439.513 euros. Però s'han prioritzat els que hi havia garanties d'atendre abans que acceptar-ne més i deixar-los sense resoldre.

CASA GAYSERVEI DE LLOGUER
Des del 1860C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

**ASENSIO IGUARÁN, MISSIONER D'ÀFRICA,
TREBALLA A MALI DES DEL 1964**

«Àfrica ens està demanant justícia»

R.M.J.

El Pare Blanc Asensio Iguarán és un dels testimonis, juntament amb el missioner argentí Miguel Calixto del Corro, convidat per Mans Unides a Barcelona per explicar la realitat dels països del Sud i sensibilitzar la població sobre la campanya contra la fam. Asensio Iguarán va arribar a l'Àfrica fa 45 anys i ha dedicat la seva vida a projectes de desenvolupament entre la població més necessitada.

—Per què augmenta la fam al món en lloc de minvar?

—Hi ha diverses causes per explicar la fam i la pobresa al món, externes i internes dels mateixos països. Per exemple, els països que s'acaben d'independitzar estan endeutats amb el Banc Mundial, amb l'FMI, amb els països d'Europa... hi ha hagut una gestió dolenta dels préstecs i moltes ajudes no han arribat a la població. Els estats han de pagar aquests deutes i el que podrien invertir en educació, sanitat o agricultura ho destinen a pagar els interessos. Darrerament els preus dels aliments han pujat. Avui dia es consumeix més carn al món i per alimentar el bestiar es fan servir cereals, i el que es feia servir per alimentar els éssers humans es dedica a alimentar el bestiar. També es fan servir cereals per a biocarburants... hi ha fons d'inversions que es destinen a aconseguir estocs d'aliments per a quan hi hagi escassetat i s'hi especula. Els estats que han de pagar deutes afavoreixen els conreus per a l'exportació. En el cas de Mali és el cotó. Això provoca que es conreïn menys cereals. A més, el cotó no el venen a un preu just i tampoc no hi ha diners per comprar cereals o per a l'educació dels infants o els medicaments... i moltes vegades s'endeuten amb el cotó. L'augment de la fam al món no s'explica per l'augment de la població, perquè es produeixen aliments més que suficients.

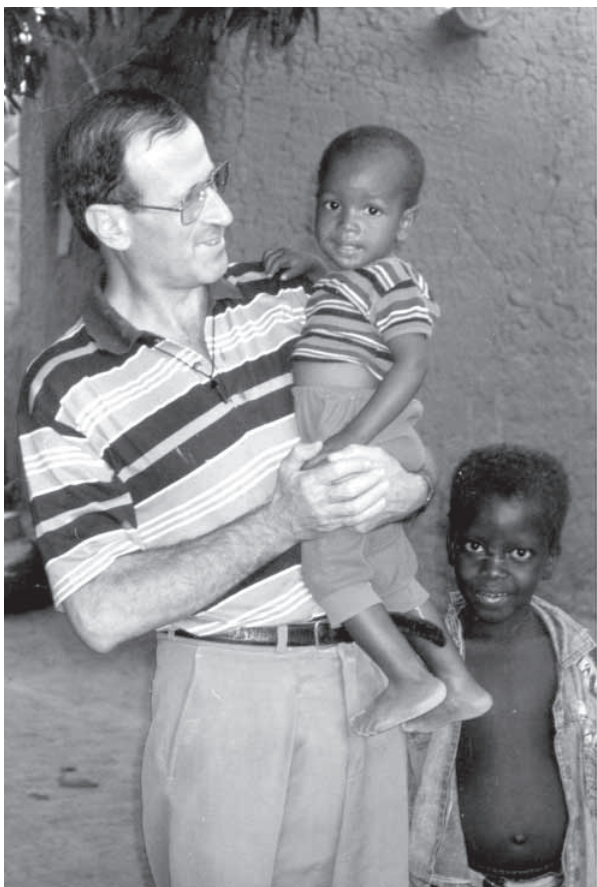
—Què poden fer els missioners?

—Al nostre nivell, el que podem fer són petits projectes que duem a terme amb l'ajuda de Mans Unides. Treballem força amb petites coopera-

tives, microcrèdits. Les dones són les més sensibilitzades amb el problema de la fam i emprenen amb coratge iniciatives com ara fer petits horts col·lectius per compensar l'escassetat de cereals. També promovem la construcció de pous profunds i amb bons fonaments, perquè hi hagi una bona irrigació. Un altre projecte que tenim són els molins. La vida de les dones és molt dura i triturar el gra és un treball duríssim. Elles s'apleguen en cooperatives i demanen préstecs per comprar molins, la qual cosa els alleugereix la feina. Això els permet més temps per poder anar a la tarda a classes d'alfabetització, nutrició, costura...

—Què ens demana avui Àfrica?

—Àfrica no ens demana almoïna, ens demana justícia. És hora de tenir en compte els seus productes, les seves matèries primeres, i pagar-les a un preu just, la qual cosa permetrà a aquests països tirar endavant per ells mateixos. Els estem robant les matèries primeres i fins i tot provoquem

guerres per tal d'aconseguir-les. A l'Àfrica la salvaran els africans. Necessiten l'ajuda i la tecnologia que no tenen, i necessiten molt de respecte perquè no parlem mai dels seus valors culturals, del seu art, de la seva música, de la seva literatura. Encara avui tenim un complex de superioritat sobre l'Àfrica, a la qual cal colonitzar, civilitzar, evangelitzar... això és una barbaritat! Hem de canviar de mirada i descobrir que són persones com nosaltres i que formem part de la mateixa humanitat.

**MIGUEL CALIXTO DEL CORRO, MISSIONER
DE LA SAGRADA FAMÍLIA**

«La crisi del Sud atempta contra la dignitat humana»

R.M.J.

Miguel Calixto del Corro va arribar a Mindanao (Filipines) fa gairebé tres anys, des de la seva Argentina natal. A Filipines viu actualment una experiència «molt maca», assegura, que l'ha obligat a repensar-se a ell mateix. Mans Unides dona suport a la seva tasca amb dos projectes: una residència per a 30 noies i un edifici per a l'escola amb aules i laboratoris.

—És una utopia pensar que es pot posar fi a la fam?

—Crec que és important que els objectius que ens posem siguin grans, però aquest el veig molt gran i em sembla que les passes necessàries per aconseguir-lo són encara molt tímides. Encara que hi ha molta gent i moltes iniciatives que lluiten per aconseguir aquest objectiu, crec que es tracta de pegats i que no anem a les causes del problema. Cal canviar les estructures polítiques, les maneres de relacionar-se els països. És una qüestió de justícia i de drets, de reconèixer la igualtat de tots els ciutadans del planeta. Crec que les nacions que provoquen l'empobriement d'altres països es conformen amb donar-los el que sobra, amb tranquil·litzar les seves consciències.

—Hi ha fam a Mindanao?

—Sí, i això es veu en la malnutrició dels nois, en el fet que s'adormen a classe, en el retard en el creixement... Al camp és on més es pateix i la reforma agrària encara està pendent. Les terres es dediquen a conrear pinya i plàtan per a l'explotació, en detriment de l'arròs, que és la base de la dieta local. Hi ha menys arròs nacional, el preu puja, i cal importar-lo.

—Quins altres problemes hi ha?

—Mindanao és una illa que es caracteritza per la diversitat. Tot és divers i en quantitat: en la naturalesa, pel que fa a les ètnies, les llengües, les religions... hi ha moltes coses macaques, moltes iniciatives bones i també molts problemes. Els problemes més greus són la corrupció política, la crisi alimentària, la violència política (del govern, de la guerrilla comunista-maoïsta i de la guerrilla islàmica), que complica molt les coses i que provoca un nombre de desplaçats i de refugiats alarmant: 600.000 només a l'illa de Mindanao! Jo crec que la solució dels problemes passa per l'educació d'una ciutadania activa, responsable, participativa... Però la ciutadania no participa per por de la repressió i de la violència. La democràcia que vivim és una dictadura d'amagat, amb més de 800 desapareguts i assassinats. Jo em dedico sobretot als joves perquè ells són el present de Filipines. I a partir d'ells he entrat a les seves famílies i he començat a moure'm en organitzacions de camperols i de drets humans. Tot això és per a mi un camp d'esperança.

—La crisi que vivim pot ajudar-nos a ser més solidaris?

—És curiós que mai no hi ha fons per al desenvolupament, però sí per a la borsa. Tant de bo que aquesta experiència de crisi ens ajudi a sintonitzar amb altres crisis que hi ha al món. Tot i que he d'advertir que la crisi que vivim aquí no té res a veure amb altres crisis. Vosaltres podreu estar a l'atur, però no us mancarà mai l'hospital, la roba, l'aliment, el sostre, fins i tot el lleure! Al Tercer Món es viu un altre nivell de crisi. Quan parlem de crisi als països del Sud, estem parlant de situacions que atempten contra la vida i la dignitat humana.

Espanya

església en el món

L'Església aconsegueix més de vuit milions i mig de contribuents

■ Recapta 241,3 milions d'euros a través de la declaració de la Renda

SIC / Madrid

En la darrera declaració de la Renda (la de la primavera del 2008), corresponent a l'IRPF del 2007, el nombre d'assignacions a favor de l'Església catòlica s'ha incrementat, en termes absoluts, en 174.832. La proporció de les assignacions en favor de l'Església ha pujat del 33,45% del 2006 al 34,38% del 2007, la qual cosa significa un increment de 0,93 punts. El nombre total d'assignacions a favor de l'Església s'ha elevat així a gairebé 7 milions (exactament 6.958.012). Tenint en compte que un bon nombre de declaracions són conjuntes, s'estima que el nombre de contribuents que van marcar la X a favor de l'Església l'any passat va superar els 8.500.000.

L'import total que els contribuents han assignat a l'Església per aquest concepte és de 241,3 milions d'euros; la qual cosa significa un increment de 67,5 milions (un 38,8%) pel que fa als 173,8 milions de

cava per primera vegada el nou sistema d'assignació, apunten que aquest permetrà mantenir el sosteniment de les activitats bàsiques de l'Església en un nivell d'eficiència i austeritat semblants als que han estat habituals fins ara. Segons Giménez Barriocanal, «el resultat són unes dades que es troben en la línia del que es preveia: que aquest sistema oferís uns recursos amb una quantitat similar, que és el que estava previst en els acords Església-Estat. Jo crec que s'ha fet una passa en aquesta direcció».

Amb tots els factors en joc, no es disposarà, per a aquest capítol, de molts més recursos, però sembla que es pot esperar que tampoc no siguin molts menys. Les altres formes de col·laboració amb el sosteniment de l'Església, com ara les col·lectes, subscripcions, etc., continuaran sent absolutament indispensables. En el nou sistema és i continuarà sent fonamental la decisió personal dels contribuents de marcar la case-

Mons. Martínez Camino va presentar les dades en roda de premsa.

lla corresponent en la seva declaració de la Renda. Poden fer-ho o bé només per a l'Església o bé conjuntament per a l'Església i els anomenats «altres fins socials». La CEE agraeix a tothom aquest gest d'assignar i especialment als qui ho han fet per primera vegada a favor de l'Església.

La Conferència Episcopal valora posi-

tivament la campanya de comunicació realitzada el curs passat per tal de donar a conèixer millor la rellevància de la presència i de les activitats de l'Església en la nostra societat. En la mateixa roda de premsa, el secretari i portaveu de la CEE, Mons. Juan Antonio Martínez Camino, assenyalava que «aquesta assignació que els contribuents, catòlics o no catòlics, fan a l'Església és una col·laboració perquè l'Església multipliqui per molt el que la societat, i els necessitats en particular, reben del treball de l'Església». S'espera que, gràcies a properes campanyes, i un millor finançament, siguin encara molts els catòlics i els contribuents que apreciïn la tasca de l'Església els que sàpiguen que marcar la casella no té cap cost i que, això no obstant, rendeix molt.

La tasca religiosa i espiritual de l'Església, ja en ella mateixa de gran significat social, porta sempre intrínseca altes funcions socials. L'ensenyament; l'atenció multiforme dels infants, els ancians, els discapacitats; l'acollida dels immigrants; l'auxili personal i immediat als qui la crisi econòmica ha posat en dificultat; els missioners en els llocs més pobres de la terra: tot això sorgeix de les vides entregades i de la generositat suscitada en les persones que han trobat la seva esperança en la missió de l'Església. Amb pocs diners, l'Església continua fent molt per tantes i tantes persones que encara necessiten tant.

« Amb pocs diners, l'Església continua fent molt per tantes persones que encara ho necessiten tant »

l'exercici anterior. Aquest augment de la xifra resultant ha estat possible com a conseqüència de la conjunció de diversos factors. En roda de premsa, el vicesecretari per a afers econòmics de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), Fernando Giménez Barriocanal, n'esmentava alguns: «En primer lloc, la pujada del coeficient d'assignació, que és del 0,7% en lloc del 0,5% anterior, i que fa que s'incrementi l'import total; després, la pujada en un 7,3% del nombre de declaracions a favor de l'Església catòlica. Aquesta és una dada molt important, perquè des de fa cinc o sis anys no es produïa aquest increment.» I afegia: «Una altra dada a destacar són els més de vuit milions i mig de contribuents, una xifra esperançadora i que millora l'import final.»

Per a una interpretació correcta del significat d'aquestes dades cal recordar que l'increment del coeficient fins al 0,7% ha anat acompanyat de l'eliminació de l'exempció de l'IVA, des de l'1 de gener del 2007, que significava fins a aquesta data per a les institucions de l'Església un estalvi aproximat de 30 milions d'euros, xifra que ara ha de ser compensada. D'altra banda, cal valorar també el fet que, amb el nou sistema, l'Estat no garanteix ja cap mínim per al sosteniment bàsic de l'Església. La CEE considera que els resultats d'aquest exercici, en el qual s'apli-

Unes dades a valorar

Mn. Joaquim Fortuny*

La Conferència Episcopal Espanyola acaba de fer públiques les dades de la declaració de la Renda del 2008, corresponent a l'IRPF del 2007, pel que fa al que rep l'Església catòlica de la decisió dels contribuents de marcar la casella que n'indica l'ajut. Els resultats han estat satisfactoris, ja que globalment hi ha hagut un increment de mig milió de declarants, i s'ha arribat gairebé als set milions de declaracions amb la casella marcada per a l'Església catòlica. Això, juntament amb l'increment del tant per cent (perquè és la primera vegada que l'Estat no aporta res dels pressupostos generals però es va acordar que l'índex passava del 0,52% al 0,7%) ha fet que l'Església percebi 241,3 milions (l'any anterior havien estat 173,8 milions).

Des de Catalunya també estem contents dels resultats. Hem crescut com la resta de l'Estat espanyol. Si bé en nombre de declaracions amb la casella marcada estem una mica per sota d'altres comunitats autònomes, el fet que la renda a Catalunya sigui més alta fa que l'aportació en nombres absoluts sigui considerable i en molts casos superior a altres indrets. No puc oferir xifres exactes perquè encara no les hem rebut, però és tal com ho dic.

A les diòcesis amb seu a Catalunya ens anima veure que els esforços en comunicació que estem fent des de fa molts

anys, incrementats darrerament, estan donant els seus fruits. Estem convençuts que totes les persones que tinguin un coneixement de les tasques que l'Església du a terme marcaran ben de grat la casella per ajudar-la econòmicament. Les campanyes no pretenen altra cosa que fer conèixer totes les tasques religioses, culturals, socials, assistencials, educatives... que l'Església tira endavant. Continuarem treballant d'allò més en favor de la tota humanitat oferint Jesucrist i el seu missatge i encarnant aquest ensenyament amb una tasca compromesa amb tothom especialment amb els més necessitats.

Ara que s'apropa l'època de declaracions, aprofito per fer una crida a tots els catòlics i a totes les persones que coneixen i valoren el treball de l'Església catòlica en la nostra societat perquè marquin la casella a favor de l'Església catòlica. Recordo que qui desitgi marcar la casella per a «altres fins socials» també ho pot fer. Una no va en detriment de l'altra. Es poden marcar totes dues caselles si un ho desitja i, en aquest cas, tant l'Església com «altres fins socials» rebran el 0,7% cadascuna.

Gràcies. Gràcies de veritat a tots els qui aneu marcant la casella en les vostres declaracions de la Renda, és un gest que no costa res i ajuda molt.

* Coordinador d'Economia de la Conferència Episcopal Tarraconense

VATICĂ

El Papa, portador de pau i reconciliació

■ Confirmades les dates del viatge de Benet XVI a Terra Santa

Redacció

Ciutat del Vaticà

Fonts vaticanes han confirmat oficialment les dates per a la visita de Benet XVI a Terra Santa, del 8 al 15 de maig, i que el durà a Jordània, Israel i els Territoris Palestins. Jordània serà la primera etapa d'aquest pelegrinatge, on està previst que el Papa visiti el mont Nebo, lloc des del qual Moisès va albirar la terra promesa, així com el lloc del Jordà on la tradició assegura que Jesús va ser batejat per Joan el Baptista. A la vora del Jordà Benet XVI hi inaugurarà una església. Segons el pare Rifaat Bader, portaveu de l'Església catòlica a Jordània, el Bisbe de Roma es reunirà amb dirigents islàmics jordans a la mesquita del rei Hussein.

Encara no han transcendit els detalls de la visita a Israel, tot i que el nunci apostòlic Mons. Antonio Franco, ha explicat a l'agència SIR que aquest viatge cal entendre'l «en clau pastoral: el Papa ve per visitar la comunitat catòlica de

Jordània i de Terra Santa, i, en conseqüència, tant a Israel com als territoris palestins». Hi haurà tres trobades amb les comunitats catòliques, ha confirmat, «a Jerusalem, a Betlem i a Galilea». No obstant això, ha indicat que «no està prevista cap visita a Gaza», tot i que la comunitat catòlica d'aquesta zona «estarà present» en les trobades papals. Mons. Franco ha confirmat que Benet XVI es trobarà amb «líders de l'islam i del judaisme» i que «tampoc no s'exclouen trobades amb els responsables de l'Estat de Jordània, Israel i els Territoris Palestins on hi ha una autoritat palestina».

D'altra banda, el P. Federico Lombardi, s.j., director de l'Oficina d'Informació vaticana, ha subratllat que el viatge de Benet XVI a Jerusalem és «una decisió valenta». El P. Lombardi ha analitzat la visita del Papa a Terra Santa en l'editorial d'*Octava Dies*, setmanari del Centre Televisiu Vaticà, en el qual sosté que el Papa té el desig d'anar com a pelegrí als llocs sants: «Tot i que precedentment ja hi ha estat, sent la importància de tornar-hi ara

com a cap d'una comunitat de creients, que puguin peregrinar en unió espiritual amb ell i a través d'ell als llocs on hi ha implantades les arrels de la seva fe. (...) Pau VI va voler iniciar precisament a Terra Santa la sèrie de viatges internacionals dels Papes i Joan Pau II, seguint les seves passes, hi va plantar llavors inoblidables de reconciliació, d'esperança i de pau».

El P. Lombardi afirma que «ara és el torn de Benet XVI. La seva és una decisió valenta. Hi ha incertesa en la situació política, hi ha una gran divisió d'opinions internes en els diferents camps. Hi ha tensions contínues en una regió inflamada de conflictes i recentment marcada per una guerra que ha devastat la franja de Gaza i ferit profundament el seu poble». En aquest sentit, assegura que «al procés de pau li costa fer passes resolutives. Ombres o desconfiances tornen sovint a enfosquir el diàleg, ben encaminat, entre el món hebreu i l'Església catòlica. Però, de tota manera, cal anar-hi. És més, per tot això potser és realment urgent fer aquest viatge. Per pregar en els punts més crucials de l'enfrontament entre odi i amor: allà on la reconciliació sembla humanament impossible. Per recordar que el nom i la vocació de Jerusalem és ser "ciutat de la pau", de trobada entre els pobles, en el nom d'un Déu de salvació, de pau i d'amor per a tothom».

La llicó de la Shoah

«Jo també m'estic preparant per visitar Israel, una terra que és santa tant per als cristians com per als jueus, perquè les arrels de la nostra fe són allà.» Així es dirigia el Papa quan va rebre recentment els membres de la Conferència de presidents de les principals organitzacions ju-

eves americanes. El Papa posava en relleu que «l'Església està profundament i irrevocablement compromesa a rebutjar l'antiseminisme i a continuar construint relacions bones i estables entre totes dues comunitats. Si hi ha una particular imatge que tanca aquest compromís, és el moment en el qual el meu estimat predecessor Joan Pau II, davant del Mur de les Lamentacions a Jerusalem, va demanar perdó a Déu per totes les injustícies que el poble jueu va haver de patir».

Benet XVI va manifestar als representants jueus que «l'odi i el menyspreu contra els homes, les dones i els infants que es va manifestar en la Shoah va ser un crim contra Déu i contra la humanitat. És

El Papa va rebre representants dels jueus americans.

indubtable que qualsevol negació o minimització d'aquest crim terrible és intolerable i totalment inacceptable. (...) Recordar és fer tot el possible per evitar que es repeteixi una catàstrofe com aquesta en la família humana, i construir ponts d'amistat duradora».

Per al Pontífex, «el meu desig fervent és que la memòria d'aquest crim espantós enforteixi la nostra determinació per guarir les ferides que durant tant de temps han enterbolit les relacions entre cristians i jueus. Desitjo de tot cor que la nostra amistat s'enforteixi, de manera que el compromís irrevocable de l'Església a continuar mantenint relacions respectuoses i harmonioses amb el poble de l'Aliança doni fruits en abundància».

ESPANYA

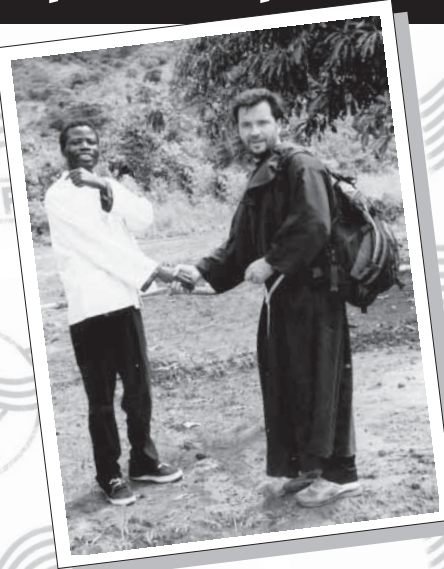
Solidaritat amb els immigrants morts a Lanzarote

Redacció / Lanzarote

La pàgina web del bisbat de Canàries recorda els 25 immigrants ofegats a Lanzarote i assenyala el dolor profund que causa aquest drama. A més, insta al fet que «cal fer alguna cosa més i millor del que s'ha fet perquè les nostres aigües no

acabin amb les il·lusions i la vida de milers i milers de persones, que l'única cosa que han intentat és cercar una vida millor... La nostra diòcesi s'uneix al dolor de les famílies i de totes les persones de bona voluntat perquè el patiment no apagui mai la flama de l'amor, de l'esperança i de la solidaritat».

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació,
ells o elles i encara
més persones llegiran
CATALUNYA CRISTIANA
cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica:** **217,06 €** ☐
Àsia i Oceania: **290,38 €** ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

ular

Data

Entitat			Oficina			DC	Compte			

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
Comtes de Bell-lloc, 67-69. 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 -Fax 934 092 820

COREA

Mor el cardenal Kim, un dels «gegants» de l'Església asiàtica

■ Va ser guardià dels drets humans i de la democràcia

Zenit / Seül

Amb la mort del cardenal Stephen Kim desapareix un dels «gegants» de l'Església catòlica a Àsia, segons ha anunciat Esglésies d'Àsia, l'agència de les Missions Estrangeres de París. El cardenal Stephen Kim Sou-hwan, arquebisbe emèrit de Seül, va morir el 16 de febrer, als 87 anys d'edat, a l'hospital Santa Maria de Kangnam (Seül). En conèixer la seva mort, Benet XVI va enviar un telegrama en què recorda l'«assistència fidel» que com a cardenal ha ofert el purpurat coreà.

Stephen Kim va néixer el 1922 al poble de Taegu, a l'època en què el país era colònia japonesa. Després d'haver-se vist forçat, en la seva època de seminarista, a servir sota la bandera japonesa, va ser ordenat sacerdot el 1951, en plena guerra de Corea (1950-1953). Es va convertir en bisbe de Masan el 1966. Pau VI el va transferir a la seu de Seül el 1968, abans d'elevat-lo a cardenal l'any següent. El cardenal Kim es va convertir en el primer cardenal coreà, i amb 46 anys, en el cardenal més jove de l'Església catòlica arreu del món en aquells anys. A finals de la dècada dels seixanta, l'Església catòlica

va haver de coreanitzar les estructures, a les quals el cardenal Kim va imprimir la seva marca personal. Va optar per un compromís concret amb la societat per respondre a les grans qüestions socials: el desenvolupament econòmic, la justícia social i la democratització política. El 1968, en el seu missatge inaugural com a arquebisbe de Seül, el cardenal Kim va fer una crida a l'Església de Corea a «enderrocar els alts murs rere el quals s'ha tancat per anar al cor de la societat», per ser una Església al servei dels pobres, en fidelitat a l'ensenyament del Concili Vaticà II. Les coses no anaven bé perquè el cos episcopal i el clergat coreans no formaven un front unit sobre aquests temes. A més la posició dels militars, llavors al poder, s'estava endurint, i amenaçava la democràcia i els drets humans. A l'Església van sorgir grups de sacerdots que van forçar el Govern a moderar els abusos contra els drets humans i, sobretot, a sensibilitzar l'opinió pública. Més tard, una vegada aconseguida la democràcia política, el cardenal Kim va saber mantenir la unitat de l'Església catòlica a Corea acompanyant les lluites socials que van marcar el final dels anys vuitanta

El cardenal Kim, tot un símbol per a l'Església coreana.

i noranta per una distribució més gran de la riquesa econòmica.

El cardenal Kim va dimitir de les seves responsabilitats als 76 anys. Avui l'Església representa el 9% de la població, i en la ment dels coreans el cardenal Kim és el guardià dels drets humans i la democràcia. Atent a les altres Esglésies d'Àsia, el cardenal Kim va ser un dels artífexs de la Federació de Conferències Episcopals d'Àsia i se'l considera l'autor de la reactivació del diàleg entre els pobles japonès i coreà, entre altres coses mitjançant les

trobades entre tots dos episcopats. El 1998, durant la celebració a Roma del Sínode dels Bisbes per Àsia, va ser un dels tres cardenals que va presidir els debats. El cardenal Kim ha escrit diverses obres, entre elles *Justícia social*, *Pregàries per la Pau*, *Deu és amor*, *La pau amb aquesta terra*, *Viure com un ésser humà* i les seves memòries *Estimeu-vos els uns als altres*. Amb la seva mort, el Col·legi Cardenalici està format per 188 cardenals, dels quals 115 són electors i 73 no electors (ja han complert els vuitanta anys).

CUBA

Assassinat un missioner espanyol

OMPRESS / L'Havana

El 14 de febrer va ser trobat apunyalat el sacerdot espanyol Eduardo de la Fuente, de 59 anys, que des de l'any 2006 exercia els seus serveis a L'Havana. L'arquebisbat de L'Havana va emetre un comunicat en què assenyalava que «aquest és un fet extraordinari i inusual per a l'Església de Cuba. En aquest moment expressem una vegada més la nostra proximitat i ànim a tots els missioners i missioneres

procedents d'altres nacions que fan el seu servei a l'Església i al poble de Cuba». El pare de la Fuente era natural de Guadalix de la Sierra (Madrid) i durant deu anys havia treballat a l'illa, primer fent suplències d'estiu, i des de feia tres anys a través de l'obra de Cooperació Sacerdotal Hispano-Americana (OCSHA). Era rector de Santa Clara d'Assís, a la colònia de Lawton, una barriada obrera de la capital on feia treball comunitari amb gent pobra.

ESPANYA

Mor el degà de la Facultat de Teologia San Dámaso

Infomadrid / Madrid

El degà de la Facultat de Teologia San Dámaso i sacerdot diocesà de Madrid, Pablo Domínguez Prieto, va morir en un accident de muntanya al Moncayo. Va néixer el 1966 i va ser ordenat sacerdot de la diòcesi de Madrid el 1991. Va cursar els estudis de Teologia al Centre d'Estudis Teològics San Dámaso i va fer períodes d'investigació al Seminari de Filosofia de la Universitat de Münster

(Alemanya). Era doctor en Filosofia per la Universitat Complutense de Madrid, llicenciat en Teologia per la Universitat Pontifícia de Comillas i catedràtic de Filosofia Sistemàtica de la Facultat de San Dámaso. Havia estat membre del consell de redacció de la revista *Communio* i de la *Revista Española de Teología*. Era director de la Colección Filosofía de la Lógica i col·laborador del programa *La Linterna de la Iglesia* de la cadena Cope.

Any Paulí

Agustí Borrell

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Unit del tot a Jesús

«Ja no sóc jo qui visc, és Crist qui viu en mi» (Gàlates 2,20)

Quan es converteix, Pau no canvia de religió: continua creient en el Déu únic i continua sentint-se membre d'Israel, el poble escollit. Tampoc no és un pecador penedit que a partir d'aleshores comenci a fer el bé. En què consisteix, doncs, la seva conversió? El canvi que es produeix en ell té a veure directament i exclusivament amb Jesucrist. Pau viu l'experiència d'un trobament personal amb Crist ressuscitat, i es convenç que el mateix que havia mort en la creu ara viu per sempre. I no es tracta d'una impressió momentània ni d'un sentiment fugisser. Pau veu que es produeix en ell un canvi permanent, concretat en una relació personal amb Jesucrist. A partir d'aleshores ja no l'abandona la certesa que Crist l'acompanya en tot moment, que ell el guia i li dóna forces. Pau se sentirà per sempre més unit a Crist, fins al punt de dir que Crist viu en ell o que per a ell viure és Crist. La fe de Pau no

té com a centre una doctrina sinó una persona: el Crist vivent en el qual ell reconeix el Fill de Déu i el salvador de la humanitat. Tot el que Pau fa i diu a partir de la seva conversió té Jesucrist com a centre i com a fonament. La seva activitat consisteix a fer conèixer Crist per tot arreu, i també el seu pensament teològic s'elabora a partir de Crist. En aquest sentit, pot sorprendre que Pau no parli pràcticament mai de la vida històrica de Jesús, ni del seu ensenyament. Potser és així perquè està tan convençut que Jesús ha ressuscitat i continua viu en el present, que no necessita recordar el Jesús del passat. Sap que ara i sempre pot viure en relació permanent amb ell. Pau no va arribar a conèixer Jesús en el temps de la seva vida humana, però després s'hi va sentir tan identificat, que podia dir als cristians de Corint: «Sigueu imitadors meus, com jo ho sóc de Crist» (1 Corintis 11,1).

MARIA EMMAÚS VOCE, PRESIDENTA DEL MOVIMENT DELS FOCOLARS

Marta Nin

Pocs mesos després del traspàs de Chiara Lubich el 14 de març del 2008, Maria Voce, anomenada Emmaús per la mateixa Lubich, va ser elegida presidenta del Moviment dels Focolars. Llicenciada en Dret, Maria Voce va ser la primera dona advocada de la seva ciutat, però als 26 anys va abandonar una prometedora carrera jurídica en sentir la crida de Déu a viure radicalment l'espiritualitat de la unitat per tal de poder generar sempre la presència de Jesús.

—Vostè va conèixer el Moviment dels Focolars l'any 1959 a Roma. Quina era la seva experiència de fe abans de conèixe'ls? Què la va atraure dels focolarins?

—A casa vaig rebre una sòlida formació cristiana. Era de l'Acció Catòlica, però continuava buscant: sentia un buit inexplicable. A Lourdes vaig demanar a la Mare de Déu que pogués trobar alguna cosa o algú que l'omplís, no podia viure a mitges. I ho vaig trobar a la universitat. Sempre que anava amb aquell grupet de joves sentia una gran alegria, em semblava que m'il·luminaven la vida. Però no sabia explicar-m'ho. Ho vaig entendre del tot només alguns anys després, quan Chiara Lubich ens va parlar d'aquella extraordinària experiència de la presència de Jesús que es fa tangible, tal com ho havia promès, a qui viu la unitat, quan dos o tres estan units en el seu nom. Ella va fer servir la imatge dels dos pols del llum elèctric: cal que s'uneixin per fer llum. També nosaltres, unint-nos mitjançant la caritat recíproca, experimentem alguna cosa semblant al que van viure els deixebles d'Emmaús quan, després que Jesús els hagués deixat, van dir-se: «I el nostre cor no s'abusava dins nostre?» Chiara deia: «És un abusament de foc espiritual, és llum, força, decisió, amor que arrossega i transforma.» Per a mi, era sorprenent descobrir que era aquesta presència de Jesús entre aquells joves el que m'havia atret! Llavors vaig sentir clarament, i de seguida ho vaig escriure a Chiara, que la meua vida ja no tindria cap altre sentit que el de generar la seva presència.

—Com explicaria els punts cardinals de l'espiritualitat dels Focolars?

—No es pot sintetitzar breument. Chiara definia l'espiritualitat com el «suc d'una vida». Comparava l'espiritualitat amb una medalla en la qual en una banda hi ha escrit «unitat» i, a l'altra, el secret per dur-la a la pràctica: «Jesús crucificat i abandonat.» L'espessor de la medalla és tot l'Evangeli. Aquesta nova saba brolla a partir d'una redescoberta de l'Evangeli que es remunta a fa més de mig segle, quan el món pateix fortes tensions que culminen en el segon conflicte mundial, alguna cosa semblant es pot reconèixer en la història dels nostres dies i potser en la nostra mateixa història personal. Al fons d'aquesta lluita fratricida, Chiara comunica una novetat trasbalsadora: Déu és amor i té un pla sobre la humanitat, «que tots siguin u com tu i jo». Vol portar el cel i la seva llei a la terra: l'amor recíproc capaç de vessar Déu sobre el món i transformar la política, l'economia, la ciència, l'art. Chiara també compara el Moviment

amb aquell bot nou de l'Evangeli, que conté el vi nou destinat a restaurar la humanitat. Com tot carisma, és un do de l'Esperit Sant per a tothom, sigui quina sigui la situació de cadascú, perquè tots estem cridats a construir la civilització de l'amor, esperada avui més que mai, en un món travessat per un crisi molt profunda.

—Un dels trets del Moviment és el compromís ecumènic i interreligiós: abraça cristians, no cristians i també no creients. De quina manera els no

cobert el seu carisma i la seva Església més bella, d'una manera més profunda.» I un professor musulmà de la Universitat d'Orà, a Algèria, Farouk Mesli: «La unitat per a la qual Chiara va donar la vida no és una utopia, sinó una realitat viscuda amb fervor per molta gent, també per nosaltres els musulmans.»

—Com s'articula la pertinença dels no catòlics en el Moviment?

—És una pertinença molt diversificada, però efectiva. Ara està reconeguda pels nostres estatuts, després d'un camí

maduresa», «temps en el qual tot es desenvolupa en extensió, tot es multiplica. I serà també en profunditat». Per a mi, ha estat particularment emotiu el que he viscut aquest mes a l'Àfrica, a Fontem, al Camerun, en el cor de la selva equatorial, on des de fa més de 40 anys les tribus locals estan lligades a Chiara i al Moviment dels Focolars. Una història de desenvolupament i d'evangelització. Ara és l'estació seca. Doncs va sorprendre a tothom la pluja que va caure una nit: per als bangwa era el senyal de la benedicció del cel. El senyal que *mama Chiara* rega el que va sembrar per fer que tot creixi. De fet ha crescut: si el 2000 Chiara va estrènyer un pacte d'amor recíproc amb dues de les màximes autoritats de dues tribus, ara aquell pacte s'ha estès a 18 caps. I no només això. Han expressat el desig d'estar vinculats al Moviment en una unitat molt forta i de seguir d'aquesta manera el camí traçat per Chiara, perquè entre tots els pobles d'aquestes regions regni sempre la pau.

—Amb quin esperit afronta la responsabilitat quotidiana no només de ser presidenta dels Focolars, sinó de seguir Chiara en aquest càrrec?

—Em trobo al començament, encara és una experiència nova, encara és fresca, però no m'espanta. La vida m'ha canviat, però fonamentalment diria que no ha canviat res. L'experiència més maca d'aquest període és que, com sempre, estic cridada a construir relacions, pas a pas, amb un amor sempre nou, amb l'opció fonamental per Déu i aquell amor a Jesús en el germà, que ens uneix a tots. És clar que és un repte continu, a tornar a començar cada dia, perquè la mesura de l'amor recíproc és «com Jesús ens ha estimat», fins a l'abandonament del Pare. Però és una condició perquè Jesús sigui entre nosaltres. I Ell porta els dons de l'Esperit. És a Ell a qui m'encomano cada vegada que he de pujar a un escenari o he de tenir una entrevista delicada. I m'adono que una paraula, un suggeriment, l'escolta, produeixen algun efecte, perquè després m'arriba una carta com a resposta per l'alegria sentida. Això em fa experimentar la gràcia de la presidenta.

—La corresponsabilitat home-dona en totes les dimensions del Moviment és un dels seus trets distintius. A més, sempre estarà presidit per una dona segons els estatuts. Creu que això és un «valor afegit» del carisma de Chiara Lubich en una realitat eclesial prevalentment masculina?

—Sí, és un «valor afegit», però va molt més enllà de la mera valorització de la dona. És una aportació perquè emergeixi en l'Església el perfil marià. Joan Pau II, citant el teòleg Urs von Balthasar, en va parlar per primer cop a Chiara quan ella li va demanar titubejant: «Què en pensa si sempre és una dona la presidenta del Moviment?» I la resposta va ser: «Sí, tant de bo!» El perfil marià per afirmar la primacia de l'Amor fins i tot per sobre del ministeri sacerdotal. Perquè on no hi ha amor tot es redueix a forma, a simple ritu. L'amor és el carisma més que gran, que ens fa capaços d'abraçar tothom qui trobem i tota la humanitat amb una maternitat generada i viscuda en la relació amb Déu.

«El perfil marià de l'Església afirma la primacia de l'Amor»

«La fraternitat universal, el projecte de Déu sobre la humanitat, no és un somni»

catòlics se senten cridats a formar-ne part?

—L'amor i la unitat estan inscrits en l'ADN de tothom. Són universals. En el carisma de la unitat els homes i les dones de les fes més diferents, fins i tot no religioses, troben una llum que indica el camí per ser tots una sola família, constructors d'una humanitat nova que ja demostra amb fets com la fraternitat universal, el projecte de Déu sobre la humanitat, no és un somni. Sense ombres de proselitisme o de sincretisme. L'altre dia un pastor de l'Església reformada suïssa, Peter Dettwiler, deia: «Al contacte amb aquesta espiritualitat molta gent ha des-

gens fàcil, ja que és d'una novetat absoluta. La característica comuna és el fet de compartir l'esperit de la unitat del Moviment i la col·laboració, òbviament de manera i en mesures molt diferents, en el ple respecte de les pròpies Esglésies, religions, creences.

—Aviat farà un any del traspàs de Chiara Lubich. La mort d'un fundador és un moment de transició important per a tota família espiritual. Com percep aquest moment en el Moviment?

—El que està passant es troba molt més enllà de totes les previsions: hi ha una impressió coral que Chiara viu avui més que mai. És una realitat la comunió dels sants, la comunió entre el cel i la terra. El que Chiara ens va dir al llarg d'aquests anys, ens ressona ara amb una profunditat sense precedents i amb un imperatiu que ens crida a viure amb una radicalitat sempre nova. Hi ha una frescor, una vitalitat, un sentit de responsabilitat més madur, una fecunditat més gran. Chiara ja ho havia previst. Mirant el futur del Moviment, parlava d'un «segona època» que definia com a «temps de creixement, de

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

El pecat existeix

El pecat és una realitat ben actual. Jesús ha vingut a perdonar els pecats. Aquesta ha estat la principal missió del Fill de Déu fet home. L'àngel així ho va anunciar a Josep abans del primer Nadal de la història: «Li has de posar per nom Jesús, perquè ell salvarà el seu poble dels pecats.»

Com més coneixem Déu, més sabem què és el pecat. L'home, pel pecat, rebutja l'amor de Déu o mira de construir el seu jo i el món al marge de Déu, com si no existís. El concepte de pecat només pot ser interpretat adequadament en el context de les relacions amb Déu. En el context de l'amor de Déu dut fins al final és on descobrim la veritat dels nostres pecats i ens percebem veritablement pecadors.

Llegint la Bíblia hom s'adona de com, en cada una de les seves pàgines, es parla de l'existència del pecat: allí s'explica la seva naturalesa i malícia i es descriu també la revelació de l'amor constant i de la misericòrdia indefectible de Déu. La història de la salvació és la història de les temptatives repetides infatigablement per

Déu creador per arrencar l'home del seu pecat. El salmista escriu: «Contra vós, contra vós sol he pecat, i allò que ofèn als vostres ulls, jo ho he fet.» El pecat s'alça contra l'amor de Déu per nosaltres i separa d'Ell els nostres cors. Sant Agustí afirma que el pecat és «amor d'un mateix fins al menyspreu de Déu».

Ningú no escapa a la tendència al pecat, perquè es troba en tothom i en cadascú. La seva universalitat i radicalitat és tan gran que l'Escriptura parla del *pecat del món*, estat de pecat original i de caiguda universal preexistent que es realitza en els pecats personals, pels quals cadascú s'apropia d'aquest estat i peca dintre seu.

El pecat té una dimensió personal i social. El pecat, en el seu sentit propi, és un acte lliure de la persona individual; té un origen personal i unes conseqüències en el pecador mateix. Tot pecat, tanmateix, fins i tot el més estrictament individual, íntim i secret, repercuteix d'alguna manera en els altres, ja que té un caràcter social.

El pecat desemboca dramàticament en una divisió entre els germans. El pecat comès contra Déu és pecat

comès contra els homes; així com també quan pequem contra l'home pequem contra Déu, del qual és imatge. Podem recordar el que diu el llibre dels Proverbis: «El qui explota el necessitat injuria el seu Creador», i que el dia del Judici es dirà: «Cada vegada que no ho féreu a un d'aquests petits, tampoc m'ho fèieu a mi.»

No s'ha de confondre la consciència de pecat i el complex de culpa. La primera brolla d'un cor conscient de la primacia de l'amor i implica un acte de responsabilitat. A aquesta consciència el missatge cristià ofereix el perdó i la misericòrdia de Déu. Tenir consciència de pecat és necessari per a la conversió i el canvi, ja que només el qui reconeix la malaltia cerca el remei oportú. El complex de culpabilitat brolla de la por, destrueix la joia, submergeix en la tristesa i genera angoixa i despreci d'un mateix. Potser el mal del nostre temps és que manca molta consciència de pecat i sobra molt complex de culpa, com es posa en relleu en la literatura, en l'art i en la psicologia. Déu és Pare i davant seu no es permet cap sentiment de culpa que ens tanqui en nosaltres mateixos i en la soledat de l'angoixa. Déu és ric en misericòrdia i manifesta constantment la seva omnipotència perdonant els nostres pecats.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Un sí a la vida

He seguit amb emoció els esdeveniments finals de la noia italiana en coma des de feia 17 anys. Davant d'aquests fets i amb l'actualitat de trobar-nos a totes les diòcesis espanyoles en «un any de pregària per la vida», vull expressar de nou un gran «sí» a la vida humana portadora, des del naixement fins a la mort natural, d'una dignitat personal que ningú no té el dret d'arrabassar.

Som conscients de la gran importància i la magnífica complexitat que tenen moltes situacions que comporta la investigació biomèdica i els aspectes que es refereixen a la bioètica. Per això, l'Església intervé a través del seu Magisteri per aclarir i ajudar a resoldre els problemes morals relatius a aquest àmbit. Fa pocs mesos ho ha tornat a fer amb una instrucció —*Dignitas personae*— que posa al dia altres documents, ja que la ciència biomèdica està en continu desenvolupament. L'Església vol animar la ciència i les seves aplicacions tecnològi-

ques que han de ser un servei preciós al bé integral de la vida i la dignitat de cada ésser humà.

Sovint se sent l'acusació que l'ensenyament moral de l'Església té massa prohibicions. Però en realitat aquest ensenyament es fonamenta en el reconeixement d'uns dons que Déu ens ha donat: la vida, el coneixement, la llibertat, l'amor... Al mateix temps, la història és testimoni de com l'home abusa del poder i de la capacitat rebuts i genera diverses formes de discriminació i opressió injusta dels més febles i indefensos. No faig la llista ja que és prou coneguda per tothom.

A la vegada també captem en la història de la humanitat un progrés real en la comprensió i el reconeixement del valor de la dignitat de cada persona. En nom de la promoció d'aquesta dignitat es prohibeix a la societat, amb prescripcions jurídicopolítiques i no només ètiques, els estils de vida que la perjudiquen; així, es legisla

contra el racisme i l'esclavitud, contra la discriminació injusta i la marginació de les dones, nens, persones malaltes o discapacitades greus, contra els abusos salarials, etc. És a dir, la legitimitat de qualsevol prohibició es fonamenta en la necessitat de tutelar un autèntic bé moral.

Si fa 100 anys, l'Església va prendre amb gran valentia la defensa de la classe obrera que tenia conculcats drets fonamentals, ara ho torna a fer quan una altra categoria de persones està oprimida en el seu dret fonamental a la vida. L'Església té el dret i el deure de donar veu a qui no en té, amb valentia i amb el risc de no contemporitzar amb un pensament que pot semblar majoritari però que no respon al bé de la persona. És un clam evangèlic en defensa dels pobres del món i dels que són amenaçats, menyspreats i oprimits en els seus drets humans.

A tots ens espanten les grans desgràcies i cataclismes: traïem-nos la por de la que seria una autèntica desgràcia per a la humanitat donant un «sí» valent i decidit a la vida.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.com

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

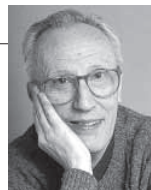
FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Pixapins

Mn. Josep M. Ballarín
Capellà i escriptor

Ja ho sé, bona gent, aquesta paraulota no escau a una publicació tan neta de mots com la vostra. Però mentre a certes contrades els anomenen de *Can Fanga* i a d'altres els *Kamakus* perquè no paren de dir *que maco*, a les nostres valls els diem *pixapins* tot i que els forans de Gósol no s'ho mereixen mica. Potser només s'ho guanya algú caçant bolets amb un rasclet malment les mares del rovelló.

Us aviso. Sóc nat a ciutat, barceloní. Al seu seminari hi vaig fer un primer curs de teologia amb una colla de tan enlairats i liturgistes que tres són canonges i un n'és bisbe. Un servidor de vostès va triar Solsona, on les he acabades gloriós, sense benefici i amb poc ofici a les valls de Gósol i encontorns.

Per començar a enfilar-les després d'aquest exordi, només em cal comparar la meua missa del diumenge amb la de qualsevol dels meus antics condeixebles, glòria de la litúrgia i capaçs de saber si el Papa ha de dur palmó o no ha de dur palmó pels Rams.

Les misses d'ací baix, malauradament *cumbaieres*, són entregades, solemnes i responen als amplis espais d'un temple que podria encabir de sobres els onze parroquials que mena el meu rector barbut.

Jo sempre he cregut que a l'església de Gósol no hi pot haver dimonis avesats al foc etern, no poden aguantar la fredorada d'aquella nevera. Així que, entre àngels i dimonis una mica més escalfats dic missa a la sala parroquial amb estufeta. És com una missa de taverna on s'hi cuidaria a morir de feridura el meu admirat mossèn Farnés. Però, us ho ben asseguro, aquestes misses tenen una escalfor, una intimitat i una quietud que mai no podrà tenir una litúrgia de catedral.

Bé, em preguntareu per què surto amb aquest ciri trencat, quan anem pels pixapins. Molt senzill. A un sant capellà de ciutat, enrivetat de rúbriques potser li vindria a repèl la nostra missa de taverna, acomboiats pels silencis de les valls. Talment un foraster arribat al poble, vingut de ciutat, borratxo de soroll, no pot entendre les valls callades on fins l'olor de femta és silenci i glòria.

I ja hi som. Un vaquer que ha tingut les vaques a prop de casa des dels rebesavis es troba que les ha de treure lluny perquè una dama de ciutat, atuída de sorolls al carrer barceloní, no pot fer bona dormida per culpa dels esquellots de la vacada. En podria dir moltes i moltes, com la d'aquella bona mossa, joiell de la cultura nostrada que va fugir a corre-cuita de Gósol perquè el silenci la treia de polleguera.

Com que escric per al gremi de missa, bo i enfilat de *cumbaiàs*, no m'aturaré pas en la pudor de les corts o dels galliners, ni al ritme pacífic dels esquellots o les barrumbes de les vacades. M'enfilaré més amunt fins a la simfònica de les campanes al campanar.

Sense campanar, un poble no fóra un poble, no passaria de ser un amuntegament sense solta de cases. El campanar és el cant callat del glòria nadalenc, de la joia pasqual i, a tot batall, festeja un bateig i, a sons greus, el tocar a morts, planyívol, té la pau somorta d'un dissabte sant. Endemés, a quarts, a mitja hora, a tres quarts i a l'hora més o menys justa, fa santes les hores del dia.

Acabo. No crec que, des d'una catedral de ciutat, a ple de litúrgies i cerimònies, hom pugui sentir les velles arrels de la Catalunya feta cristiana des de les valls ocultes del Pirineu.

Les del Senyor de Taüll.

Saber escoltar

Saule, el convertit

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

El meu eminent professor de Nou Testament, quan explicava la vida de Saule de Tars, embadellava els alumnes. Aconseguia tanta atenció, que s'hauria pogut sentir el soroll produït pel moviment de les ales d'una mosca, si hagués volat per l'aula. Esdevenia especialment seductora la conversió de sant Pau. No sols ens atreïa la teofania de la conversió, sinó també el fet que en l'escena de l'aparició de Crist ressuscitat hi eren presents els grans trets de la teologia paulina. La conversió del zelós fariseu fou un moment clau en la seva vida.

Al llibre dels Actes o Fets dels Apòstols hi ha dos indrets on es descriu l'aparició del Ressuscitat a qui seria l'Apòstol dels gentils o pagans. Es tracta d'aquests passatges: 22,3-16 i 9,1-22. Impressionant! Narren el procés de la conversió de Pau. De perseguidor passa a l'Església. Perseguir-la significava perseguir el mateix Jesús. Pau va respondre generosament a la crida: «Qui sou, Senyor? Què he de fer, Senyor?» Adreçat al cristià Ananies, rebé el baptisme, la llum que dona la visió espiritual.

El nostre Sant Pare va tractar, recentment, com l'experiència de Saule era un model de tota autèntica conversió cristiana: «Fou l'encontre amb Crist ressuscitat que li canvià radicalment l'existència. En el camí de Damasc, succeí el que Jesús demana a l'Evangeli... Saule es convertí perquè, mercès a la llum divina, "cregué en l'Evangeli".»

«La seva conversió i la nostra —va dir el Papa— consisteix a creure en Jesús mort i ressuscitat i a obrir-se a la il·luminació de la seva gràcia divina. Saule va comprendre que la seva salvació depenia del fet que Jesús havia mort també per a ell —el perseguidor— i que estava, i està, ressuscitat.»

Convertir-se, digué Benet XVI, significa «creure que Jesús s'ha lliurat a si mateix per a mi, morint en la creu, i que, ressuscitat, viu amb mi i en mi». La confiança en el poder del seu perdó ens permet «sortir de les arenes movedisses de l'orgull i del pecat, de la mentida i de la tristesa, de l'egoisme i de la falsa seguretat, per conèixer i viure la riquesa del seu amor».

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Serp, colobra, àspid, escurçó

Des del primer llibre, el Gènesi, fins a l'últim, l'Apocalipsi, aquests rèptils hi surten 74 vegades. L'experiència que tenia Israel d'aquests animals no era gens satisfactòria. En alguns casos havien patit les seves mossegades mortals. Aquesta característica danyosa és pròpia dels àspids i dels escurçons, però no de les colobres. Llegeixo que a Egipte hi ha cobres, també verinoses, que, encertadament estimulades per una pressió, es tornen rígides. Aquest fenomen l'explica l'episodi de la trobada de Moisès i el seu germà amb els mags del faraó.

Per entendre la inclusió del dimoni sota l'aspecte d'un rèptil, com presenta l'episodi catequètic del paradís terrenal, cal recordar que els pobles veïns a l'hebreu adoraven les serps. Més eficaç que afirmar que eren animals senzills, sense cap poder diví, era presentar aquest animal dins la historieta, com a encarnació del mal. En diferents museus d'Israel i de Jordània, hi he vist vist serps de bronze d'aquells temps.

Aprofito l'oportunitat per explicar la història d'un monument en el qual apareix aquest rèptil. Es tracta de la creu que porta entrellada una serp, situada al cim del mont Nebo. N'hi ha que recordareu la fotografia del papa Joan Pau II al seu costat, posada la mirada en la terra promesa a Moisès. La idea d'aquest disseny se li va ocórrer a fra Rafael Dorado, sevillà de Triana, actualment a Getsemaní. La va explicar al P. Piccirillo. Li va dir que aquesta representació agradaria als jueus perquè recordarien la que va aixecar Moisès, i als cristians perquè, en la mateixa creu i recordant les paraules de Jesús que ens arriben per Joan 3,14, s'identifica el Senyor com a Salvador, a l'estil de l'estendard del relat de Nombres 21,9. Dec un article sobre el P. Piccirillo, mort recentment, arqueòleg eminent, especialitzat en mosaics. No parlaré dels seus èxits, perquè ja ho va fer la premsa. En una trobada amb ell, gentilment amable per part seva, em va lliurar una revista, amb un article seu sobre el perdó en la cultura islàmica i em va dir: «Llegeix-lo perquè t'agradarà». I mirant fra Rafael va afegir: «D'això, cal parlar-ne.»

Tornant al monument, l'artista el va fer seguint les indicacions i resulta admirable. Probablement, aviat tornarem a veure el Papa, en aquest cas Benet XVI, al seu costat, mirant l'horitzó des d'aquest lloc privilegiat.

El profeta Isaïes es refereix a l'escurçó més d'una vegada. Li serveix com a imatge i parla de la seva reproducció: ovípara, tot i que sembla que ignori que, diferents espècies, curiosament són ovovivípara. Està clar que aquest privilegi no el tenen tots aquest rèptils danyosos i que, en una època mancada de la nomenclatura linneana, fàcilment la podem confondre amb l'àspid.

Des de petit he vist moltes serps. El primer escurçó que recordo haver vist va ser en terra burgalesa i, l'últim, en un pneumàtic al costat de la porta de casa. Són ben seriosos i cal prendre precaucions. Això no passa amb les colobres, més d'una vegada han entrat a casa i no perdo pas el temps per espantar-les.

Es diu que hi ha organismes oficials que alliberen escurçons perquè depredin els ratolins i els talps, perjudicials per als sembrats i perquè, a la vegada, serveixin d'aliment a les aus de rapinya. Els he qualificat de perjudicials, però les lleis protectores del medi ambient castiguen tothom que les mati. Déu meu, quanta gent deu haver avorrit aquest article!, penso ara.

Victòria Molins,
s.t.j.

Finestra a la vida

El retrobament

Vaig pel carrer pensant en algunes de les coses que m'han dit aquests dies a propòsit del llibre d'*Alexia* que vaig escriure fa anys i la pel·lícula protagonista dels premis Goya *Camino*. Comentarís de tota mena. Però n'hi va haver un que em va sobtar molt. Una trucada de telèfon i una veu femenina. El nom em sonava de fa anys i, la veritat, no vaig aconseguir posar-li un rostre. Tant se val. No li havia fet gràcia la relació de la meua persona amb la cerimònia que havia seguit per la televisió. Estava en el seu dret, però una de les seves frases se'm va quedar gravada: «Com deixa que la relacionin amb aquesta gent atea?» No m'ho podia creure. Encara no ho he paït.

Això pensava quan vaig pujar a l'auto-bús. Se'm va acostar un home amb un somriure deliciós i em va dir: «Quina alegria! Feia temps que no ens vèiem.» Havíem esmorzat junts molts diumenges en aquelles tertúlies de la Barceloneta. El seu aspecte era completament diferent. S'havia engreixat, anava net i polít i del seu rostre i dels seus ulls havien desaparegut les petjades de la droga i de l'alcohol. «Et veig molt bé!», li vaig dir tot recordant aquell home que havia vist dormint al carrer, arrossegant la seva càrrega d'angoixa i marginació pels submons on trobava refugi per a les seves penes, tot i sabent que li reportarien més angoixa...

Vam recordar junts durant el trajecte que casualment ens portava al mateix lloc els temps passats... «Recordes aquella nit que em vas trobar fet una misèria al voltant de l'estació de Sants?» I tant que me'n recordava. Feia uns dies que no el veia. Jo sabia on acostumava a dormir. I com que era un hivern força cru, vam anar amb una companya a portar alguna cosa calenta a tota aquella gent que passava la nit al

carrer. No sé per què jo estava segura que l'hi trobaria. I va ser així.

Aquell record me'n va portar un altre que semblava una veritable resposta a la frase que m'havien dit per telèfon i que jo anava rumiant quan vaig retrobar el meu amic. En arribar a casa vaig recórrer a aquell llibre de *Los desayunos con Sor Genoveva* i hi vaig cercar l'anècdota que ara vull reproduir:

«Estàvem parlant amb tota aquella gent quan se'ns va acostar un home que per l'aspecte i les eines que portava es veia un treballador que tornava de la feina. Aquells dies havia arribat un grup d'africans procedents d'unes pasteres que havien enviat a Barcelona i feia dies que dormien al carrer. L'home es va acostar a un d'ells que semblava que coneixia i que feia d'interpret, i li va allargar un sobre donant-li unes explicacions.

«Ja marxàvem quan el treballador se'ns va acostar i ens va dir: "Perdonin la interrupció. Aquest home em va parlar de la situació dels seus amics i he volgut donar-los una quantitat de diners que tenia estalviats. Mireu, jo no crec en Déu, però crec en l'home... Sóc un peó de la construcció, però, com que treballo molt, les coses no em van malament i he pogut estalviar una mica. Demà se'm casa un germà i, com que a ell no li falta el més necessari, he pensat que podria fer alguna cosa per celebrar-ho. I he vingut per donar els meus estalvis a aquests homes que ho passen malament."»

«Miri —li vaig dir— vostè ens ha dit que no creu en Déu però hi creu més del que es pensa. I tant que creu en Déu, perquè creu en l'home i en la solidaritat!»

Són tantes les lliçons que ens dona la gent de bona voluntat!

Zoom

Eduard Brufau

Mn. Andreu Oliveras, capellà de la presó Model de Barcelona, va haver de comparèixer la setmana passada a judici acusat de passar droga a un intern. El sacerdot —que sempre s'ha declarat innocent i que afirma que només és culpable d'ingenuïtat— va rebre el suport de centenars de feligresos, amics i companys sacerdots de l'arquebisbat de Barcelona. Mn. Oliveras sempre s'ha destacat per la dedicació a la Pastoral Penitenciària i per la lluita contra la droga.

Lluís Serra Llansana
(llserrall@gmail.com)

Signes d'avui

Un manat de contradiccions

Les dues darreres cartes del diari d'Anna M. Frank porten data de divendres 21 de juliol del 1944 i de dimarts 1 d'agost d'aquell mateix any, respectivament. En aquest moment, tenia 15 anys. Tres dies més tard, els agents de la Gestapo van irrompre a les golfes d'uns magatzems d'Amsterdam, on s'amagava amb la seva família i amb altres jueus, els van detenir i els van deportar a diferents camps de concentració.

L'expressió «un manat de contradiccions» tanca la penúltima carta i n'obre l'última. La carta del 21 de juliol se centra sobre el món exterior i comenta detingudament un fet que està en boca de tots. «Notícies bomba! Hi ha hagut un atemptat contra Hitler i aquesta vegada no han estat els comunistes jueus o els capitalistes anglesos, sinó un germànic general alemany, que és comte i jove a més (...) L'autor principal de l'atac ha estat afusellat.» L'Anna es refereix, no a un general, sinó al coronel Klaus von Stauffenberg, que el dia anterior a aquesta carta va portar a terme l'atac. Aquest fet recentment s'ha portat a la pantalla en la pel·lícula *Walkiria* (*Walküre*), dirigida per Bryan Singer i protagonitzada per Tom Cruise. El seu comentari epistolar no pot ser més actual. L'Anna viu immersa en les contradiccions de la societat del seu temps. En aquesta carta, sembla que es fa ressò de tot el que sent al seu voltant, els comentaris dels adults, l'adrenalina de l'atac, les expectatives frustrades, els rumors filtrats, la informació radiofònica. No només l'Anna és un manat de contradiccions. També ho és el seu entorn. La guerra expressa aquesta tensió en el grau màxim. L'atac reflecteix, en aquest cas, la lluita interna del poder alemany.

En l'última carta, el registre es torna intimista i introspectiu. Un fragment seu es llegeix a *La clase* (*Entre les murs*), una pel·lícula, dirigida per Laurent Cantet, que acaba d'obtenir el premi Palma d'Or de 2008 a Cannes. En ella, François, un professor de llengua, fa servir la carta per motivar un grup d'alumnes del suburbi de París, immersos en un grup multicultural. La seva autora, l'adolescent jueva, analitza el seu món interior a través de la frase baula: «Tinc fama de ser un manat de contradiccions.» La fractura interna és descrita per l'Anna de manera directa i desenfadada: «La meua ànima està dividida en dues parts.» Ho expressa amb llenguatge adolescent, però la seva intuïció és poderosa. D'una banda, es descriu així: «Sóc un pallaso divertit una tarda, però després durant un mes tots estan de mi fins al capdamunt.» De l'altra, és conscient que té un vessant «molt més bonic, més pur, més profund». Aquesta contradicció és continua: «L'Anna bona no s'ha mostrat mai, cap vegada, en societat, però quan estic sola gairebé sempre té la veu cantant.»

Aquesta duplicitat, més que moral, és psicològica i existencial. L'Anna ho descriu així: «La persona feliç enfront de la cabreta exaltada.» Ella, als 15 anys, es troba més en la fase del diagnòstic que en el moment de la transformació. La seva lucidesa és sorprenent, però hi bateja un sentiment d'impotència: «El meu vessant més lleuger i superficial sempre guanyarà el més profund, i per això sempre vencerà.» Més endavant, afegeix: «Sucumbeixo a exèrcits més forts.» No sé fins a quin punt són conjunturals aquestes expressions derrotistes. Viure més de dos anys amagada en unes golfes, angoixada per un espai petit, amb la tensió de ser descoberta d'un moment a l'altre, amb les cares de preocupació del seu entorn, sense córrer ni saltar, sense poder ocupar novament el seu lloc a l'aula, amb la seguretat de saber que la seva vida s'aguanta per un fil... és molt dur. És fàcil sentir mal humor, trobar-se malament de salut, ser esquerpa, replicar amb insolència, desproblematitzar-ho tot fent el pallaso. Es considera «un manat de contradiccions». Diagnòstic precís.

Ella, juntament amb Margot, la seva germana gran, van ser deportades al camp de concentració de Bergen-Belson. Una epidèmia de tifus va posar fi a la seva vida entre finals de febrer i mitjans de març del 1945. D'aquesta manera es trunca la seva introspecció i la seva passió per viure.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSES, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

20 euros mensuals ho poden fer possible

DELEGACIÓ DE LA FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN

C/ Arrabal, 13, bajo A - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org

CARTES DEL LECTOR

■ Adéu a un gran mestre

El 7 de febrer passat ens va deixar Francisco Canals Vidal, un gran mestre, professor, home amb una profunda devoció per la filosofia i la teologia de sant Tomàs. També tenia molta devoció per sant Josep, al qual va dedicar una de les seves tesis doctorals. En l'àmbit familiar, era una persona senzilla; podies parlar amb ell de qualsevol tema, i demostrava molta fe en la Divina Providència. (No és tenir fe tenir onze fills en plena època de la postguerra...?)

Vaig ser-ne el fillol; com a padrí, sempre vam tenir molta complicitat, quan li ho demanava sempre m'aconsellava. Tant ell com el seu germà Antonio (el meu pare, ACS) van ser molt devots de la Divina Providència. Ells han influït molt en la meua vida.

Moltes gràcies, que el teu exemple ajudi moltes persones.

ANTONI M. CANALS TOMÁS
Barcelona

■ Jornada Mundial del Malalt

Coincidint amb la festivitat de la Mare de Déu de Lourdes, l'11 de febrer es va celebrar la 17a Jornada Mundial del Malalt. La malaltia no és cap obstacle per practicar la fe, sinó un estímul per sentir-nos estimats per Déu. Gran part del seu ministeri aquí a la terra el va dedicar a guarir els malalts i a consolar els afluïts. «Era sensible a qualsevol patiment humà, tant del cos com de l'ànima» (Joan Pau II).

Per això, els cristians hem de ser testimonis de la tendresa de Déu i demostrar-ho de manera molt especial amb els malalts, que són els més pobres entre els pobres. És una tasca urgent imprimir un rostre més humà en l'assistència i cura dels malalts. Dedicació generosa, trobada calorosa, delicadesa tendra, presència humil i gratuïta.

Les millors pàgines de la història de l'Església les han escrit i les continuen escrivint aquells homes i dones que,

moguts per l'amor de Déu, han dedicat tota la seva vida i energia a servir amb afecte i delicadesa els més necessitats.

És cert que la nostra societat passa per uns moments greus de crisi econòmica, però també cal reconèixer que no sabem quins seran més greus, si els econòmics o els valors, principis i virtuts, morals i humans. Fem una gran bajanada quan limitem l'atenció als malalts a les seves mancances materials o psicològiques, i oblidem que una malaltia pot constituir un moment privilegiat de trobada amb Déu.

ELENA BAEZA
Màlaga

■ Volia viure

Eluana Englaro va morir als 38 anys i després de 17 anys en estat vegetatiu. Li van desconnectar la sonda que la mantenia unida a la vida i, encara que creien que aquest procés duraria diverses setmanes, amb prou feines va superar els tres dies.

El cardenal Javier Lozano Barragán va implorar el Totpoderós perquè l'aculli en el seu si «i que perdoni els que l'han conduïda fins a aquest desenllaç final», va qualificar la desconnexió d'«assassinat abominable». Així mateix el portaveu del Vaticà, Federico Lombardi va afirmar que l'agonia d'Eluana ha de ser per a tots «un motiu de reflexió i de recerca responsable de les millors vies per acompanyar, amb respecte, el dret de la vida, de l'amor i de la cura diligent de les persones més febles».

No obstant això, després de dinou anys en coma, el polonès Jaz Grzebski, va despertar de la llarga absència física, que no espiritual. Va patir un accident laboral i va caure en un coma profund. Però va despertar i va recuperar la consciència per complet. Va afirmar que durant aquests anys va ser conscient de tot el que passava al seu voltant, encara que no podia parlar. Sentia totes les converses dels metges; ells afirmaven que no sobreviuria. I ell l'única cosa que volia era viure i els metges en plani-

ficaven l'eliminació. Jan estava viu i era conscient de tot el que passava al seu voltant.

Matar un ésser humà per no veure'l patir no és lícit. Ningú no pot autoritzar la mort d'un ésser transcendental, encara que sigui un malalt incurable, agonitzant o en estat de coma profund, com Eluana. Ella sentia com planificaven el seu assassinat. Eluana volia viure, però va ser assassinada.

La idea concloent és que l'eutanàsia és una solució equivocada al drama del dolor, un desenllaç indigne de l'home. La resposta veritable no pot ser la de provocar la mort, sinó testimoniar l'amor, que ajuda a afrontar el dolor i l'agonia de forma més humana. L'eutanàsia és una resposta patètica i equivocada al patiment humà.

CLEMENTE FERRER ROSELLÓ
Madrid

■ Fer el bé implica tenir un principi de vida

En un epitafi romà es podia llegir: *In nihil, ab nihilo, quam cito recidimus* («En el no-res, del no-res, que aviat que recaiem»). He estat uns dies voluntàriament aïllada de la televisió, del diari i, en general, dels mitjans de comunicació. Necessitava descansar. Què ha passat en menys d'una setmana?: un atemptat a Madrid, un mort a boca de canó a Barcelona, recusacions a un jutge, morts arreu del món perquè cap guerra ni cap escamot no ha parat... fa ganes de recordar Mafalda i baixar d'aquest món. No obstant això, i recordant l'epitafi, mentre no hi hagi res superior que mogui les nostres accions no crec que ens en sortim, ja que sempre recaiem en el pitjor, en l'odi i en la venjança. I és que si probablement Déu no existeix, quina esperança ens queda?, què ens pot motivar a fer el bé i no el mal?, per què no continuar matant per aconseguir els meus objectius?

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Eluana

—Eluana Englaro va morir el 9 de febrer passat. L'autòpsia va revelar que va morir d'una aturada cardiorespiratòria després d'una crisi provocada a causa de la deshidratació. La meua pregunta és directa i senzilla: per què no la van deixar morir tranquil·lament? Què hi havia de dolent a desconnectar-la? No entenc tot aquest rebombori que s'ha creat a propòsit d'aquest cas i encara menys el conflicte institucional a Itàlia. Crec que algun moralista catòlic de renom ha dit que no hi havia cap inconvenient ètic per a aquesta desconnexió.

—Efectivament, la seva pregunta és senzilla perquè simplifica tremendament el problema. Es tracta de «deixar morir tranquil·lament» o de «matar» directament? Són dues coses ben diferents. Jo crec que es tracta d'això últim, d'eutanàsia directa. Si autoritzem judicialment a privar una persona d'hidratació i d'alimentació, la privem d'una cosa bàsica per viure, li practiquem l'eutanàsia, la matem, per molts eufemismes lingüístics que utilitzem. Mons. Rino Fisichela, actual president de la Pontificia Acadèmia de la Vida, va declarar que en el cas d'Eluana no es tractava de cap pacient terminal, ni d'acarnissament terapèutic. Es tractava de la decisió de retirar-li el pa i l'aigua, és a dir, del més elemental per a la vida: nutrició i hidratació; es tractava de deixar-la morir de gana i de set. Es tractava de salvar una vida innocent. El mateix Mons. Fisichela va declarar que «el Govern italià ha tingut un gest de gran coratge». Com va dir el cardenal Bertone recentment, és missió fonamental de l'Estat salvaguardar els drets fonamentals de la persona, entre els quals hi ha el respecte a la vida des de la concepció fins a la mort natural. I Benet XVI, en el missatge per a la Jornada Mundial del Malalt, ens va recordar que aquest respecte a la vida s'ha de mantenir particularment quan aquesta està envoltada en el Misteri del sofriment. Som davant d'una batalla crucial contra la «cultura de la mort», que guanya posicions cada dia.

L'expressió «desconnexió» en aquest cas és tremendament ambigua. No es mantenia artificialment ni desproporcionadament aquesta persona. Li administraven aigua i aliment, que són les primeres obres de misericòrdia. No ens deixem enganyar per l'il·lusionisme mediàtic. Ni tampoc per aquests pseudomoralistes que, de catòlics, no en tenen res. Escoltem la veu del Magisteri autèntic de l'Església, que no és altra que la veu de Jesucrist.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

■ Els ciutadans europeus i el canvi climàtic

El 61% dels ciutadans europeus té en compte l'impacte climàtic de les seves accions, segons el primer eurobaròmetre sobre l'actitud dels ciutadans europeus davant del canvi climàtic. La majoria dels enquestats creu que ni la indústria, ni els governs, ni ells mateixos, fan prou per frenar l'escalfament global.

Per al 62% dels europeus, el canvi climàtic és el segon problema per ordre d'importància en la UE, després de la pobresa. Quatre de cada deu afirma que no rep prou informació sobre les causes i possibles conseqüències de l'escalfament global, i gairebé vuit de cada deu consideren que la indústria no fa prou per frenar-lo.

El 67% opina que els ciutadans haurien de ser més actius i el 64% assegura que el Govern del seu país hauria de prestar més atenció als assumptes relacionats amb el medi ambient. La Unió Europea surt una mica més ben valorada, ja que el percentatge de ciutadans que creuen que no s'està fent prou se situa en el 58%.

L'enquesta reflecteix que molts europeus han incorporat el respecte al medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic en la seva rutina diària, amb gestos com la separació i el reciclatge d'escombraries o la reducció del consum d'ener-

gia. N'hi ha que van més enllà: el 28% afirma que es decanta pels mitjans de transport amb menor impacte climàtic, tres de cada deu compra productes de temporada i evita les importacions, causants d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, i la quarta part assegura utilitzar menys el cotxe.

El sondeig d'opinió mostra, en tot cas, diferències significatives entre un país i l'altre, així com entre diferents sectors de població. Segons el president de la Comissió temporal, «les persones joves i amb un cert nivell educatiu estan més ben informades i són més actives», per la qual cosa es mostra partidari d'insistir en campanyes informatives dirigides a sectors de població concrets. Un objectiu prioritari hauria de ser aquest 31% de ciutadans que confessa no fer res per frenar el canvi climàtic. La tercera part d'ells diu que li agradaria col·laborar, però no sap com.

Està previst que el Consell Europeu i l'Eurocambrà tanquin un acord entorn de la nova legislació comunitària sobre canvi climàtic. Però també seria convenient que ens expliquin que la meteorologia és la ciència que estudia el temps i que els fenòmens meteorològics es produeixen pels moviments atmosfèrics. Ja n'hi ha prou que ens vinguin acríticament el «canvi climàtic». Fa calor? El canvi climàtic. Fa fred? El... Neva?...

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

El combat del cristià

Pere Tena

bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Quaresma del 2009

Ha arribat altra vegada «el temps favorable, el dia de la salvació», els quaranta dies dedicats cada any, en la tradició litúrgica de l'Església romana, al combat espiritual, a endinsar més i més la nostra vida en el misteri de Crist i en la seva victòria pasqual, a exercitar-nos en la milícia cristiana, a experimentar que l'home no viu només de pa, sinó de tota Paraula que surt de la boca de Déu...

La Quaresma pot ésser definida de moltes maneres, i els títols que acabo d'esmentar els trobem en els textos litúrgics, juntament amb altres. Tanmateix, tant per a cadascú de nosaltres com per a l'Església els accents quaresmals no són sempre els mateixos. Els cicles dominicals, per exemple, proposen diverses dimensions de la preparació de la Pasqua. Enguany, en el cicle B, és manifesta la intenció catequètica de les primeres lectures per desenvolupar el procés de les aliances entre Déu i els homes, fins a la realitat de la nova i eterna aliança en la sang de Jesucrist. Els evangelis, per la seva banda, mostren la riquesa del misteri pasqual de Crist, de la seva mort i resurrecció, revelació de l'amor del Pare que l'ha enviat.

Encara, en aquest any 2009, pot haver-hi dos altres elements que ens ajudin a viure la Quaresma d'una manera fructuosa: la celebració de l'any paulí, i l'ambient social d'incertesa del benestar, i dels recursos bàsics en alguns casos.

Meditació paulina sobre el combat cristià

Les cartes de sant Pau són un document extraordinari per ensenyar-nos en què consisteix el combat espiritual. Preneu, per exemple, la carta als Efesis 6,10-20. «Deixeu-vos enrobustir pel Senyor i per la seva força poderosa. Revestiu-vos amb l'armadura que Déu us dóna per a poder fer front als atacs astuts del diable...» Veiem de seguida en aquestes paraules la projecció en el cristià del combat de Jesús en el desert, que és la icona de la nostra Quaresma.

O bé preneu el capítol 7 de la carta als Romans. Allà sant Pau expressa amb tot el dramatisme la situació del cristià que, tot i mort al pecat, situat en la gràcia de Crist, experimenta tanmateix «la llei del pecat que porto dintre meu» (v. 23). Però aquesta llei pot ésser superada amb la gràcia de nostre Senyor Jesucrist, puix no som deutors de la carn, sinó de l'Esperit, no volem viure d'acord amb els desigs terrenals sinó d'acord amb l'Esperit...

La imatge de la lluita i del combat, tan freqüent en sant Pau per expressar el sentit de la seva vida i del seu ministeri, es complementa amb la de l'esforç atlètic: córrer a l'estadi, lluitar per la corona, córrer endavant... Un text esplèndid de la carta als Filipencs 3,8-14, proposa tot un programa quaresmal. A la litúrgia de la paraula del diumenge cinquè de Quaresma es proposa aquest text com a segona lectura: «El meu desig

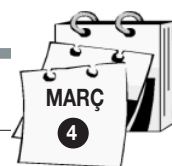
és conèixer Crist i experimentar el poder de la seva resurrecció... Corro amb l'esperança d'apoderar-me'n; puc fer-ho, ja que Jesucrist s'apoderà de mi...» No és cert això també per a nosaltres, des del nostre baptisme?

Un temps per a la sobrietat i la misericòrdia

En els darrers mesos, una sensació d'inseguretat material ha envaït les nostres societats. Tot d'una, tothom qui més qui menys ha experimentat el caràcter fugisser dels béns terrenals. En alguns casos, fins a nivells dramàtics d'incertesa del futur per la manca de treball. Per als cristians, la Quaresma és un moment per assumir aquesta situació en la seva dimensió de «temps favorable», és a dir, d'oportunitat per reflexionar sobre la manera de viure, sobre el sentit dels béns que posem, sobre el significat espiritual del dejuni, i, molt important en aquesta situació, per exercitar-nos en allò que sant Lleó anomena «la misericòrdia», i que consisteix en la comunicació dels béns propis amb els qui en tenen necessitat. Les lectures bíbliques que trobem en la litúrgia de la Quaresma són una crida constant a practicar «el dejuni que Déu vol». Viure tot això com un aprenentatge saludable, i no com un simple parèntesi a tancar, per tornar a maneres de fer que s'han revelat nefastes, és una excel·lent manera de renovar la vida cristiana.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ **Nascut a Roma a finals del segle II**
- ☐ **Pontífex del 253 al 254**
- ☐ **Va destacar per la seva vida ascètica**
- ☐ **Va morir l'any 254**

El pontificat de sant Lluci I va ser força curt, no va arribar ni a un any, però durant els mesos que va durar va ser força fructífer. Així, pocs dies després de ser escollit Papa, ja es va haver d'exiliar durant unes quantes setmanes per culpa de la política anticristiana de les autoritats romanes. A diferència d'altres pontífexs, però, no va patir en pròpia carn les persecucions, i de fet, durant el seu pontificat, la pressió política i social a les comunitats cristianes va ser relativament moderada.

De nou a la càtedra de Pere, Lluci I va manifestar el seu esperit ascètic i auster tot i ser el cap visible de l'Església, duent una vida el més senzilla possible. Aquesta mentalitat també el va dur a emetre alguns decrets i normes molt estrictes pel que feia a la convivència d'homes i dones. Va prohibir, per exemple, que un home i una dona visquessin junts sota un mateix sostre si no tenien vincles de

sang. La prohibició també va afectar el clergat, de manera que els sacerdots no podien acollir a casa seva ni tan sols dones consagrades a la vida religiosa, encara que fos per raons de caritat.

Doctrinalment aquest Papa va condemnar el novacianisme, una heretgia extremament rigorista que no acceptava readmetre a l'Església aquells cristians que n'haguessin abjurat durant les persecucions. A part, Lluci I encara va tenir temps per publicar un decret segons el qual a l'Eucaristia cada sacerdot havia de ser acompanyat de dos preveres i de tres diaques.

Va ser enterrat a les catacumbes de Sant Calixt i temps més tard se'n van traslladar les relíquies a l'església romana de Santa Cecília.

Sant Lluci I

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic B; ferial I) **TEMPS DE QUARESMA** (Salteri: setmana 4)

MARÇ

1. DIUMENGE

I de Quaresma, Morat. Lectures: Gènesi 9, 8-15 / Salm 24 / 1 Pere 3,18-22 / Marc 1,12-15
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Rossend, b.; Lleó, mr.; Albí, b.; Santes, Eudòcia i Antonina, mr.

2. DILLUNS

Fèria, *Morat.* Lectures: Levític 19,1-2.11-18 / Salm 18 / Mateu 25,31-46
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Lluci, b.; Santes, Agnès de Bohèmia, rel.; Genara, mr.; beata Àngela de la Creu, rel. i fund.

3. DIMARTS

Fèria, *Morat.* Lectures: Isaïes 55,10-11 / Salm 33 / Mateu 6,7-15
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Medir, mr.; Ermenter i Celoni, mr.; Santes, Màrcia, vg. i mr.

4. DIMECRES

Fèria, *Morat.* Lectures: Jonàs 3,1-10 / Salm 50

/ Lluc 11,29-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Casimir, príncep; Luci I, p. i mr.; Nèstor, Eteri, Arcadi, Capitó, b. i mr.

5. DIJOUS

Fèria, *Morat.* Lectures: Ester 4,17ss / Salm 137 / Mateu 7,7-12
ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu de l'Àfrica. Sants, Focas, mr.; Josep Joan de la Creu, rel.; Luperç, mr.; Santes, Olívia, vg. i mr.

6. DIVENDRES

Fèria, *Morat.* Lectures: Ezequiel 18,21-28 / Salm 129 / Mateu 5,20-26. Barcelona, Tarragona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: es pot commemorar *Sant Oleguer*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Virgili, b.; Santes, Coleta Boylet, rel.

7. DISSABTE

Fèria, *Morat.* Lectures: Deuteronomi 26,16-19 / Salm 118 / Mateu 5,43-48 (Es pot commemorar: *Santa Perpètua* i *Santa Felicitat*)
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Teòfil, b.

Comentari de la PARAULA

Jaume Gabarró Monjo de Solius

«La teva paraula
fa llum...»

Gràcies a la paraula de Déu tenim la sort de no anar a les fosques per la vida. Com diu el salm, la seva claror ens il·lumina el camí. La veu del Senyor ressona amorosa donant sentit a la nostra existència, i acolorint cadascuna de les seves etapes. Avui comencem la de la Quaresma d'aquest any.

De la mà de la litúrgia de l'Església som invitats a fer dejuni (bufa!), a experimentar quaranta dies de desert (més recollits, més despresos i lliures) a imitació de Jesús. Els cristians, igual que Crist, immediatament després del baptisme som empesos per l'Esperit a viure com a tals en aquest món inhòspit (sense Déu), en el qual un esperit advers, Satanàs, ens contraria i tempta de mil maneres per impedir que ens convertim a Déu; ens proposa altres camins, fins i tot volent-nos fer creure que són excel·lents. No cal témer, l'ajuda de Déu no ens faltarà si ens alimentem de la seva paraula. Llumina com és, ajuda a discernir i guia i enforteix els nostres passos.

Déu s'ha posat a favor nostre, a favor de la vida, no vol més diluvis exterminadors i ens proposa una aliança de salvació, significada per l'arc iris. Efectivament, en les aigües del baptisme serem rescatats de la mort. Units a Crist, morim amb ell per ressuscitar amb ell. De la victòria de Crist ressuscitat no en poden dubtar ni les potències infernals (els «esperits empresonats»). Per a nosaltres la Quaresma és camí de mortificació, però «esperant la santa Pasqua amb una joia plena de deler espiritual» (sant Benet).

LECTURES BÍBLIQUES

Diumenge I de Quaresma

Lectura primera

Gn 9,8-15

Aliança de Déu amb Noè, salvat de la inundació del diluvi

Lectura del llibre del Gènesi:

Déu digué a Noè i als seus fills: «Jo faig meva l'aliança amb vosaltres, amb els vostres descendents i amb tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres, els ocells, el bestiar i tots els animals domèstics i feréstecs que han sortit de l'arca. Jo faig amb vosaltres aquesta aliança meva: la vida no serà mai més exterminada per l'aigua del diluvi, no hi haurà mai més cap diluvi que devasti la terra.»

Déu digué: «El signe d'aliança que poso entre jo i vosaltres i tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres per totes les generacions és aquest: posaré el meu arc en els núvols com a signe de la meva aliança entre jo i la terra. Quan cobriré la terra de nuvolades i apareixerà l'arc entre els núvols, em recordaré de l'aliança que hi ha entre jo i vosaltres i tots els éssers animats; l'aigua no formarà més un diluvi que faci desaparèixer tot rastre de vida.»

Salm responsorial

24

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, que aprengui els vostres camins.
Encamineu-me en la vostra veritat, instruiu-me, perquè vós sou el Déu que em salveu.

R. Tot el vostre obrar, Senyor, és fruit d'amor fidel per als qui guarden la vostra aliança.

Glòria Monés Gresely

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat i de l'amor que heu guardat des de sempre. Compadiu-vos de mi, vós que estimeu tant. **R.**

El Senyor, bondados i recte, ensenya el bon camí als pecadors. Encamina els humils per sendes de justícia, els ensenya el seu camí. **R.**

Lectura segona

1Pe 3,18-22

L'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva

Lectura de la primera carta de sant Pere:

Estimats: Crist morí una vegada per raó dels

pecats. Ell, el just, va morir pels injustos, per conduir-nos a Déu. El seu cos va ser mort, però per l'Esperit fou retornat a la vida. Per això anà a dur la seva proclama als esperits empresonats, que s'havien resistit a creure en temps de Noè, quan la paciència de Déu esperava, mentre preparaven l'arca. En aquella arca se salvaren a través de l'aigua unes poques persones, vuit en total, i l'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva, i que no consisteix a deixar net el cos, sinó a demanar a Déu una consciència bona gràcies a la resurrecció de Jesucrist que se n'anà al cel, va rebre la submissió de les potestats i dels estols angèlics, i està a la dreta de Déu.

Vers abans de l'evangelí

Mt 4,4b

L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu

Evangelí

Mc 1,12-15

Era temptat per Satanàs i l'alimentaven els àngels

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, l'Esperit empenyí Jesús cap al desert, on passà quaranta dies, temptat per Satanàs. Viví entre els animals feréstecs i l'alimentaven els àngels.

Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la Bona Nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el Regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.»

Lleida

diòcesis

«Hi ha laics que podrien demanar una excedència per dedicar-se a la diòcesi»

■ Entrevista a Mons. Joan Piris, bisbe de Lleida

Delegats diocesans de Mitjans de Comunicació d'arreu de l'Estat espanyol es van aplegar els dies 16 i 17 de febrer a Madrid. El motiu era l'assemblea que cada any organitza la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social de la CEE i que enguany va abordar un tema ben actual: *Infoètica: per una comunicació social a la mesura de la dignitat humana*. Coincidint amb aquesta assemblea, Mons. Joan Piris, bisbe de Lleida i membre d'aquesta comissió, va concedir en exclusiva al director de *Catalunya Cristiana* una entrevista per abordar, entre d'altres qüestions, les sovint difícils relacions entre l'Església i els mitjans de comunicació.

—**L'assemblea de delegats diocesans d'enguany ha tractat la infoètica en els mitjans de comunicació. Personalment, quin és l'aspecte que més l'amoïna sobre aquesta qüestió?**

—De vegades veiem que els periodistes no són prou objectius, que els titulars són els que són, que les informacions no es corresponen ben bé a la veritat, que no contrasten prou les notícies... A mi m'ha passat que, després d'haver-los donat per escrit una homilia meua, n'han acabat fent una lectura interessada. Sobre aquesta qüestió, em pregunto fins a quin punt els periodistes i, en general, els professionals de la comunicació són lliures en el seu treball, o bé reben alguna ordre o directriu concreta. Jo respecto molt la seva feina i m'imagino que fan tot el que poden per fer-ho bé, però crec que estan dirigits i, de vegades, manipulats pels mateixos interessos del mitjà on treballen, ja siguin interessos de tipus econòmic o fins i tot de tipus ideològic. Recordo que en una ocasió un periodista va arribar a dir-me: «Nosaltres cada dia som menys periodistes i més redactors.» Per tant, aquesta qüestió em preocupa, i em preocupa també que, malgrat que l'Església té nou facultats de Ciències de la Comunicació, la inspiració cristiana no es vegi gaire reflectida en els mitjans. Com es nota la inspiració cristiana en la deontologia professional de les generacions de periodistes que han sortit de les nostres facultats? La dimensió ètica que hi han après, poden o no poden practicar-la? Els seus convenciments són o no són afins a la inspiració cristiana de la vida? S'hauria de notar més. No hi ha signatures als diaris en què veiem reflectit realment el pensament cristià. Una de les intervencions destacades en aquesta assemblea ha estat la del P. Federico Lombardi, director de la Sala de Premsa de la Santa Seu, que ha donat força claus per treballar millor i també perquè l'Església es comuniqui millor.

—**Concretament a la diòcesi de Lleida, quina és la seva relació amb els periodistes?**

—És una relació de confiança però també de preocupació per això que comentava. El meu problema ara, i ho dic amb tot

el cor, és que els mitjans sembla que estan molt polaritzats amb un tema únic: la polèmica a propòsit de les obres d'art del Museu Diocesà de Lleida. Fa cinc mesos que he arribat a Lleida, i els periodistes mai no em pregunten sobre altres qüestions com la crisi de vocacions, l'edat mitjana del clergat, la participació dels laics en l'Església, la vitalitat de les parròquies, la catequesi, la iniciació cristiana... Mai no em pregunten sobre cap d'aquests temes! Quan vaig a les parròquies a celebrar confirmacions, sempre sol esperar-me el periodista de torn per demanar-me si hi ha cap novetat sobre el conflicte del Museu Diocesà. Això gairebé és mòbing o assetjament moral!

—**Doncs, si li sembla parlem una mica d'aquests altres temes. Què em pot dir de la vitalitat de les parròquies de Lleida...?**

—A la ciutat de Lleida hi ha 24 parròquies i arreu de la diòcesi n'hi deu haver un centenar més. La seva vitalitat és relativa, en el sentit que hi ha algunes parròquies més vives que altres. Condiciona molt la vitalitat de les parròquies el fet que el laïcat encara sigui molt dependent del clergat. És a dir, malgrat que ja fa cinquanta anys de la celebració del Concili Vaticà II, la vitalitat de les parròquies encara depèn molt del pastor. D'altra banda, els laics que també vulguin fer viva la seva participació eclesial no haurien de fer-ho només des del voluntariat, sinó que haurien de trobar també possibilitat de dedicació. Evidentment, això vol dir també economia perquè, com tothom, els laics han de menjar. Però la realitat és que nosaltres som unes «empreses» —perdó per la paraula— que no generem gaires possibilitats econòmiques per poder pagar un cost de persones alliberades. Els moviments especialitzats tenien sempre alguna persona alliberada i, de fet, el clergat som els alliberats de l'Església. Per això hi podem dedicar tantes hores...

—**Quins passos s'haurien de fer per tal d'afavorir una presència més activa del laïcat?**

—Així com ens trobem que hi ha laics que demanen una excedència professional per dedicar-se durant uns anys a treballar en un país de missió, aquesta realitat a les nostres parròquies no existeix. A les nostres diòcesis podria haver-hi laics que demanessin una excedència a la feina però no per anar-se'n en un país de missió, sinó per fer un servei a la seva diòcesi. Segur que tant a Lleida com a la resta de diòcesis hi ha persones disposades a fer aquesta tasca a favor de l'Església. De fet, ja m'ha dit alguna persona que s'està rumi-

ant una proposta d'aquesta mena.

—**També és una proposta humana: ment sana, allunyar-se temporalment del lloc de treball i dedicar-se a l'Església...**

—Hi ha moltes persones disposades a fer voluntariat a la diòcesi, a les parròquies... però sempre a hores lliures, quan els ho permet la seva vida familiar i professional. Gràcies a Déu que els tenim, però també necessitaríem sis o set persones alliberades i disposades a treballar generosament durant uns quants anys al servei de l'Església, sense rebre a canvi res més que el necessari per a les despeses de la seva feina. A més, hem de tenir en compte que per a les diòcesis és molt difícil assumir un pla de contractació.

—**Però a Lleida hi ha un laïcat de qualitat...**

—Hi he trobat un laïcat de qualitat i nombrós gràcies a algunes iniciatives de

formació que ja fa anys que funcionen com és l'Irel (Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida). El dubte que tinc, i així els ho he manifestat als representants de l'Irel, és si aquestes persones preparades, fins i tot amb titulacions universitàries, estan ben emprades pastoralment a l'Església de Lleida. No sé si el gran públic, quan veu aquest tipus de persones, les identifica prou amb l'Església o amb el bisbat de Lleida. Les identifica amb l'Irel, però de vegades no es té prou en compte que l'Irel és una institució d'Església. Passa una mica com amb Càritas, que de vegades la gent no sap que Càritas i el bisbat són el mateix. Aquest pont, com a imatge, no està prou ben aconseguit.

—**Davant de la minva generalitzada de vocacions, quines iniciatives es poden adoptar per entusiasmar-ne de noves?**

—En primer lloc, nosaltres mateixos n'hem d'estar convençuts i ser capaços de reflectir que el nostre ministeri val la pena, que és una font de realització personal i que estem contents d'haver estat ordenats. En segon lloc, ens hem d'atrevir a convidar personalment i explícitament els nois:

«Has pensat que Déu et pot estar cridant al sacerdoci?» També és important l'orientació dels professionals dels nostres col·legis o dels col·legis públics, on encara gràcies a Déu tenim accés. De la mateixa manera que s'hi mostra un ventall d'ofertes professionals, també nosaltres podem oferir als joves aquesta perspectiva i aquesta manera de viure en nom de Jesús. La crida s'ha de fer de forma permanent i contínua.

—**Personalment què li ha representat el fet d'haver passat d'una illa (Menorca) a la Terra Ferma de ponent?**

—Com diu Joan Manuel Serrat, al cap i a la fi, «nací en el Mediterráneo». Cullera, el meu poble natal, està vora mar i el mar sempre ha format part de la meua vida. De fet, el mar apareix al meu escut episcopal. És cert que, després de més de set anys a Menorca, ara de vegades el trobo a faltar, però veig el riu i la boira, que també té el seu encant.

—**Què ens pot dir també a propòsit de les obres del Museu Diocesà de Lleida?**

—Per sintetitzar-ho molt, m'agradaria només transmetre dues idees. La primera és que no tinc més remei que complir el que manen els decrets de Roma. Ho he de fer i m'hi sento obligat, és el meu deure i m'ho han manat explícitament i per escrit. El bisbe Francesc X. Ciu-raneta, tot i que va defensar les obres amb recursos, l'any 2005 també va demanar a la Generalitat de Catalunya que li deixessin complir el que Roma li manava i no el van deixar. En segon lloc, em tro-

bo davant d'una legislació local que defensa que aquestes obres formen part del patrimoni cultural català, però potser s'oblida que es tracta de béns eclesiadístics. És un assumpte que ha durat massa anys i que ha produït moltes ferides i, per tant, una societat ferida difícilment pot raonar en calma i en pau. Finalment, voldria dir que quan li he demanat per escrit al conseller de Cultura de la Generalitat que m'ajudés a complir els manaments de Roma, ell ha insistit que, com que ells també tenen els seus convenciments i les seves raons, estan disposats a dialogar i negociar amb Aragó per trobar una solució. Aleshores, la meua pregunta és, i així els l'he formulada: com és que durant aquests deu anys només us heu dedicat a presentar recursos?, per què no heu fet abans l'esforç negociador que ara esteu disposats a fer? Els bisbes sí que s'hi han esforçat, però les institucions polítiques no, que jo sàpiga. Qui ha aconsellat la via de tots aquests recursos que han afectat tant el bisbe Ciu-raneta? Només afegiré que els recursos els ha pagat la Generalitat de Catalunya, no els ha pagat pas el bisbat de Lleida.

TARRAGONA

IV Congrés català de Congregacions, Germandats i Confraries de Setmana Santa

■ El Teatre Bartrina de Reus va ser l'escenari de les sessions d'aquest quart congrés

Joan Boronat / Reus

Fotos: MCS Arquebisbat Tarragona

Un total de 250 persones van participar activament en el IV Congrés de Confraries de Setmana Santa de Catalunya celebrat a la ciutat de Reus, durant els dies 13, 14 i 15 de febrer, amb presència de representants vinguts d'arreu dels Països Catalans, des de Perpinyà, a la Catalunya Nord, fins als d'Alacant, al País Valencià, juntament amb grups més nombrosos procedents de Tarragona, Valls i la mateixa ciutat de Reus.

D'entrada, cal ressaltar que d'entre les conclusions que es desprenen d'aquesta trobada s'extreu la decisió de crear un secretariat, en l'àmbit de la Conferència Episcopal Tarraconense, per coordinar les iniciatives que sorgeixin d'ara endavant, al si de les diferents confraries. També es va escollir la ciutat de Mataró per a la celebració del cinquè congrés, l'any vinent.

El Teatre Bartrina de Reus va ser l'escenari d'aquest quart congrés, que duia el lema «Passió per la Setmana Santa», del qual mereix especial menció el nombre de comunicacions presentades i les dues i interessants ponències desenvolupades. La primera, a càrrec de Mn. Francesc Giménez Porcuna, rector de la parròquia de Sant Francesc de Reus i consiliari de la Confraria de Nostre Pare Jesús del Calvari de Reus, sota el títol *Parròquia i confraria: una relació no sempre fàcil*. La segona ponència, «Per què busqueu entre els morts aquell qui viu?» (Lluc 24,5) *De la Creu a la Pasqua*, la va dirigir el doctor Armand Puig i Tàrrach, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya.

L'acte d'inauguració del congrés va ser presidit per Ernest Benach, president del

Autoritats polítiques i eclesiàstiques van inaugurar el congrés.

Al llarg del congrés també es van exposar peces de la Setmana Santa.

Parlament de Catalunya, al qual acompanyaven l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol; Lluís Miquel Pérez, alcalde de Reus; Josep Poblet, president de la Diputació de Tarragona; Jordi Agràs, president del Centre de Lectura de Reus; Francesc Xavier Sirolla, president del IV Congrés Català de Congregacions, Germandats i Confraries de Setmana Santa, i Mn. Creu Sàiz, prior de Reus. En el torn de parlaments, Ernest Benach va fer referència a la força de les nostres tradicions i l'arquebisbe Jaume Pujol, al valor de la Setmana Santa.

Durant els tres dies, els congressistes van poder visionar un DVD sobre la tradició de Setmana Santa a la capital del Baix Camp. Van visitar la Mostra Fotogràfica de la Setmana Santa, un muntatge del col·lectiu FotoCamp de Reus i el pas del Davallament de la Creu. La Cobla Antiga dels Ministrers del Camp i l'Escola-

nia i Capella de Cantors del Sant Crist de la Sang de la Congregació de la Puríssima Sang de Reus van oferir un concert i els armats de la mateixa confraria, una exhibició a la plaça del Mercadal.

El diumenge al matí la prioral de Sant Pere, plena de congressistes i fidels, va acollir l'eucaristia presidida per l'arquebisbe de Tarragona, metropolità i primat, Mons. Jaume Pujol, que va ser transmesa per La 2 de Televisió Espanyola a Catalunya. El prior, Mn. Creu Sàiz, i Mn. Manuel Valls, celebrant habitual de la mis-

sa, que aquesta cadena de televisió emet els diumenges, van ser els concelebrants.

En l'homilia, l'arquebisbe Jaume va parlar del «servei evangèlic de les confraries», que és el que demana el Senyor, «sense el qual la seva activitat esdevindria pura estètica o folklore».

En un altre moment l'arquebisbe va exhortar les confraries a «recollir la dimensió religiosa i a posar-la al servei del poble». Incidint en el lema del congrés, «Passió per la Setmana Santa», el prelat va demanar que aquesta «sigui passió per aprofundir més en el misteri de la passió de Jesucrist i en el misteri pasqual, que és el que ens dóna sentit». També va fer una crida a la solidaritat, i va afegir que «no podem perdre de vista que la Passió de Crist continua en el rostre de tanta gent que pateix la pobresa i la marginació», i va demanar una Setmana Santa vinculada amb l'amor.

En acabar l'Eucaristia, a indicació de Mons. Jaume Pujol, els assistents van seure uns breus moments per escoltar unes sentides paraules de Mn. Manuel Valls, en

les quals va recordar que es complien 17 anys des que li va ser confiada la celebració de La Missa, per a Televisió Espanyola a Catalunya.

Abans del dinar de cloenda, va tenir lloc una taula rodona que versà sobre *La Setmana Santa, quatre perspectives diferents: religiosa, cultural, tradicional i social*. El president del comitè organitzador de l'esdeveniment, Francesc Xavier Sirolla, va manifestar que «cal esperar que el congrés hagi servit per estimular l'estudi de la Setmana Santa des d'aquests àmbits».

Mons. Sebastià Taltavull dirigirà la Jornada diocesana de la Salut

J.B. / Reus

La Delegació diocesana de Pastoral de la Salut de l'arquebisbat de Tarragona celebrarà el dissabte 28 d'aquest mes de febrer la seva jornada anual. En aquesta ocasió la Jornada Diocesana tindrà lloc a l'Hospital de Sant Joan de Reus, en horari de 10 a 14 hores, i serà dirigida per Mons. Sebastià Taltavull Anglada, preconitzat bisbe auxiliar de Barcelona i director de la Comissió Episcopal de Pastoral de la Conferència Episcopal Espanyola. La jornada, que du per lema «L'Eucaristia i la Pastoral de la Salut», tractarà de la integració i presència dels malalts en la celebració i vivència de l'Eucaristia.

La parròquia del Catllar recupera la capella del Santíssim

J.B. / El Catllar

Recentment es van inaugurar les obres de restauració de la capella del Santíssim de la parròquia del Catllar. El procés de rehabilitació de l'espaiosa capella es va iniciar el juny del 2006, per iniciativa del llavors rector, Mn. Josep Gil, amb un cost que se situa en els 150.000 euros, import que serà cobert en part pels donatius dels fidels, les aportacions de l'arquebisbat, la Diputació de Tarragona i l'Ajuntament del Catllar, per bé que serà necessari signar un préstec per acabar de sufragar la despesa.

L'acte inaugural de la capella, batejada per Mn. Gil com la «capella del Memorial de la Reconciliació i de la Pau», va consistir en una pregària de dedicació pronunciada per l'arquebisbe Joan Martí i Alanís, bisbe emèrit d'Urgell. L'acte va ser precedit d'una missa de confirmació, sacrament que va ser administrat pel prelat a deu joves de la vila, en el decurs d'una cerimònia que va omplir de gom a gom les àmplies naus del temple parroquial, amb la

relíquia de sant Nicasi situada als peus de l'altar. L'eucaristia va ser molt participada, presidida per l'arquebisbe Joan, concelebrada pel rector de la parròquia, Mn. Pere Lluís Brulles, i set sacerdots més, amb cants interpretats per la Coral Sant Nicasi del Catllar. La capella del Santíssim no està totalment acabada i, tal com va explicar Mn. Josep Gil, «hi manca encara l'altar, l'ambó i la megafonia», però ja s'hi va traslladar la reserva del sagrari, amb posterior celebració de la missa de vigília. La capella està climatitzada, amb calefacció i aire condicionat i té una capacitat per a 60 persones. A més del crucifix que ocupa un lloc destacat, a un costat hi ha una bonica icona de la Mare de Déu, portada

Els fidels van poder visitar la capella del Santíssim.

des de Romania pel pare Vasile Baltaretu, rector de l'Església ortodoxa romanesa a Tarragona, que va ser present també a la litúrgia. Acabada la missa els feligresos van poder fer la primera visita a la capella, un espai de recolliment i de pregària al qual, en un futur proper, s'hi podrà accedir des del carrer, en horari regulat, sense necessitat de fer-ho per l'interior del temple parroquial com s'ha de fer ara.

BARCELONA

La Pastoral Obrera, davant la crisi

■ Durant la XXI Jornada d'Estudi de la Pastoral Obrera de Catalunya i les Illes es va criticar l'actual model econòmic

Redacció / Barcelona

Si al número anterior de *Catalunya Cristiana* informàvem d'unes jornades sobre la situació econòmica global organitzades per la Facultat de Teologia de Catalunya. Si destacàvem les intervencions de «pesos pesants» de les finances com Michel Camdessus o Ricard Fornera, que advocaven per recuperar valors ètics per tal d'evitar noves catàstrofes econòmiques. Si en aquella ocasió del que es va parlar més va ser de la vessant teòrica del problema, dies després, també a la seu del Seminari Conciliar del Barcelona, el que es va abordar va ser com aquesta situació de crisi econòmica afecta persones concretes, gent amb nom i cognoms que s'ha quedat sense feina i que no pot pagar la hipoteca de casa seva.

El dissabte 14 de febrer es va celebrar la XXI Jornada d'Estudi de la Pastoral Obrera de Catalunya i les Illes amb el títol *La crisi, temps d'esperances i alternatives per al món obrer i els pobres*. En el marc en què ens trobem ara, quan l'atur afecta un nombre tan gran de persones, sens dubte que la Pastoral Obrera té alguna cosa a aportar i a dir davant d'aquesta problemàtica des de la Paraula de Déu i la Doctrina Social de l'Església. La seva missió com a militants obrers cristians és la d'acompanyar les persones que pateixen amb més força la crisi econòmica així com també la de denunciar el model econòmic que ens ha portat fins aquí.

Francisco J. Pérez, economista i militant de la Germandat Obrera d'Acció Catòlica de Saragossa, va ser l'encarregat de pronunciar la ponència central de la jornada. La seva missió va ser la d'aportar unes pinzellades sobre la crisi econòmica i el model socioeconòmic actual, un model clarament insostenible, però també va instar els militants de la Pastoral Obrera presents a la jornada a percebre encertadament la realitat. És a dir, una cosa són les informacions que cada dia transmeten

L'economista Francisco J. Pérez va ser l'encarregat de pronunciar la ponència.

Sant Feliu de Llobregat vol donar un nou impuls a la Pastoral Obrera

Fa poc més d'un any, el bisbe Agustí Cortés va impulsar la creació d'un equip de Pastoral Obrera a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. Actualment, vistes les necessitats d'aquest àmbit de la pastoral, es vol donar un nou impuls a aquesta tasca. Així ho manifesta Mn. Josep M. Domingo Ferrerons al butlletí periòdic de l'Equip de Pastoral Obrera del bisbat de Sant Feliu: «Ara voldríem donar un nou impuls a aquesta tasca. Som un equip format per laics i laiques i preveres, vinculats a la vida eclesial des de diferents parròquies del nostre bisbat i des de la pertinença a moviments d'acció catòlica en el món obrer (JOC, ACO, GOAC...).»

Segons Mn. Domingo, «l'objectiu principal de l'equip és fomentar l'atenció de tots els àmbits de la nostra Església a les persones i realitats del món obrer, d'immigració, de problemàtica social. Animar que en diferents nivells —parròquies, arxiprestats...— hi hagi equips que juntament amb altres grups —Càritas, acollida d'immigrants— vetllin per fer-se càrrec de la problemàtica social i laboral de les persones i per fer present l'Evangeli de Jesucrist i l'Església enmig de la vida dels homes i dones del món treballador».

els mitjans de comunicació i que apel·len directament a la sensibilitat dels lectors o dels telespectadors, i una altra de molt diferent és assimilar tota aquesta informació i portar-la al nivell de la raó i de la intel·ligibilitat per tal d'entendre per què ens trobem en aquesta situació. Francis-

co J. Pérez, però, encara va afegir un altre nivell, i és el de la contemplació, per tal d'albirar una resposta a una pregunta clau per als cristians: què ens està dient Déu davant d'aquesta realitat? A l'hora de respondre a la pregunta de com hem arribat aquí, el ponent va dir que hi hem arribat

bàsicament per la convergència de la crisi cíclica del sistema capitalista, és a dir, de l'economia de mercat, i d'una crisi estructural del sistema mateix.

Mn. Pepe Rodado, delegat de Pastoral Obrera de Barcelona i responsable del Secretariat Interdiocesà de Catalunya d'aquest àmbit de la pastoral, explicava en declaracions a Ràdio Estel que ell mateix havia assistit dies abans a les jornades organitzades per la Facultat de Teologia de Catalunya sobre *La situació econòmica global. A la recerca d'uns criteris ètics*, però que una cosa és parlar en l'àmbit de les idees i una altra de molt diferent trepitjar el terreny, «estar vivint, com passa en molts militants de la Pastoral Obrera, què significa quedar-se a l'atur, l'angoixa de no saber si l'empresa tancarà, de no saber com pagar la hipoteca».

Segons Mn. Rodado, l'anàlisi que fa la Pastoral Obrera sobre la situació que estem vivint és que el que realment ha fallat és el mateix model del sistema capitalista. «No podem continuar amb una producció i un consum tan desbocats. Tenim unes estructures i uns models de funcionament en què la bona voluntat de les persones queda absorbida per uns mecanismes totalment mancats d'ètica i en què el màxim benefici és el criteri fonamental. Hem de pensar —afegia el responsable de Pastoral Obrera— que les empreses tanquen no perquè no tenen beneficis, sinó perquè aquests beneficis han minvat en relació amb les fites que s'havien marcat. Això és un escàndol.» Mn. Rodado també lamentava que ens hagin ficat fins al moll dels ossos la idea de viure per sobre de les nostres possibilitats: «Vam creure que tots érem rics, que podíem accedir a tot, però només es tractava d'un engany, i ara, que ens han tallat l'aixeta del crèdit, en paguem les conseqüències.»

«Esperança, solidaritat i acció comunitària»

Ja al mes de novembre anterior, els moviments obrers cristians de Catalunya i Balears (CO, GOAC, JOC, MIJAC), els capellans obrers, les religioses en barris i les delegacions de Pastoral Obrera de les diòcesis de Catalunya van fer públic un document amb un títol molt específic: *Davant la crisi: esperança, solidaritat i acció comunitària*. El text és una crida a la responsabilitat personal i col·lectiva davant d'una situació certament dramàtica, però és també una denúncia: «Segons Justícia i Pau, els governs dels països desenvolupats han injectat a bancs (de comportament especulatiu i d'ètica dubtosa) uns fons 300 vegades superiors al fons d'emergència per fer front a la fam al món que anualment donen a la FAO.»

Segons va manifestar Mn. Pepe Rodado en declaracions a Ràdio Estel, «potser aquestes crisis, un cop purificades, tenen els seus aspectes positius i poden quedar com el foc que purifica i que ens ajuda a separar allò que té valor del que només és superflu».

TESTIMONI

El Tamboret d'en Pau continua repartint joguines amb alegria i amor

Pau i Vicenta / Barcelona

Ja fa quinze anys que els nens i nenes del santuari-col·legi de Sant Josep de la Muntanya reben la visita d'uns Reis molt especials: les parelles que han fet el curset prematrimonial amb el diaca Pau Cazeneuve i la seva esposa, Vicenta, a la parròquia de Sant Francesc de Sales.

Com va començar aquesta entrega de joguines? Un grup prematrimonial va suggerir que podien fer quelcom més pels altres i així va néixer. Portem ja quinze anys amb aquesta tasca.

Es fa a Sant Josep de la Muntanya perquè és l'únic lloc que vam trobar on les joguines són entregades personalment als nens i nenes allà acollits, amb edats compreses entre els 2 i els 16 anys.

Volem fer esment que hi ha molts joves despresos i amb moltes ganes de col·laborar amb el Tamboret d'en Pau, ja que molts el tenen com a «assegurança del seu matrimoni». Fa trenta anys que n'entreguem.

La nostra responsabilitat com a cristians ens fa veure que tota ajuda donada amb amor, per petita que sigui, és molt ben rebuda per Déu i pels germans.

LA INSTITUCIÓ VA SER CREADA EL 1979 A SANTIAGO DE XILE PER LA FAMÍLIA

Coaniquem: 30 anys de integral al nen cremat

Samuel Gutiérrez

Cada any es cremen a Xile més de 100.000 nens com a conseqüència de les males combustions i incendis en instal·lacions en mal estat. La majoria procedeixen de famílies molt modestes, sense mitjans per afrontar una rehabilitació integral que permeti normalitzar amb garanties la vida d'aquestes joves víctimes i dels seus familiars. Davant d'aquesta realitat dramàtica, el Dr. Jorge Rojas, juntament amb la seva esposa María Ester Goldsack i un grup de joves metges i professionals de la salut de l'Hospital de Nens Roberto del Río, va iniciar l'abril del 1979 una aventura fascinant que avui ja té 30 anys: Coaniquem (Corporació d'Ajuda al Nen Cremat).

Motivats pel desemparament en què quedaven molts nens una vegada superada la fase aguda de l'accident de cremades, aquest grup de professionals mèdics va apostar per crear una institució sense ànim de lucre —que a ells els agrada anomenar del tercer sector— amb tres objectius prioritaris: rehabilitació integral del nen cremat; prevenció d'aquesta mena d'accidents, i la capacitat professional de l'equip mèdic que tracta aquests pacients. I tot això, de forma totalment gratuïta. En el nucli d'aquest projecte, inicialment molt modest però que avui pren una dimensió continental, existia i continua existint una motivació forta de fe, així com la convicció profunda de voler servir els altres des dels valors evangèlics.

Vocació de servei

Als orígens de Coaniquem descobrim una vocació clara i inequívoca de servei. Després del seu pas per Catalunya, on va arribar per fer classes de música i perfeccionar l'especialitat de cirurgia plàstica, el Dr. Jorge Rojas torna el 1979 a Xile tocat per una forta experiència espiritual. En contacte amb els Grups d'Oració i Amistat, que més tard «exportaria» fins a la seva Xile natal, Rojas va sentir amb força la crida de Déu a comprometre's en favor dels més necessitats. Ja a Sud-amèrica, amb l'ajuda econòmica i moral de familiars i amics, i amb el suport incondicional de la seva dona —també metgessa— i dels seus dos fills (més tard en naixerien cinc més), emprèn la fundació de Coaniquem, a la qual acabarà dedicant tota la seva carrera professional, i, en definitiva, la seva vida. La família Rojas-Goldsack s'implica de ple en el projecte sacrificant el possible benestar de l'exercici remunerat de la medicina per una opció clara, totalment abandonada a la Providència, en favor dels més pobres. «Coaniquem ha estat un compromís de tota la família —confessa el Dr. Jorge Rojas—. I tot i l'enorme activitat desenvolupada, aquest projecte de vida no ens ha separat, sinó que ens ha unit profundament.»

L'alegria en el patiment és un dels secrets de Coaniquem.

La fe permet transcendir el patiment i donar-li un sentit.

El Dr. Jorge Rojas fa més de 30 anys que es dedica a Coaniquem.

Des de la perspectiva que només donen els anys, el Dr. Rojas reconeix avui que Coaniquem no hauria nascut si abans no haguessin conegut els GOA. «La vida espiritual que descobrim a través d'aquest moviment fundat a Catalunya pel P. Josep M. Cases és la que posa en marxa tota aquesta aventura», assegura agraït. I afegeix sense embuts: «Els Grups d'Oració i Amistat han estat per a nosaltres com l'ànima, el cor, de Coaniquem, que s'ha convertit en la forma d'ajuda als altres a través de la nostra professió, que és la medicina.»

Sostinguts per la força que dona la consciència de sentir-se enviats, els impulsors de Coaniquem han fet possible que allò que va començar sent una modesta iniciativa dedicada a un barri molt pobre de Santiago de Xile s'hagi convertit, 30 anys més tard, en un gran projecte internacional, amb programes que abracen tot el continent i que també compta amb una fundació als Estats Units. La Corporació d'Ajuda al Nen Cremat ha atès al llarg d'aquests anys més de 80.000 nens —8.000 cada any— i s'ha convertit en el centre de rehabilitacions per a cremats més gran del món. També ha format més de 12.000 monitors en prevenció de cremades infantils i regularment ofereix cursos d'especialització a professionals i tècnics de salut, i és tot un referent internacionalment.

Atenció integral

Juntament amb la prevenció i la capacitat dels professionals, un dels puntals de Coaniquem és la seva aposta convençuda per la rehabilitació integral i gratuïta dels nens i de les famílies. Per això compta avui amb tres centres ambulatoris de rehabilitació a Xile —Santiago, Antofagasta i Puerto Montt—, a més d'una vintena d'oficines de coordinació arreu del país. Per als nens cremats de llocs apartats o països estrangers ofereix a la capital la Casa Oberta, espai que acull els nens i els seus familiars en un ambient de germanor que inclou allotjament, alimentació i educació.

L'atenció integral dels nens inclou el

A ROJAS-GOLDSACK

servei

Murtra Maria Causa de la Nostra Alegria

Com una mostra més de la comunió que Coaniquem manté amb Catalunya, i molt particularment amb el monestir de Sant Jeroni de la Murtra, a Badalona, s'ha projectat la construcció en el campus de Santiago de Xile de la Murtra Maria Causa de la Nostra Alegria. Com explica la família Rojas-Goldsack, es tractaria d'«un espai d'acollida per als que desitgen retirar-se un temps en soledat i silenci; un lloc obert a tota persona, sense distinció de maneres de pensar ni de confessions». L'objectiu és afavorir un marc de soledat i silenci que permeti la reflexió, a la llum de la pròpia situació personal.

«En soledat i silenci, la persona pot donar resposta als grans interrogants de la seva vida particular —explica el Dr. Rojas— i en el moment adequat, es pot llançar a la transcendència que la porti a la trobada amb ella mateixa i a la trobada fora d'ella mateixa.» Gràcies a aquest espai les persones que s'hi trobin immerses podran trobar més fàcilment «el seu nord, assossec, pau i alegria a l'ànima».

Com a signe distintiu d'una obra nascuda sota la inspiració de la fe, al campus existent a Santiago de Xile, seu principal de Coaniquem, es va erigir ja fa anys el santuari del Crist Flagel·lat i de Maria Causa de la Nostra Alegria, dedicat molt especialment al sentit redemptor del patiment. Com explica el Dr. Rojas, en aquest santuari «s'ofereix la possibilitat de culminar tot procés de rehabilitació». I és que en un punt de la rehabilitació és fàcil que el nen o la família es preguntin el perquè o el per a què d'aquest

patiment: «Estem convençuts —afirma el cirurgià pediatre— que la rehabilitació no acaba amb l'últim tractament mèdic o la reinserció social, sinó que culmina veritablement quan el patiment adquireix un sentit. Això només és possible des de la fe. Després d'entregar el patiment a Crist, s'adquireix la veritable pau del cor.» I afegeix: «L'experiència ens diu que podem passar del dolor a la plenitud, del patiment a l'esperança, de l'angoixa a l'alegria autèntica. La trobada personal amb Jesucrist canvia la vida i la reconforta profundament.» Així, la Ciutat de l'Alegria en què s'ha convertit Coaniquem constitueix avui per a Llatinoamèrica «una icona que en un continent pobre hi pot haver una obra inspirada i recolzada per la vida de pregària des d'un caritat activa, efectiva i expansiva».

Això no obstant, la invitació a transcendir la dimensió purament física o psicològica de la malaltia, oferta en llibertat als pacients i a les seves famílies, no pren gens de rigor ni professionalitat als especialistes que participen en la recuperació dels nens. Ciència i fe coexisteixen pacíficament, sense barreja ni confusió, però amb una relació estreta que actua sobre el conjunt complex format pel cos i l'ànima de cada persona humana.

Abandonats a la Providència

L'enorme obra social que avui dia du a terme Coaniquem no seria possible sense la col·laboració dels seus més de 40.000 donants mensuals. També compten amb el suport d'altres entitats solidàries, com és el cas des de Catalunya de la Fundació Ajudantajudar. Una altra mena d'ingressos extraordinaris arriben a través d'actes i campanyes puntuals, com els concerts que a EUA organitza cada any el mateix Jorge Rojas, que a més de cirurgià és concertista de guitarra clàssica. Només així s'entén la gratuïtat d'un servei que compta amb un equip tan complet i multidisciplinari de professionals sanitaris, educatius o socials. La seva feina no és voluntària sinó remunerada, però els pacients no paguen res. El pressupost anual de l'entitat ja supera els cinc milions de dòlars.

En el marc de la Ciutat de l'Alegria també s'organitzen diverses menes de trobades cada any: interreligioses, de religiositat popular o amb el món de la cultura i de la medicina, entre altres. Coaniquem, amb el seu santuari al centre, s'ha convertit en una gran família al servei dels nens cremats. Una gran família amb 30 anys d'història que continua procurant donar un sentit positiu al patiment humà i millorar les expectatives de vida de moltes persones.

Cada pacient rep atenció integral i personalitzada.

Apadrinaments des de Catalunya

La vasta xarxa de col·laboracions amb què compta Coaniquem arreu del món té a Catalunya, on d'alguna manera es va gestar l'entitat, una presència gairebé obligada. A través d'un programa d'adopció de nens cremats, la fundació privada Ajudantajudar, amb seu a Barcelona, canalitza l'ajuda que des de Catalunya es dedica cada any a favor de la rehabilitació de les víctimes greus de cremades a tot Llatinoamèrica.

FUNDACIÓ AJUDANTAJUDAR

C/ Provença, 253 pral. 2a - 08008 Barcelona - Tel. 935 321 613
<http://www.helpingtohelp.org>

La religiositat popular també ocupa el seu espai al santuari.

Més informació a www.coaniquem.cl

ls aspectes educatius.

Cada any s'organitzen trobades interreligioses sobre el sentit del patiment.

La família Rojas-Goldsack s'ha compromès totalment amb el projecte.

ràdio estel

la ràdio amable

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

TERRASSA

Rere les petjades de sant Joan M. Vianney

■ El jove David Remolar, de 38 anys, és ordenat prevere a la catedral del Sant Esperit

Samuel Gutiérrez
Terrassa

Després de sis llargs anys de diaconat, tot pendent de l'aprovació d'una assignatura per acabar els imprescindibles estudis teològics, el 15 de febrer passat Mn. David Remolar Garcia (Barcelona, 1970) va rebre finalment la desitjada ordenació presbiteral. Gairebé era un somni fet realitat. Tot l'esforç i el patiment de tants anys havia valgut la pena per tal de seguir Jesús allà on el cridava des de la seva adolescència. Curiositats de la vida, Mn. David Remolar va sentir per primera vegada la vocació sacerdotal a la parròquia barcelonina de Sant Joan M. Baptista Vianney, patró dels preveres diocesans i home que també va tenir les seves dificultats per acabar estudis i ser ordenat. «M'he encomanat molt a ell durant aquests anys —confessa el jove prevere—; en algun moment em vaig arribar a capficar una mica i fins i tot vaig pensar que no aprovaria mai. Gràcies a Déu i a la intercessió del rector d'Ars finalment he aprovat i he pogut rebre l'ordenació. Estic realment joïós!»

També es va mostrar molt satisfet el bisbe Josep Àngel Saiz, que va presidir la celebració a la catedral del Sant Esperit de Terrassa acompanyat per una cinquantena de preveres i un bon nombre de seminaristes i fidels procedents, entre altres, de Barcelona, Cardedeu, Caldes de

Montbui, llocs on el nou prevere ha col·laborat en els darrers anys. «Estimat David, de manera molt personal, el Senyor t'ha escollit per ser enviat a la missió —va afirmar el prelat en la seva homilia—. Amb l'ordenació sacerdotal, quedes inserit en la missió dels apòstols. A partir d'aquest ministeri, formes part de la gran multitud dels qui, des de la Pentecosta, han rebut la missió apostòlica.»

Mons. Saiz va aprofitar les seves paraules al jove diaca per repassar els trets essencials del nou ministeri que anava a rebre: «La vocació és un do de la gràcia divina i no un dret de l'home, de manera que mai no es pot considerar la vida sacerdotal com una promoció simplement humana, ni la missió del ministre com un simple projecte personal.» I va afegir: «La missió dels deixebles és col·laboració amb la de Crist i no es fonamenta en les capacitats humanes sinó en el poder del Senyor ressuscitat present en la seva Església.»

Servei als més necessitats

El bisbe de Terrassa va convidar també Mn. David a restar sempre en l'amor de Jesús. «Caldrà que ens dediquem amb generositat i amor —va dir— a les noves

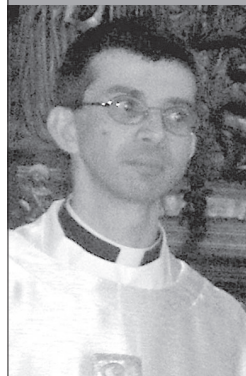
El nou prevere va rebre l'ordenació de mans del bisbe Saiz.

situacions de patiments i de dolor de les persones, com el cas dels malalts abandonats, desatesos i rebutjats a causa de la seva malaltia.» També va recordar de manera molt especial els grans reptes que presenta la situació actual de crisi econòmica, que «produeix extrema necessitat en no pas poques persones». «Així com Jesús va estimar amb predilecció els més necessitats, així és com nosaltres també hem d'estimar», va demanar preocupat el bisbe.

Finalment, tot fent servir el símil de la vinya i de les sarments, Mons. Saiz va deixar clar que en l'exercici del ministeri sacerdotal el prevere no només ha de servir sinó que, a més, s'ha de deixar podar, per tal de «configurar-se a Crist Bon Pastor i donar fruit abundant». «Estimat David —va continuar dient—, ets cridat a sembrar la llavor de la Paraula de Déu, a distribuir la misericòrdia divina i a alimentar els fidels en la taula del seu Cos i de la seva Sang. El Senyor no t'anomena servent sinó amic. Accepta i conrea sempre aquesta intimitat amb Crist.»

La celebració va continuar amb el ritu propi de l'ordenació: promesa de l'escollit, lletania dels sants, imposició de les mans i pregària d'ordenació. Tot seguit Mn. David Remolar va rebre la unció de les mans, li van ser lliurats el pa i el vi i, per part del bisbe i de la cinquantena de preveres concelebrants, va rebre el bes de pau. La litúrgia eucarística va continuar com és habitual, tot i que amb la presència en el presbiteri d'un nou ministre, Mn. David Remolar Garcia, que a partir d'ara exercirà el sacerdocí com a coadjutor a les parròquies de Sant Pau, Santa Maria i Sant Josep Obrer de Rubí.

Mn. DAVID REMOLAR GARCIA

NOU PREVERE
DE LA DIÒCESI
DE TERRASSA

«Quan les coses són de Déu arriben en el moment que Ell vol»

—Què representa per a tu el sacerdocí?

—L'ordenació és per a mi un pas molt important, perquè gairebé han estat sis anys els que he exercit com a diaca, tot i que continuaré sent servidor. El fet de celebrar cada dia l'Eucaristia i de celebrar el sagrament del perdó és una gràcia que no em mereixo. Davant d'aquest do que és el sacerdocí descobreixo encara més la meua petitesa, i no puc més que donar-ne moltes gràcies a Déu.

—Han estat anys difícils?

—Hi ha hagut alts i baixos, moments d'optimisme i de desencís, i en definitiva he fet experiència forta que veritablement si les coses són de Déu arriben en el moment que Ell vol.

—Qui és Jesús per a tu?

—Ho és tot. Jesús per a mi és el que m'omple el cor, el meu enamorat, el que omple tot el meu ésser, la meua afectivitat... Ell és el meu estimat!

—Després de les dificultats per acabar la carrera i venint de la parròquia de Sant Joan M. Vianney, et sents en especial sintonia amb el rector d'Ars?

—Ja m'agradaria... Testimoni com el seu posen en relleu que el que més es demana a un prevere no és que sigui un intel·lectual, sinó que sigui un bon pastor, un home de pregària i de servei que sàpiga acompanyar les persones que té al seu costat...

—Com ha estat la teua història vocacional?

—La meua vocació té relació amb els Cursets de Cristiandat i abans fins i tot amb la meua participació en un esplai laic dirigit per una dona que ens parlava molt de Déu. El seu testimoni em va portar fins a la parròquia de Sant Joan M. Vianney per participar en la coral, ja que m'agradava molt cantar. Jo tenia 8 anys. Després em vaig allunyar i finalment, a través dels Cursets i del testimoni de Mn. Boltà i Mn. Coma, rector i vicari durant molts anys de la parròquia, em vaig reincorporar i vaig descobrir la crida a seguir Jesús en el ministeri presbiteral.

Un dels moments més emotius va ser el cant de les lletanies.

El cardenal Carles dirigeix exercicis espirituals a preveres

Redacció / Caldes de Montbui

Del 9 al 13 de febrer la diòcesi de Terrassa va organitzar una tanda d'exercicis espirituals per a preveres a la casa Mare de Déu de Montserrat a Caldes de Montbui. En aquesta ocasió el predicador va ser el cardenal Ricard M.

Carles Gordó, arquebisbe emèrit de Barcelona. Hi van participar un bon nombre de preveres de la diòcesi, que el dimarts 10 de febrer van rebre la visita del seu bisbe, Mons. Josep Àngel Saiz, que durant uns quants anys va exercir com a bisbe auxiliar del cardenal Carles.

SOLSONA

Retornen als carmelites un escut de pedra del segle XVII

■ L'obra ornamentava el convent de l'orde del Carme de Tàrraga

Ramon Estany / Tàrraga

La Casa Consistorial de Tàrraga va acollir, el dia 2 de febrer, l'acte de lliurament d'un escut de pedra de l'orde del Carme realitzat al segle XVII i que Mútua Intercomarcal, custodi fins ara de la peça, ha retornat als Pares Carmelites.

L'escut del 1602 ornamentava antigament el convent targarí d'aquesta comunitat religiosa. Els historiadors suposen que la talla formava part de la reconstrucció del convent que es va efectuar al segle XVII després d'haver patit severes destrosses durant les centúries anteriors. Arran de la desamortització eclesiàstica del segle XIX, l'escut va passar a mans de particulars fins a arribar al Palau dels Marquesos de La Floresta, edifici també situat a la capital de l'Urgell i propietat de Mútua Intercomarcal des de l'any 1962.

A l'acte hi van participar Miquel Blanch, director general de Mútua Intercomarcal; Ramon Bosch, president de l'agrupació territorial de Lleida de Mútua Intercomarcal; Joan Vilà, prior del convent de Tàrraga; Raül Valentí Massa, pare provincial dels Carmelites de Catalunya; i Joan Amézaga, alcalde del municipi.

Durant l'acte, basant-se en un compromís de

conservació del patrimoni històric de Tàrraga, es va signar un conveni que estableix l'exposició de la peça en un lloc ben visible del convent perquè pugui ser admirada per tothom. D'altra banda, Mútua Intercomarcal n'exhibirà una rèplica fidel realitzada per l'escultor Ramon López i que se situarà al vestíbul del Palau, on fins ara hi havia l'original.

Per la seva part, l'alcalde Joan Amézaga va

La Casa Consistorial de Tàrraga va acollir l'acte d'entrega.

anunciar que Tàrraga ja treballa en el projecte museogràfic per convertir una sala d'exposicions del Museu Comarcal de l'Urgell en un espai monogràfic dedicat a l'art romànic i gòtic del municipi. S'hi podran admirar diferents peces que el museu té dipositades als seus magatzems, especialment les escultures dels apòstols que decoraven la portalada de l'antiga església romànica de Tàrraga.

Moment de la tradicional interpretació de les completes.

Cervera celebra la festa del Santíssim Misteri

R.E. / Cervera

Els dies 5 i 6 de febrer, Cervera va celebrar la seva festa major d'hivern en honor del Santíssim Misteri, tot fent memòria dels fets que van succeir l'any 1540. El dia 5 a les 8 del vespre va començar la festa amb la tradicional interpretació musical de les completes, que en realitat són unes matines que tenen la funció de preàmbul de la festa per donar obertura als actes del dia 6. Un centenar de cantaires, quaranta músics i tres solistes, sota la direcció del músic cerverí Xavier Puig i Ortiz, van fer aflorar, un any més, el fervor dels cerverins. Un miler de persones van omplir de gom a gom l'església de Santa Maria, entre les quals hi havia el bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra, el paer en cap de Cervera, Joan Valldaura, i diverses autoritats polítiques, religioses, culturals i del món de la música del nostre territori.

El divendres dia 6, entre d'al-

tres actes, va tenir lloc l'ofici de les dotze del migdia que també va ser presidit pel bisbe Jaume i concelebrat per una colla de capellans de la comarca i de fora, que van donar solemnitat a l'eucaristia. En acabar la missa es va tornar a interpretar un petit fragment de les completes de la vigília, com ja és habitual en aquesta celebració.

A la tarda del mateix dia es va fer la històrica processó pels carrers centrals de la ciutat, portant el reliquiari on hi ha una estella de la creu de Jesús. Els cerverins es mantenen fidels a la seva devoció. També es va aprofitar l'ocasió i la presència del bisbe a la ciutat per fer la benedicció d'una nova matracca. Després de la restauració del campanar, era un element que hi mancava. El campaner major, Xavier Joan, va fer una breu explicació dels passos que s'havien seguit per recuperar-la. Ara només falta pujar-la al campanar i ubicar-la al finestral que té reservat. Se'n farà estrena durant la Setmana Santa.

LLEIDA

El Pont de Suert celebra la festa de Sant Sebastià

Jordi Curcó / El Pont de Suert

El Pont de Suert i tota la Ribagorça van celebrar la 423 edició de la festa de Sant Sebastià. L'acte central, com és tradició, va ser una multitudinària missa en honor del patró, presidida pel bisbe Joan Piris, que havia presidit també la missa de vigília, concelebrada pel rector, Mn. Daniel Gómez, i altres mossens fills del poble, així com rectors de les parròquies veïnes.

Acabada la missa i després de cantar els *Goigs a sant Sebastià*, va sortir la processó amb la imatge del sant, que va transcórrer pels carrers del barri antic del Pont i que va comptar amb la participació de tot el poble. A la plaça major es va aturar i va tenir lloc la benedicció. Ja a la tarda i com és tradició, és va resar el Sant Rosari, per acabar el trí-

La imatge de sant Sebastià va sortir en processó.

duum amb la veneració de la relíquia del sant. L'endemà va tenir lloc la missa en sufragi dels difunts de la Confraria, així com el darrer àpat de germanor, on van ser elegits els nous priors Javier Bordas i Joan Farré, que substitueixen Evaristo Saura i Josep M. Figuera.

El dissabte 31 de gener, la celebració de la festa de Sant Sebastià del Pont es va traslladar al santuari

de Santa Teresina, organitzada per la Confraria de Sant Sebastià de Lleida, formada pels oriünds fills del Pont i de la Ribagorça.

Enguany va presidir l'Eucaristia el rector del Pont de Suert, Mn. Daniel Gómez, i altres mossens fills de la comarca o antics rectors la comunitat de pares carmelites. El predicador va ser Mn. Àngel Escalles, fill del Malpàs. Prop de 200 perso-

nes van participar en la celebració, encapçalats pels priors de les Confraries de Sant Sebastià del Pont de Suert i Lleida. La Coral Flor del Carme va solemnitzar la celebració, que com és tradició va acabar amb el cant dels *Goigs de sant Sebastià*. La seva imatge, obra de l'escultor Josep Roca, de Tàrraga, i còpia fidedigna de la que es venera a l'església del Pont, va ser col·locada vora l'altar.

Les Esglésies cristianes pregunten per la unitat

J.C. / Lleida

Del 18 al 25 de gener, festa de la Conversió de Sant Pau, es va celebrar a Lleida la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, amb diversos actes convocats i organitzats per la Delegació diocesana d'Ecumenisme i Diàleg Interreligiós. Els actes van començar amb una pregària a l'Església evangèlica de la Bíblia Obera. La parròquia de la Mare de Déu del Carme, on té la seva seu la parròquia ortodoxa i en plena celebració del seu cinquantenari, va acollir el divendres 23 una segona pregària ecumènica. Cal destacar les pregàries molt sentides que van fer els participants de tots els grups presents.

La tercera jornada va tenir com a escenari i per primera vegada la catedral de Lleida. Hi van assistir, juntament amb el bisbe Joan Piris, els dos sacerdots de la delegació, Mn. Jaume Pedrós i el carmelita P. Jesús Sans, juntament amb el P. Daniel Simón, de la comunitat ortodoxa, i els pastors de les diferents esglésies evangèliques i adventistes amb presència a Lleida.

La celebració, que va comptar amb una bona assistència de fidels de les diverses confessions cristianes, va tenir espais per a la reflexió, la pregària conjunta per la desitjada unitat, el cant dels cors de l'Església cristiana adventista i la proclamació de la Paraula de Déu.

GIRONA

Primera escola de pregària amb joves a la diòcesi

■ Nois i noies, acompanyats del bisbe, s'apleguen cada primer divendres de mes a l'església del Mercadal

Victor Gay / Girona

La tradició de celebrar els primers divendres de mes s'ha recuperat a Girona en una iniciativa del Secretariat de Pastoral amb Joves. Des d'aquest mes de febrer convoca els joves a una escola de pregària que se celebra a les nou del vespre a l'església del Mercadal, al cor d'aquest cèntric barri a l'ombra de seus d'institucions tan singulars com el Museu del Cinema o la Sotsdelegació del Govern Central (l'antic Govern Civil).

En la primera celebració, més d'un centenar de nois i noies s'hi van aplegar acompanyats del bisbe, senzillament per pregar. En la seva invitació, Mons. Francesc Pardo els deia: «El millor regal no és el de més valor econòmic, o el darrer crit de la moda, o el més anunciat per la tele, sinó el que té més valor per ajudar-nos a viure, a sentir-nos estimats, a tenir pau, a viure el sentit de tot allò que fem cada dia, és a dir, el millor regal és Jesús!»

I els joves van saber respondre-hi. Com ens deia Mn. Jordi Callejón, delegat del Secretariat, «hi van participar joves de tots els estaments diocesans, des dels que es preparen per al ministeri, fins a universitaris, membres de grups d'escol-

Un moment de la pregària amb joves.

tes i procedents de patronats parroquials o de centres d'ensenyament confessionals».

La fórmula escollida va ser una pregària dinàmica, intensa i també envoltada de silenci quan era necessari. Un referent clar era el model Taizé, que també té a la diòcesi grups que tot l'any s'apleguen

«Mons. Pardo vol donar suport als joves, compartir les seves inquietuds i esperances»

cada mes per pregar seguint els manuals del centre ecumènic de la Borgonya.

El bisbe s'ha compromès a ser-hi present cada mes perquè vol donar suport als joves, compartir les seves inquietuds i esperances, precisament en uns moments de greu crisi econòmica que incideix directament en aquest segment social. Per això també es va pregar per superar les situacions delicades que molts joves han d'afrontar a l'hora de cercar feina, especialment la primera. Nois i noies amb estudis superiors han de treballar en «feinetes» que no tenen res a veure amb la seva formació i que queden molt lluny dels seus «mileuristes». Mons. Pardo vol aprofitar aquestes trobades amb els joves no sols per pregar amb ells, sinó també per conèixer de primera mà els seus problemes i esperances.

La pregària vocacional

També per iniciativa del mateix Secretariat i de la Vicaria per a les Vocacions (de recent creació) i al mateix temple, cada dijous s'ha encetat una pregària vocacional. En la seva primera convocatòria hi van passar més d'un centenar de fidels, majoritàriament adults, que en estones més o menys llargues es van aplegar davant del Santíssim a fi i efecte de pregar per les necessàries vocacions al ministeri ordenat que calen a la diòcesi.

L'estil és diferent. El silenci és dominant. És un convit a la reflexió i a demanar que no manquin pastors al ramat gironí que amb tres quarts de milió d'habitants, en aquests moments, només té tres seminaristes. Segons es va manifestar després de la primera tarda de pregària, «l'Esperit seguirà bufant del Pirineu al Maresme i de la Garrotxa a la Costa Brava».

Trenta anys de trobades de rectors de santuaris de Catalunya i Balears

V.G. / Girona

Per trentena vegada el Secretariat de Pastoral de Turisme, Santuaris i Peregrinatges de Catalunya i Balears convoca els rectors i seglars dels santuaris d'aquests dos territoris a la trobada anual que enguany tindrà dos punts de referència: els santuaris de la Mare de Déu de la Misericòrdia de Canet de Mar i el proper de la Cisa a Premià. I més enllà de la xifra rodona de la convocatòria, cal assenyalar la participació dels bisbes de Girona, Mons. Francesc Pardo; de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés, que també és el president del Secretariat, i de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach. La convocatòria és per als dies 16 al 18 del proper mes de març.

«L'educació de la fe», tema central

Mn. Salvador Batalla, coordinador interdiocesà del Secretariat de Santuaris i veritable ànima d'aquesta pastoral especialitzada, ens presenta l'eix del treball que es portarà a terme aquells dies: «La trobada estarà presidida per un tema que avui, com a pastors, ens preocupa enormement: l'educació de la fe i com la comunitat cristiana l'hauria de transmetre. I aquest aspecte el contemplem des dels santuaris. Aquests són avui llocs d'acolliment i d'en-

Les trobades de rectors de santuaris tenen una gran tradició a casa nostra.

contre per als creients i no creients i per a tot un seguit de grups que s'acosten cada dia als santuaris.»

També es treballarà l'aplicació d'aquesta acció educativa de la fe, en concret el paper dels santuaris en el marc de l'arxiprestat o zona pastoral, una qüestió que Mn. Batalla qualifica de «captivadora», però també creu que els santuaris «no s'han de convertir en illes, sinó en llocs de convergència i de potenciació de tot el treball pastoral de l'arxiprestat o de la zona on és present un santuari».

Un altre aspecte important d'aquesta nova trobada és la presència dels laics que tenen responsabilitats i que fan serveis als

santuaris. Com reconeix Mn. Batalla, «hi tenen i hi tindran un protagonisme cada vegada més gran».

La trobada començarà el dilluns 16 a l'hotel Don Àngel de Santa Susanna, on els participants seran acollits per les autoritats locals i per Mons. Agustí Cortés. Obrirà la sessió de treball Mn. Teodor Suau, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de la diòcesi de Mallorca, que presentarà el tema *El santuari, lloc d'educació de la fe*. La sessió de la tarda anirà a càrrec de Mn. Joan Carreras, filòleg i rector de Tossa de Mar i fins fa uns anys custodi del santuari de la Mare de Déu del Mont, que presentarà el tema

Integració de la cultura catalana en el procés d'educació de la fe.

La segona jornada, dimarts 17, es farà al santuari de la Misericòrdia de Canet de Mar, amb un conferència de la germana Griselda Cos, benedictina de la comunitat del santuari de Puiggraciós: *El santuari, lloc d'acolliment i de trobada per a creients i no creients. Llocs de diàleg interreligiós*. A la tarda s'ha programat una taula rodona sobre el treball d'educació de la fe als santuaris. Hi participaran el P. Josep Sanromà, rector del santuari de Montserrat; Jacinta Mascaró, de l'equip pastoral de la Cisa; Héctor Raúl Zimmer, que va ser rector del santuari de Luján (Argentina), i Mn. Ramon Rosell, rector de la parròquia de Canillo i del santuari de Meritxell al Principat d'Andorra. La pregària de vespres i l'Eucaristia la presidirà Mons. Agustí Cortés i s'oficiarà al mateix santuari del Maresme.

La jornada final, el dimecres 18, es farà a l'esmentat santuari de la Cisa i s'encetarà amb una intervenció de Mn. Josep Torra, rector de Torelló i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, amb el tema *Aportació del santuari a la pastoral de l'arxiprestat i de la zona*. L'Eucaristia de cloenda al mateix santuari la presidirà l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach. Les delegacions participants corresponen a les deu diòcesis del Principat i a la de Mallorca.

URGELL

Formació permanent de preveres

■ El Dr. Salvador Pié va fer balanç del Sínode dels Bisbes sobre la Paraula de Déu

David Codina

Balaguer

El dilluns 9 de febrer, al santuari del Sant Crist de Balaguer, va tenir lloc una jornada de formació permanent per a preveres i delegats diocesans del bisbat d'Urgell. El ponent va ser el Dr. Salvador Pié i Ninot, professor de Teologia Fonamental i d'Eclesiologia a la Facultat de Teologia de Barcelona i a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma. El Dr. Pié Ninot va dictar una interessant conferència amb el títol *El Sínode dels Bisbes del 2008 sobre la Paraula de Déu en la vida i en la missió de l'Església: balanç i perspectives*. Hi va assistir una nodrida representació dels preveres del bisbat d'Urgell.

Benet XVI va nomenar com a expert en Teologia Mn. Salvador Pié, que va tenir la missió d'assessorar els treballs de l'assemblea del Sínode dels Bisbes, reunida a Roma del 5 al 26 d'octubre del 2008, per estudiar el tema *La Paraula de Déu en la vida i en la missió de l'Església*. El doctor Pié és un especialista reconegut en aquest tema, sobre el qual va fer la seva tesi doctoral i que ha continuat treballant com a professor de Teologia Fonamental en les institucions esmentades i com a bon coneixedor dels treballs fets en els darrers anys en el camp de la teologia cristiana.

Mn. Pié va iniciar la seva exposició subratllant la importància del Sínode de Bisbes com una institució nova creada al final del Concili Vaticà II per concretar la col·legialitat episcopal amb el Prímat i Bisbe de Roma, el Papa. D'aquí que la celebració del Sínode dels Bisbes estigui sempre envoltada d'un esperit que recorda tant el Concili Vaticà II i que, en el cas d'aquest recent Sínode, s'ha posat més en relleu ja que ha tocat un dels temes conciliaris cab-

Salvador Pié va ser expert del Sínode.

dals com va ser el de la Paraula de Déu en la constitució dogmàtica *Dei Verbum*.

Conclusions del Sínode

Per al Dr. Pié, del Sínode es poden extreure tres conclusions: en l'àmbit sinodal-eclesial, va ser una gran experiència eclesial viva i única com a exercici «sinodal» de col·legialitat episcopal amb el Papa, amb 253 pares sinodals, formats pels bisbes elegits per cada conferència episcopal, pels responsables dels organismes de la Cúria romana, per generals de congregacions religioses masculines i per altres de nomenats pel Papa. A més, hi havia 41 experts i 37 auditors, així com delegats fraterns (ortodoxos, luterans, anglicans, Taizé...).

En l'àmbit teològic, la seva aportació

teològica ha estat modesta ja que el seu objectiu primari era bíblicopastoral. Totes les referències teològiques partien de la *Dei Verbum* i de la seva recepció postconciliar, de la qual se'n fa una lectura molt positiva. Des del punt de vista pastoral-pràctic, cal destacar la importància decisiva del relleu de la prioritat de la Paraula de Déu en l'Església en totes les seves accions. En aquest sentit emergeix el lloc privilegiat de la Paraula de Déu en la litúrgia (Eucaristia,

sagraments, litúrgia de les hores...); la proposta d'una lectura orant o *lectio divina*; la formació bíblica de tot el poble de Déu; cursos de difusió; la promoció d'edicions populars; l'animació bíblica de la pastoral...

Un tema «estrella» del Sínode va ser la lectura orant de la Paraula de Déu o *lectio divina* (proposta n. 22). El Sínode proposa que s'exhorti tots els fidels a acostar-se a les Escriures per mitjà d'una lectura orant de manera que el diàleg amb Déu arribi a ser una realitat quotidiana del poble de Déu.

Una altra qüestió significativa del Sínode va ser l'atenció especial a l'homilia (proposta n. 15). S'hauria de predicar una homilia en totes les misses *cum populo*, fins i tot durant la setmana. Cal que els predicadors (bisbes, sacerdots, diaques)

es preparin en la pregària, perquè prediquin amb convicció i passió. Han de fer-se tres preguntes: què diuen les lectures proclamades?, què em diuen a mi?, què he dir a la comunitat, tenint en compte la seva situació concreta? El predicador sobretot ha de ser el primer a deixar-se interpel·lar per la Paraula de Déu que anuncia. L'homilia ha de ser alimentada per la doctrina i transmetre l'ensenyament de l'Església per fortificar la fe, cridar a la conversió en el marc de la celebració i preparar a l'actuació del mis-

« El predicador sobretot ha de ser el primer a deixar-se interpel·lar per la Paraula de Déu que anuncia »

teri pasqual eucarístic

Sens dubte, per al professor Pié, una de les propostes més comentades ha estat la del ministeri lectoral també per a les dones (n. 17). La proposta demana que en la comunitat cristiana sigui reconegut el paper que tenen les dones com a anunciadores de la Paraula de Déu (sobretot en la família i en la catequesi).

Per al ponent, el conjunt de les proposicions contenen la fascinació renovadora i el valor decididament evangelitzador d'aquest Sínode i per això es pot afirmar que han suscitat un ben necessari relleuament del caràcter fundant de la Paraula de Déu en tota la vida de l'Església.

La jornada es va acabar amb el res de l'Àngelus a la capella del santuari del Sant Crist de Balaguer i amb un dinar de germanor entre tots els assistents.

Mons. Vives demana intensificar les pregàries pel Sant Pare

D.C. / La Seu d'Urgell

El bisbe d'Urgell, Joan Enric Vives, ha adreçat la següent carta a tots els preveres de la diòcesi d'Urgell:

«La Secretaria d'Estat, en la nota explicativa del dia 4 de febrer, deia textualment que "el Sant Pare demana l'acompanyament de l'oració de tots els fidels, perquè el Senyor illumini el camí de l'Església. Que creixi el compromís dels pastors i de tots els fidels en suport de la delicada i pesada missió del successor de l'apòstol Pere, com a 'guardià de la unitat' de l'Església".

»És per això que us demano que intensifiqui la vostra pregària pel Sant Pare Benet XVI, i per les intencions que se'ns proposen per part de la Secretaria d'Estat, i que mireu de fer-la viure en el cor de tots els fidels

d'Urgell que teniu encomanats, com a expressió de comunió amb la persona del Sant Pare, en aquests moments que a diversos llocs es manifesten injustes incomprensions pel seu gest de misericòrdia envers els germans que s'havien exclòs de la comunió catòlica.

»Tingueu-ho present dient en algun dels dies ferials la missa "pel Papa", així com incloent en els propers dies la intenció pel Sant Pare i la comunió amb ell, dins les pregàries dels fidels de la missa i de la litúrgia de les hores. Especialment us demano que els diumenges d'aquest mes de febrer tingueu aquesta intenció ben present i la feu arribar als fidels.

»Déu conservi i beneeixi la vida i el ministeri del Sant Pare Benet XVI, i ens afermi en la comunió afectiva i efectiva amb el seu Magisteri.»

Conferència del Dr. Torralba a Ribes de Freser

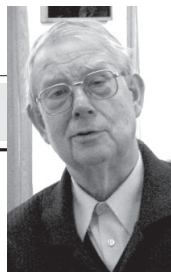
D.C. / Ribes de Freser

El dilluns dia 2 de febrer, festa de la Presentació del Senyor, el Dr. Francesc Torralba va impartir una conferència a la parròquia de Santa Maria de Ribes de Freser sobre el tema *Pregària i creixement espiritual*. En la seva intervenció, el Dr. Torralba va parlar de la importància de saber-nos buidar de tants eslògans i de tantes paraules vanes que rebem al llarg del dia per tal d'emplenar-

nos només de la Paraula. Per tal de donar un bon testimoni és necessari que els cristians tinguem consolidada una vida interior d'un bon nivell espiritual, per tal de saber respondre promptament i amb autoritat davant de qualsevol circumstància adversa.

El ressò de les persones que hi van assistir ha estat molt positiu, i han constatat que els ha fet un gran bé el contingut i la claredat de l'exposició d'aquesta conferència.

Vida Creixent

En la mort de Mn. Jaume Serrano i Vidal

Sento amb tota l'ànima escriure aquestes ratlles com un panegíric dedicat a la persona de Mn. Jaume quan ja no és entre nosaltres, quan ens ha deixat per anar a la casa del Pare. Hauria volgut fer-les quan el teníem entre nosaltres. Sento la seva absència, el dolor pel seu traspàs; em dol que això que escric no ho pogués llegir davant nostre. Ben segur que no ho hauria permès, amb aquell mig somriure de complicitat.

Mn. Jaume ha estat, històricament, el segon consiliari que ha tingut Vida Creixent i recordo perfectament les seves primeres paraules quan el P. Sobrero ens el va presentar per ser el seu viceconsiliari. Va dir: «Jo sóc solament el masover.» Així es retratava exactament com era: humil, modest, discret, però amb una gran disposició per servir aquell que el presentava i tots els altres. Era acollidor amb un punt d'humor que el feia proper. Crec que és de justícia destacar d'una manera significativa la seva incondicional estimació per a tothom. Un amor que traspuava sinceritat, espontaneïtat i senzillesa. Li sortia del més íntim del seu cor perquè estimava de veritat. Feia present allò que sant Joan en la seva 1a Carta diu: «Si ens estimem, Déu està en nosaltres i, dins nostre, el seu amor ha arribat a la plenitud.»

Tenia un carisma especial propi de la gent gran que va creixent en la vida. Estava sempre atent a les persones i sabia ser agraït; donava sentit al sofriment i pensava, amb un cert optimisme i esperança, en la mort, especialment en aquests últims mesos de la seva malaltia.

Tenia molt clar el sentit de Déu i donava un gran valor a transmetre l'Evangeli als altres. Exhalava una espiritualitat profunda que contagiava els que romanien al seu costat. Una espiritualitat que ens demanava fer-la present amb la nostra pregària sincera que ens portés a una autèntica missió evangèlica. Mossèn Jaume ens ha deixat per un instant, aquell instant que separa la vida terrenal de la vida de l'eternitat a la qual nosaltres esperem, també, arribar-hi un dia. Ell gaudeix ja de la presència del Senyor.

JOSEP LLUÍS FERNÁNDEZ COLL

A l'amic mossèn Jaume Serrano i Vidal,
Gràcies

- Per l'exemple cristià d'humilitat.
- Per la mesura de la teva paraula quan ens parlaves.
- Per la serenitat del teu somriure en els consells.
- Pel teu cor sempre obert a l'acolliment.
- Per la consigna, que tant estimaves, de conviure sempre en harmonia.
- Per la insistència a dir-nos que ser nets de cor és la millor de les benaurances.
- Per la senzillesa encomanadissa del teu tarannà.
- Per la teva abraçada de pau.

Gràcies

- Perquè hem estat beneficiaris de la grandesa cristiana que hagi convertit el do de la teva vocació, rebuda de Déu, en instrument de pastoral de servei.
- Per sentir-nos deixebles teus.

Quant vingueres a Vida Creixent, i ho has repetit sovint, deies que només eres el masover del camp de cultiu d'amistat, espiritualitat i apostolat del P. Sobrero.

Amic mossèn Jaume, ara ja des del cel, escolta'ns.

Gràcies per la teva sembra!

JOSEP ALCAÑIZ I BARNILS

En aquests moments quasi immediats a la seva mort, voldria destacar dues característiques del seu «fer pastoral» com a consiliari.

Primera, la proximitat. Sempre hi era, sempre escoltava, sempre es preocupava de la vida i de les situacions de les persones, i dels altres; i amb paraules senzilles solia fer alguna reflexió en la línia de Jesucrist i dels valors de l'Evangeli. Per això és ben segur que el trobarem a faltar. Però cal seguir endavant. Ens ha deixat un bon testimoni.

I una altra característica del seu paper de consiliari era la simpatia. Sempre tenia un somriure, sempre mirava amb humor, fins i tot amb una mica d'ironia, sempre tenia a punt un acudit i presentava la cara amable del cristià, del prevere pastor.

Per a tothom, però especialment per a la gent de Vida Creixent, Mn. Jaume serà recordat per aquests dos valors, que l'han fet ser molt estimat i que faran més sensible el buit que ens ha deixat.

Amb la joia de l'esperança d'un retrobament, preguem perquè Déu li concedeixi el repòs i la plenitud, i per la nostra part intentem posar en pràctica en totes les nostres relacions humanes aquestes dues virtuts, la proximitat i la simpatia, que són el seu llegat.

MIQUEL BADA ELIAS, *pvre.*
Viceconsiliari de Vida Creixent

Mn. Jaume Serrano feia anys que escrivia mensualment a *Catalunya Cristiana*. I aquest és el darrer article que ens va fer arribar. El publiquem com a homenatge pòstum al qui ha estat el segon consiliari de la història de Vida Creixent.

L'amor de Déu

Jaume Serrano i Vidal*

Cada vegada més penso que vivim en un món en el qual hi ha moltes lluites, guerres, desavinences i que ens oblidem els uns dels altres. Un món en el qual hi ha molta diversitat i indiferència.

Totes aquestes guerres porten molts odis i al final la convivència és molt difícil. Aquestes desavinences familiars sempre desemboquen, almenys, en la indiferència.

Com podem solucionar aquestes situacions tan vives en el món que vivim? Només hi ha una resposta i és la que ens va donar Jesús, que és que Déu ens estima. Aquest és el gran miracle que pot salvar el món.

Fixeu-vos en el conflicte del Líban. Els que pateixen més són els pobres, els senzills, els que es queden aïllats i sense els serveis mínims. Han de marxar de casa perquè si no, poden morir. Es queden sense res i, al mateix temps, amb gent que desapareix a causa dels bombardeigs. Queden amb un cor petit i, de vegades, sense cap ajuda.

Com s'arreglen aquestes situacions? Només amb un amor veritable de lliurament i servicial. Com es fa això?

Déu en la seva activitat salvífica,

fa que tot home, a través de la fe, tingui vida. «Que creient tingueu vida en el seu nom» (Jn 20,31).

El que Déu demana és fe. I a través de la fe, siguin quines siguin les situacions, veiem que el Senyor va més enllà de totes les situacions concretes sense destruir-ne cap.

Per tant, ens podríem preguntar si existeixen els miracles. I la meua resposta és que sí, n'hi ha molts i són infinits. Sobretot quan alguna cosa ens porta a Déu i experimentem la seva presència.

El gran miracle és l'amor de Déu:

- Quan en l'obscuritat, veiem la llum.
- Quan ens trobem sense camí, i tot d'un plegat podem caminar.
- Quan el mal sembla apoderar-se de nosaltres i ens salvem.
- Tots aquests miracles de cada dia ens porten al «miracle dels miracles», que és Déu en Jesucrist, que ha estimat els homes a través de l'Esperit.

Si els de Vida Creixent vivim de la fe, trobarem al Senyor en totes les coses i ens sentirem estimats per Déu.

El gran miracle és sentir-nos estimats per Déu.

* Consiliari diocesà de Barcelona interdiocesà de Catalunya, Andorra i Balears

La Candelera està ben viva

Montserrat Fonoll

El 2 de febrer, com cada any, vam celebrar la festa dels nostres patrons Simeó i Anna a la basílica de Sant Josep Oriol.

La festa de la Candelera és una de les festes més importants del nostre moviment. De fet, Simeó i Anna representen aquesta gent gran que volem ser: actius, socialment parlant, i testimonis fermes de les nostres creences. No només Barcelona celebra aquesta diada. Tot Catalunya i les Illes també ho fan. Cada diòcesi, a la seva manera, però amb el mateix sentiment i convicció.

Aquest any l'assistència va ser més nombrosa, unes 450 persones. També hi va haver més consiliaris que l'any passat concelebrant l'Eucaristia amb el cardenal-arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. I com sempre, la missa va ser compartida per tothom amb fe, amb sentiment i amb una joia que sorgia de l'interior i s'expressava amb un somriure. El cardenal en la seva homilia va parlar de Vida Creixent, de la feina que fa, del futur que té en la nostra societat. Sempre té bones paraules per al nostre moviment i és ben cert que el nostre moviment sempre ha trobat en ell un bon suport.

aquell intercanvi personal, de sentiments, de coses familiars, alegres i doloroses, que fan del moviment una gran família. I tot això junt dóna a la festa un sentiment d'humanitat, de comunitat viva i vibrant. Val la pena!

És l'any de la celebració dels 25 anys de Vida Creixent a Barcelona. Podem dir que hem començat aquesta celebració amb molt bon peu: la Candelera continua viva i encesa com les espelmes que il·luminen l'església en aquesta diada.

La veu del metge

Malalties òrfenes (5)

Dr. Ferran L. Tognetta*

*Membre del consell consultiu de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears (22324fta@comb.es)

Atàxia de Friedreich

El terme mèdic *atàxia* indica la incapacitat d'una persona per coordinar els moviments musculars voluntaris, cosa que provoca moviments incontrolats i una manera de moure's que causa sorpresa. Una de les atàxies és l'atàxia de Friedreich, malaltia hereditària degenerativa que progressa lentament i que pot afectar els nervis que controlen els moviments musculars dels braços i les cames, i causa feblesa muscular i alteracions en la medul·la espinal, el cor, els músculs, la vista i la parla. Normalment, el primer símptoma és la dificultat per caminar. El seu nom li ve de qui la va descriure per primera vegada l'any 1860: Nikolaus Friedreich.

A Europa afecta tres de cada 100.000 persones, és a dir, unes 1.350 persones arreu de l'Estat espanyol. Els símptomes comencen entre els 5 i els 15 anys i fins als 30 anys, tot i que hi ha casos en menors de 2 anys i en majors de 50. El primer símptoma és, generalment, la dificultat per caminar, o atàxia de la marxa. L'atàxia empitjora progressivament i després afecta els braços i el tronc. Altres signes precoços són les deformitats als peus, tals com

peu de pinya, flexió (doble-gament involuntari) dels dits dels peus, dits dels peus en martell o inversió del peu (gir cap endins).

Amb el temps, els músculs comencen a afeblir-se i a consumir-se, especialment els dels peus, les cames i les mans, i es desenvolupen les deformitats. La persona es cansa fàcilment, i és comú el *nistagmus* (alteració de la mobilitat dels ulls). Altres símptomes més inespecífics són la desviació lateral de la columna vertebral, que pot dificultar la respiració i provocar dolors al pit. També poden aparèixer diferents formes d'alteracions en les parets i el ritme del cor. En alguns casos, al cap de 15 o 20 anys després d'haver-ne aparegut els primers símptomes, la mobilitat de les extremitats pot estar força afectada.

La causa de l'atàxia de Friedreich és un trastorn localitzat en un gen del cromosoma 9, que causa una alteració d'una pro-

Signes precoços de la malaltia són les deformitats als peus.

teïna anomenada *frataxina*. La frataxina es localitza en les parts de la cèl·lula productores d'energia anomenades *mitocondris*. Sense un nivell normal de frataxina, les cèl·lules del cervell, de la medul·la i dels músculs no toleren quantitats normals de substàncies oxidatives produïdes als centres d'energia de les cèl·lules, i es produeixen noves substàncies «tòxiques»

anomenades «radicals lliures», a causa del metabolisme anormal del ferro i de les proteïnes sulfurades. Així, es produeix degeneració de teixit nerviós en la medul·la espinal i de nervis que controlen el moviment muscular dels braços i les cames. La medul·la espinal s'aprima i les cèl·lules nervioses perden part de l'aïllant de les fibres nervioses que ajuda a transmetre els impulsos nerviosos.

No hi ha un tractament curatiu de l'atàxia de Friedreich. Això no obstant, molts dels símptomes i complicacions poden ser tractats per tal de millorar la vida diària. Amb el millor coneixement del mecanisme de la malaltia, els científics i els metges miren de trobar fàrmacs per reduir els nivells de «radicals lliures», fent servir un tractament amb «antioxidants». Diversos estudis clínics suggereixen que els antioxidants similars al «coenzim Q10», la «vitamina E» i la «idebenona» poden oferir als pacients algun benefici limitat. Actualment, la malaltia està deixant de ser «òrfena» i cada cop hi ha més assajos clínics per avaluar l'eficàcia de diferents possibles tractaments curatius.

CRÍTICA CINEMATogrÀFICA

Slumdog millionaire

Peio Sánchez *

Adaptant la novel·la *Q and A* («¿Quién quiere ser millonario?»), de Vikas Swarup, el director anglès Danny Boyle ens presenta aquesta pel·lícula que ha comptat amb el beneplàcit de crítica i públic. El «gos de favela milionari» —així en podríem traduir el títol— explica la història d'un jove procedent dels carrers de Bombai que es presenta al famós concurs internacional de televisió per intentar recuperar el contacte amb la jove que estima. Tots dos s'han separat després d'haver compartit la duresa dels barris marginals, però continuen anhelant la felicitat.

Explicada sota la influència del cinema de Bollywood, està rodada a Bombai i ens mostra amb cruesa la misèria i la violència dels barris de barraques on molts infants sobreviuen entre la corrupció i la insignificança. El director de *Trainspotting* (1996), *Millones* (2004) i *Sunshine* (2007) ja ens ha demostrat la seva capacitat de treballar en els registres més diferents, des del drama cru de les drogues fins a la comèdia familiar o el *thriller* de ciència-ficció.

Sota un format innovador però comercial, ens ofereix la història desgranada en un doble registre. D'una banda, la participació del jove Jamal Malik al concurs i, de l'altra, la trajectòria de la seva vida que, unida a la del seu germà i a la d'una jove, el va portar fins a la televisió. Marca-

da per un muntatge on ressalten els contrastos, passem de la foscor a la llum, de la pobresa a l'ostentació de l'espectacle televisiu i de la contemplació intimista a la violència trepidant. I tot plegat amb les sorpreses a què ens té acostumats aquest director que barreja el llenguatge *indie* amb les formes desenfadades del cinema independent nord-americà, l'excel·lent banda sonora d'A. R. Rahman, la narració amb aire de conte de fades i l'exposició a les

emocions més diverses que van des de l'horror fins al somriure.

La preocupació per la qüestió espiritual recorre el cinema de Boyle que, des dels seus orígens catòlics pels seus pares i per la seva formació en un col·legi salesià, sempre ha mostrat des de la religió la seva inspiració, freqüentment de forma subtil com a *Trainspotting*, i altres de forma explícita com en *Millones*. En aquesta ocasió la pregunta de fons és si és possible la bondat i l'esperança enmig de la desolació d'una història sense oportunitats.

El concurs televisiu es presenta com a catalitzador del destí. La lògica imposava el fracàs, però les oportunitats s'amaguen i s'entrellacen en els mateixos plecs de la vida. Una cosa dolenta en pot portar misteriosament una de bona. El desastre pot trastocar-se, és possible obrir escletxes en la desolació. La superació de la tragèdia es realitza pel poder de la bondat que trastoca el mal. Novament el cinema ens presenta un rostre de la bondat que brolla on sembla impossible en una història de desempar, explotació i misèria.

Així doncs, ens trobem amb una història portadora d'esperança. Hi ha un cinema valuós per la seva capacitat descriptiva com la recent *La classe* (2008), de Laurent Cantet, o pel seu interès per interrogar, com *La ola* (2008), de Dennis Gansel. Però hi ha pel·lícules que actuen com a faules que reconstrueixen amb els trossos del desastre una esperança contra tota esperança. Hi ha qui pensarà que són fantasies d'ingenuïtat infantil pròpies de les pel·lícules. Altres pensem que transparenten una cosa que forma part del cor humà. I el cert és que els espectadors necessiten aquestes històries perquè donen un respir i permeten mirar més enllà. Fins i tot, de vegades, al final hi ha premis de reconeixement per al qui explica històries així. L'important no és ser milionari, sinó la tossudesa de la bondat que fa possible l'impossible.

* Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

La bona notícia...

Augmenten les adopcions del propi país

Francesc Gamissans

En la vida hi ha circumstàncies dramàtiques que són difícils d'assumir. És el cas de la noia embarassada que no se sent capaç de tenir cura del fill que ha engendrat. Això és freqüent en noies solteres molt joves que no esperaven, ni volien, quedar-se en estat. L'adopció legal pot ser una alternativa a l'avortament; una solució —no la més ideal— tant per a la mare angoixada que no vol el filllet, com per a aquest, que té el dret a venir al món i ésser estimat.

Darrerament, a Catalunya, les peticions per adoptar un nen de l'estranger s'han reduït a la meitat, mentre que han augmentat les del propi país. L'any passat van arribar només 731 nens de fora, quan, fa quatre anys, eren més de 1.400. En canvi, el nombre de pares que a Catalunya es van decidir a adoptar nadons el 2008 es va gairebé duplicar, ja que va passar de 372 a 531.

Les causes d'aquesta preferència per a nadons del país són diverses. Entre altres, perquè a l'estranger es posen més traves, aquí hi ha una més gran garantia en el procés de la tramitació jurídica i perquè és més costosa econòmicament una adopció provinient de fora de Catalunya.

«Malgrat tot, un fill és un fill; és igual d'on sigui o d'on vingui», comenta un matrimoni lleidatà que ha adoptat dos nadons, un vingut de fora i l'altre nascut aquí. Un altre matrimoni amb un bebè adoptat diu: «L'essencial és que se senti estimat i acceptat, amb els mateixos defectes i qualitats que té un fill de qualsevol altre matrimoni.» Salvem, doncs, la vida de tots els nadons, i no condemnem cap mare del món!

cultura

Francesc Canals, mestre de fe i vida

■ L'il·lustre filòsof i mestre català de fama internacional va morir el 7 de febrer

Josep M. Alsina *

Francesc Canals Vidal va néixer el 1922 a Barcelona, on va estudiar, entre el 1929 i el 1936, al col·legi dels Escolapis. A la Universitat de Barcelona va cursar Dret i Filosofia, i es va doctorar en Filosofia a la Universitat de Madrid el 1952, en Dret a la Universitat de Barcelona el 1956 i en Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya el 1981.

Deixeble del P. Ramón Orlandis, s.i., amb qui va entrar en contacte el 1944, i a la direcció espiritual i intel·lectual del qual deu la seva incorporació a la Schola Cordis Iesu (secció de l'Apostolat de l'Oració), que va donar sentit a tota la seva vida. En la redacció de la revista *Cristiandad*, impulsada per l'ideal del regnat del Sagrat Cor de Jesús, va treballar des del 1945 fins a la seva mort.

Membre de la Pontifícia Acadèmia Romana de Sant Tomàs des del 1989, va ser nomenat per Joan Pau II cavaller comanador de l'Orde de Sant Gregori Magne el 2003 i des de l'abril del 2005 va ser doctor *honoris causa* per les universitats Abat Oliba-CEU de Barcelona, Reial i Pontifícia de Sant Tomàs d'Aquino de Manila i FASTA de Mar del Plata a l'Argentina. El Dr. Canals va ser membre impulsor i fundador de la Societat Internacional Sant Tomàs d'Aquino (SITA), de la qual va ser vicepresident internacional entre el 1981 i el 1986. Va ser president de la Secció de Barcelona des del 1989 fins al 1991, així com president de la SITA a Espanya.

Com a escriptor, ha publicat llibres de filosofia, teologia, història i política: *Cris-*

tianismo y revolución. Los orígenes románticos del cristianismo de izquierdas (1957), *En torno al diálogo católico-protestante* (1966), *Para una fundamentación de la Metafísica* (1967), *Textos filosóficos de la Edad contemporánea* (1974), *Textos filosóficos de la Edad Media* (1975), *Historia de la filosofía medieval* (1976), *Política española. Pasado y futuro* (1977), *Cuestiones de fundamentación* (1981), *San José, patriarca del pueblo de Dios* (1982), *Sobre la esencia del conocimiento* (1987), *Sant Tomàs d'Aquino. Antologia metafísica* (1991), *La tradición catalana en el siglo XVIII. Entre el absolutismo y la ilustración* (1995), *Miscelánea* (1997), *Los siete primeros concilios. La formulación de la ortodoxia católica* (2003), *Santo Tomás de Aquino, un pensamiento siempre actual y renovador* (2004), *Mundo histórico y reino de Dios* (2006) i *San José en la fe de la Iglesia* (2007).

Quatre pilars essencials

La influència del seu mestre Orlandis, tan decisiva en la seva vida, s'estableix sobre quatre pilars essencials: la filosofia i teologia de sant Tomàs; la teologia de la història seguint els ensenyaments del P. Ramière, el gran apòstol de la Devoció al

El Dr. Canals, a la seu de la Fundació Balmesiana.

Cor de Jesús i refundador de l'Apostolat de l'Oració; la pràctica dels Exercicis Espirituals, segons el mètode de sant Ignasi i, d'una manera molt especial, la doctrina de la infància espiritual apresada en els escrits de la doctora de l'Església santa Teresina de l'Infant Jesús.

El professor Canals també va estar molt influït i orientat pel P. Francisco de Paula Solà —director de la seva tesi doctoral: *San José, patriarca del pueblo de Dios*— en el tema de la devoció a sant Josep i per l'insigne teòleg carmelita Bartolomé Maria Xiberta, que li va donar a conèixer especialment el sentit del Concili d'Efes i la cristologia de sant Ciril. El P. Xiberta va

inculcar també a Canals la devoció mariana de l'Escapulari del Carme.

La seva intensa tasca universitària, no exempta de dificultats, es va caracteritzar per la valentia, perseverança i vehemència d'una exemplar activitat docent i investigadora al servei de la veritat, i en la seriositat i profunditat d'un coneixement veritablement singular i amplíssim, tant en el camp estrictament filosòfic com en matèries afins com la teologia i la història. Va formar part d'aquells professors que poden ser anomenats amb tota propietat mestres, com ho testimonien els seus deixebles, tan nombrosos, que es troben avui dia ensenyant en diverses institucions docents a Espanya i en universitats estrangeres.

Per tots els qui el van conèixer és recordat per la seva personalitat entranyable que va saber unir l'estimació i l'interès personal pels seus alumnes amb una dedicació i exigència exemplar. Juntament amb Jaume Bofill, que el va precedir en la càtedra de Metafísica de la Universitat de Barcelona, ha estat l'impulsor definitiu de l'Escola Tomista de Barcelona, coneguda avui internacionalment perquè és un dels grups més fecunds del tomisme.

Tot aquest conjunt de tasques unides a una vida familiar intensa —casat des del 1950 amb Isabel Surís, a la qual va professar un entranyable amor, que va admirar tots els qui els van tractar, els seus onze fills, néts i nombrosos besnéts— són la manifestació d'una vida fecunda i exemplar consagrada totalment al servei de l'Església.

* Rector de la Universitat Abat Oliba-CEU de Barcelona

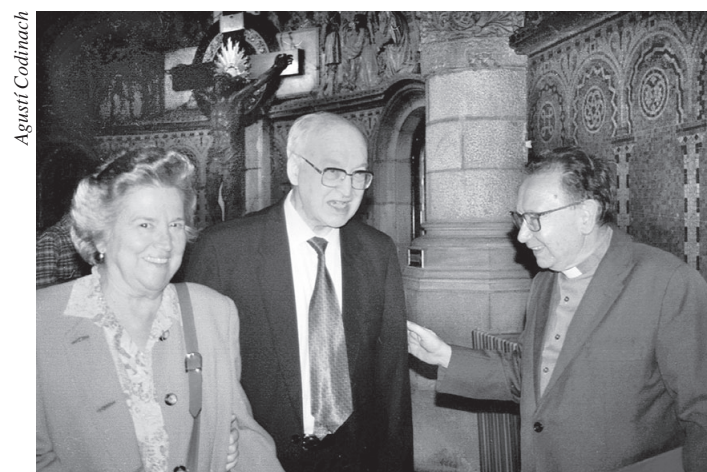
El Dr. Canals, «in memoriam»

Dr. Josep Maria Montiu, *pvre.*

El dia 7 de febrer d'aquest any va morir a la seva ciutat natal el barceloní Dr. Francesc Canals Vidal. Els que el vam poder conèixer i reconèixer, el recordem sobretot com un home bo. La seva mort ha estat la d'un amic.

El Dr. Canals és un filòsof català il·lustre de fama internacional que mereix estar al costat de pensadors catalans de l'alçada de Jaume Balmes i de Torras i Bages. Evidentment, l'actualitat seriosa, cultural, filosòfica, teològica i cristiana de Catalunya passa avui pel record de la figura del Dr. Canals, pensador i científic, metòdic, sistemàtic i profund. Serveixi aquest article com una petita contribució a la cultura catalana i filosòfica.

Francesc Canals Vidal tenia tres doctorats. Era doctor en Filosofia (Madrid, 1952) amb una tesi doctoral titulada *El logos: ¿Indigencia o plenitud?* L'any 1956 va obtenir a Barcelona el grau de doctor en Dret. També era doctor en Teologia (Barcelona, 1981) amb una tesi sobre *San José, patriarca del pueblo de Dios*. Va ser catedràtic, primer d'institut i després

El matrimoni Canals-Surís, en la celebració de les noces d'or, al costat del P. Pere Suñer.

d'Universitat. Catedràtic de Filosofia de l'Institut Jaume Balmes, durant els anys 1958-1967, i catedràtic de Metafísica (Ontologia i Teodicea) de la Universitat de Barcelona des del 1967 fins al 1988. També va exercir la seva docència com a professor de la Balmesiana i com a membre de la Schola Cordis Iesu. El seu gran prestigi ha estat reconegut pel món científicofilosòfic d'àmbit internacional.

També gràcies al Dr. Canals, l'any 1989 es va crear la secció de Barcelona d'aquesta Societat. El Dr. Canals ha estat president de les seccions espanyola (1981-1986) i de Barcelona (1989-1991) de la SITA. A més, ha estat vicepresident de la Societat Internacional Sant Tomàs d'Aquino, la qual es troba estesa per molts països. També ha estat membre de la Pontifícia Acadèmia Romana de Sant Tomàs. A més, el

La seva obra està molt relacionada amb la del filòsof i teòleg sant Tomàs d'Aquino. Així, per exemple, el seu ensenyament ha consolidat i estès l'ara famosa internacionalment Escola Tomista de Barcelona. Va ser com Karol Wojtyła (Joan Pau II) un dels cofundadors de la Societat Internacional Tomás d'Aquino (SITA).

Dr. Canals ha estat també membre destacat d'altres societats importants, com ara membre del consell assessor de l'Institut Internacional del Cor de Jesús i *magister* de la Maioricensis Schola Lullistica. El Dr. Canals va ser un autor molt prolífic. Col·laborador habitual de les revistes *Cristiandad* i *Verbo*.

El Dr. Eudald Forment Giralt, catedràtic de Metafísica de la Universitat de Barcelona (UB), ha sintetitzat l'obra del Dr. Canals dient que és *sapientia cordis* («saviesa del cor»). Crec que un símbol de la vida del Dr. Canals fou un fet que va passar quan, per consell d'un dels seus onze fills, vaig visitar-lo a la clínica. El seu estat de salut era ja aleshores molt preocupant i tenia els ulls tancats. Però, en parlar-li del filòsof sant Tomàs va obrir primer els dos ulls, després només l'ull que estava més a prop meu, sempre amb una mirada contínua, reconcentrada, impressionant i perseverant, la del pensador profund i mestre que coneixíem. Dic que és com un símbol de la seva vida perquè aquesta mateixa vida ha estat una mirada profunda i contínua al filòsof sant Tomàs.

«Aquestes capelletes conviden a pregar»

■ Jordi Bartolomé reposa la imatge de santa Eulàlia a la fornícula del barri Gòtic

Miquel Àngel Codina
Barcelona

Copropietari de la botiga Duch-Antigalles, ubicada al barri Gòtic de Barcelona, l'antiquari Jordi Bartolomé és president, des del desembre del 1997, de l'Esbart Català de Dansaires, entitat que pertany a la Coordinadora de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella. Ell ha estat l'artífex que ha fet possible que es restablís la imatge de santa Eulàlia, robada l'octubre passat de la fornícula que es troba situada a l'angle dels carrers Sant Sever i Baixada de Santa Eulàlia, de Barcelona. Jordi Bartolomé opina que «aquestes capelletes formen part de la identitat del barri i de la ciutat».

—Quin valor tenia la imatge de santa Eulàlia que van robar fa quatre mesos de la fornícula on estava col·locada?

—Aquesta imatge tenia molt poc valor material, ja que estava feta de guix i no era antiga; era dels anys seixanta. Feia noranta centímetres d'alçada. L'únic valor que tenia per a nosaltres, els veïns, era el sentimental. Mentre van restaurar, fa ja uns quants anys, la cúpula i altres detalls de ferro forjat de la fornícula, així com les rajoles inferiors, vaig tenir el privilegi de guardar-la aquí, a la botiga. Durant un mes aproximadament van durar aquestes obres.

Jordi Bartolomé.

—Com va prendre la iniciativa de restituir la imatge robada?

—En adonar-me que havien robat la imatge, vaig posar-me en contacte amb Xavier Cordoní, president de la Coordinadora de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella. Li vaig comentar que calia posar fil a l'agulla de seguida per tal que la capelleta no estigués buida en arribar la festivitat de Santa Eulàlia, el 12 de febrer. Ell va parlar amb Maria García, la responsable consistorial de coordinar les associacions. Poste-

riorment, en Xavier em va dir si jo podia encarregar-me de fer les gestions pertinents. Vaig acceptar sense pensar-m'ho dos cops.

—Quin va ser el pas següent?

—Vaig anar a la botiga Estamperia San José, del carrer Boters, per fer la comanda d'una imatge de santa Eulàlia. Ells no són fabricants, sinó distribuïdors d'objectes religiosos i de culte. Van encarregar la imatge a El Arte Cristiano, que és el taller d'imatgeria religiosa més important d'Olot i un dels més notables de tot Catalunya. Continua en plena activitat gairebé 130 anys després de ser fundat. Ens van dir que, un cop passades les festes nadalenques, tindrien enllestida la imatge, perquè tenien molta feina amb els encàrrecs de pessebres. A finals de gener, ja teníem la nova imatge de santa Eulàlia. És de pasta de fusta i un pèl més petita que l'anterior. Va costar 380 euros, diners que vaig avançar en nom de la Coordinadora de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella. L'estàtua vaig col·locar-la a la fornícula el dilluns 9 de febrer.

—I dos dies després, ja rebia la visita de l'alcalde de Barcelona.

—Sí. L'alcalde Jordi Hereu i Itziar González, regidora del districte de Ciutat Vella, van visitar-me i em van dir que l'Ajuntament es faria càrrec de la despesa de la imatge. L'alcalde, que ja em coneixia per la meva tasca a l'Esbart Català Dansaire i a la Coordinadora, va estar molt simpàtic. També em va comunicar que a partir d'ara es reforçaria la seguretat de la fornícula, atès que ara només té una balda que s'obre fàcilment.

—Qui té cura de la fornícula?

—Un veí del barri, que s'encarrega de netejar-la, de posar-hi flors, ciris, etc. Crec que la fornícula de santa Eulàlia és la més maca de tot el barri Gòtic i, per extensió, de Ciutat Vella.

—Falta consciència ciutadana sobre la conservació del patrimoni artístic i religiós dels nostres carrers?

—Penso que sí. És d'aquelles coses que si el veïnatge no se'n preocupa, potser ningú no ho farà. L'Ajuntament s'ocupa fonamentalment d'infraestructures més grans i sol oblidar-se dels petits detalls, que fan que els carrers siguin emblemàtics, com ara les fornícules. Temps enrere hi havia moltes capelletes, però malauradament han anat desapareixent... Formen part de la identitat del barri i de la ciutat.

—Aquestes fornícules són un signe

La fornícula de Santa Eulàlia, amb la nova imatge de la santa.

de religiositat popular?

—Sens dubte, ja que conviden a pregar. La meua botiga està situada gairebé sota la capelleta i veig sovint gent que prega davant de la imatge de santa Eulàlia, sobretot molta gent gran, però també joves. I no només quan s'escau la festivitat de la copatrona de Barcelona, sinó durant tot l'any. També són molts els turistes que s'aturen per contemplar-la i els guies els expliquen la història de la santa. Cal recordar que en aquests carrers hi havia el call jueu i, arran de l'expulsió dels jueus, els cristians van voler ressaltar el tarannà cristià de l'indret amb l'establiment d'aquestes capelletes.

—Vostè és el president de l'Esbart Català de Dansaires. Quina és la missió d'aquesta entitat?

—L'Esbart Català de Dansaires es dedica a la investigació, compilació, conservació i divulgació de la dansa i dels costums tradicionals catalans en totes les seves vessants amb el màxim rigor històric i etnològic i en totes les activitats annexes, com són publicacions, curssets, conferències, mostres de dansa, festivals, organització o coordinació d'actes públics, etc. Disposem d'un fons de dues mil danses de tot Catalunya. Tenim tres grups de ball: la Secció Infantil, la Secció Juvenil i el Cos de Dansa. L'Esbart va ser fundat el 1908 pel folklorista Rafael Tudó. Durant la celebració del centenari, hem dut a terme diverses activitats. El proper 8 d'abril, a les 19.00, tindrà lloc al Palau de la Música Catalana una ballada a càrrec del nostre Cos de Dansa com a cloenda del centenari.

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

Convocats els Jocs Florals de Barcelona

Redacció / Barcelona

L'Ajuntament de Barcelona convida els ciutadans i ciutadanes a concórrer al premi de poesia Jocs Florals de Barcelona 2009. S'atorga un únic premi al millor recull de poemes en llengua catalana de tema lliure, que està dotat amb 10.000 euros. A

més, l'obra es publicarà en la col·lecció Els Llibres de l'Ossa Menor, d'Edicions Proa. L'autor o autora premiat serà proclamat Poeta de la Ciutat. El període d'admissió d'originals finalitza el proper 22 de març. Més informació: Oficina d'Informació Cultural del Palau de la Virreina, La Rambla, 99 - 08002 Barcelona, tel. 933 161 000.

Les dones, testimonis de l'amor de Jesús

■ Presentació del llibre «El perfume del Evangelio», de Núria Calduch-Benages

Mn. Armand Puig i la Gna. Núria Calduch, durant la presentació.

L'autora, en el moment de signar el seu darrer llibre.

Mónica García
Barcelona

El perfum és, des de sempre, un element carregat de simbolisme i de connotacions que ha donat peu a moltes històries, interpretacions i fins i tot èxits editorials. Tanmateix, Núria Calduch-Benages, professora d'Antic Testament a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, que va participar com a experta al recent Sínode sobre la Paraula, ha volgut presentar a través del perfum alguns dels encontres entre Jesús i les dones en els evangelis sinòtics i en el de sant Joan.

Havent llegit i rellegit el text de l'apòstol Joan ja fa més de vint anys, aquesta Missionera Filla de la Sagrada Família de Natzaret va quedar captivada per la fragància del perfum que inundava la casa de Betània després que Maria ungís els peus de Jesús (Jn 12,3). Ara, fruit de la seva experiència i recerca personal, la religiosa presenta *El perfume del Evangelio. Jesús se encuentra con las mujeres*, de l'editorial Verbo Divino, que no és altre que el perfum de Crist ressuscitat, vencedor del pecat i de la mort, que es difon arreu del món comunicant vida i salvació.

L'acte de presentació del llibre, organitzat el 2 de febrer per l'Escola d'Animació Bíblica i la Llibreria Paulinas, va comptar amb la presència del Dr. Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, i de l'autora. Entre els més de vuitanta assistents, hi havia una bona representació d'entusiastes Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret; de biblistes, com el professor de l'ISCREB Javier Velasco o el combonià Justino Martínez, o Mn. Salvador Pié Ninot, president de la Fundació Blanquerna i professor de la Gregoriana de Roma.

Mn. Armand Puig, que va presentar el volum, va donar a conèixer la tasca del biblista, que busca el «registre» dels tex-

tos bíblics per tal de trobar-hi una sonoritat especial. Darrere d'aquesta melodia dels textos bíblics hi ha sempre hores de feina, de «rumiar i mastegar», per intentar escrutar i penetrar la paraula de Déu. Núria Calduch ha sabut trobar aquest registre melodiós, no per ciència infusa, segons el prevere, sinó pel seu aprenentatge previ. Les deu pàgines de bibliografia, la majoria en llengües no llatines, així ho demostren.

Diàleg de la gestualitat

«L'autora ha llegit i escrit amb l'ajuda d'altres intèrprets i quan llegim el seu llibre, també llegim altres persones erudites», va afirmar el Dr. Puig. També va destacar que *El perfume del Evangelio* està escrit per una dona de fe que, com a creient, vol fer entrar el text en el lector i, com a dona que parla de dones, el sacerdot va destacar la sensibilitat femenina, que hauria passat desapercebuda per a un home, de caràcter més cerebral. Pel que fa al títol, el ponent va fixar-se en el passatge bíblic de Lluc (7,37). «La dona no diu res, entra i actua —va observar el biblista— i al principi no és gaire remarcada, només el perfum la delata.» Es tracta del diàleg de la gestualitat que, segons el prevere, arriba a tenir el valor de la paraula i posa en marxa l'acció de Jesús. «Ungir Jesús és entrar en comú unió amb Ell, el perfum de Jesús passa a ser també el perfum de la dona... És un exercici d'amor», va dir.

Núria Calduch-Benages va iniciar els comentaris sobre el llibre recordant la seva mare, a qui ha dedicat l'obra, tot evocant l'entusiasme que demostrava per llegir llibres de la seva filla i llibres que toquessin la temàtica femenina dins de l'espiritualitat. Després de fer riure els assistents amb anècdotes sobre la difícil decisió de triar el tema per a la seva tesina i de les decisives lliçons del jesuïta Ignace de la Potterie, l'autora va fer algunes pin-

zellades entorn al tracte de Jesús amb les dones del seu temps. «Jesús acull qualsevol persona exclosa del sistema: pecadors, menyspreats, analfabets, dones, malalts, marginats... sense prejudicis», va afirmar la religiosa. I especialment les dones marginades —malaltes, impures, adúlteres, prostitutes, estrangeres— a qui mai no dirigeix una paraula aspra o poc delicada. «Les tracta sense tenir en compte la societat patriarcal i misògina», va assenyalar.

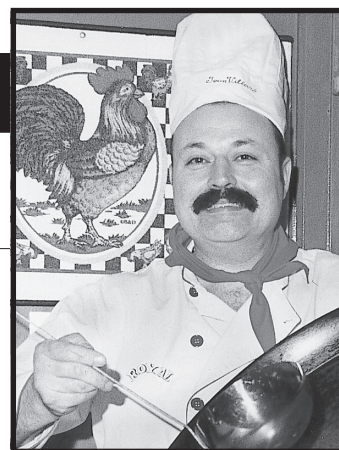
El moviment inclusiu de l'amor de Jesús és capaç de fer capgirar les rígides relacions familiars donant valor a la famí-

lia espiritual unida per la fe i no per la sang. «Això representa un gran alliberament per a les dones perquè els dona una nova alternativa de vida, enfront de la possibilitat única de passar de la casa paterna a la casa de l'espòs», va manifestar el Dr. Puig. Núria Calduch també va apuntar a l'atreviment de Jesús d'instruir les dones com a deixebles, tal com feien els rabins de l'època, deixant que els nois seïessin als peus del mestre. «Jesús —va comentar l'escriptora— no nega l'ensenyament a les dones, mentre que el rabí Eliezer afirmava que era millor cremar la Torà que ensenyar-la a les dones...»

Jesús, però, s'hi acostava naturalment, trencant les barreres de religió, nació, raça o sexe; protegeix i cura físicament i espiritualment més enllà dels límits de la llei. «Qualsevol persona exclosa té els mateixos drets que les altres... són escoltades i invitades al Regne», va observar Núria Calduch. Finalment, va citar l'evangelista Lluc, que presenta les dones com a deixebles de Jesús: Maria Magdalena, Joana —la dona de Cusa, administrador d'Herodes—, Susanna i altres que van ser testimonis privilegiats de la mort, enterrament i resurrecció de Crist. Testimonis privilegiats del perfum que també va ungir el cos del crucificat i que es difon per tot el món irradiant l'amor que allibera i dona vida.

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Després d'una pujada...

Corren mals temps i, més que correran, però les crisis són passatgeres. Penseu que després d'una pujada més o menys dura sempre ve una baixada.

A la vida, tant professional com privada, no tot és planer. Recordo quan vaig fundar la meua escola de cuina, fa més de vint-i-cinc anys, que només somiava com pagar les factures del paleta, de l'electricista, etc.

De dilluns a dimecres ensenyava cuina a l'escola; els dijous treballava en una empresa de col·lectivitats; i, els dissabtes i diumenges, treballava en un restaurant. Això ho vaig fer durant força temps. Què vull dir amb això? Que si vénen mal dades, no podem esperar la tempesta amb un sol paraigua. Amics, de vegades cal sacrificar-se.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

I Concurs de Fotografia de la Llibreria Claret

Redacció / Barcelona

Convocat per la Llibreria Claret i la Fundació Català-Roca, la finalitat d'aquest concurs és mostrar nous punts de vista sobre les religions i el sentiment religiós. Hi pot participar qualsevol persona, d'àmbit professional o aficionat. Es concediran tres premis, guardonats amb un val de compra

de la Llibreria Claret per valor de 150, 120 i 100 euros, respectivament, i altres guardons (curs de fotografies i carnet de soci de la Fundació Català-Roca). Les obres s'han d'enviar a la Llibreria Claret, c/ Roger de Llúria 5 - 08010 Barcelona, abans del proper 31 de maig. Per a més informació: tel. 933 010 887, a/e: llibreria@claret.cat, web: www.claret.cat

El Vaticà celebra vuitanta anys

■ Per commemorar l'efemèride, s'han organitzat un congrés i una exposició

ACI/SIC

Ciutat del Vaticà

Amb motiu dels vuitanta anys de l'Estat de la Ciutat del Vaticà, es va celebrar, del 12 al 14 de febrer, un congrés titulat «Un petit territori per a una gran missió». Quan va iniciar el seu discurs, Benet XVI va ressaltar la figura i el servei a l'Església de Pius XI, sota el pontificat del qual es van signar els Pactes del Laterà l'11 de febrer del 1929. Així mateix, va indicar com aquest Pontífex va considerar aquests tractats com «un instrument per garantir la independència necessària de tota potestat humana, per donar a l'Església i al seu Pastor suprem la possibilitat de complir plenament el mandat rebut per Crist el Senyor».

Els Pactes del Laterà van proporcionar el reconeixement mutu entre el llavors regne d'Itàlia i la Santa Seu. Els pactes van ser negociats entre el cardenal i secretari d'Estat Pietro Gasparri, en nom de la Santa Seu, i Benito Mussolini, líder feixista i primer ministre italià, en nom del rei Víctor Manuel III.

«Al llarg d'aquests vuit decennis d'existència, l'Estat del Vaticà ha demostrat ser un instrument dúctil i sempre a l'alçada de les exigències que davant d'ell posen i continuen col·locant la missió del Papa, les necessitats de l'Església, les

Maqueta de la Ciutat del Vaticà que es pot contemplar a l'exposició.

sempre mutables condicions de la societat. Per això, sota el guiatge dels meus venerats predecessors —des del servent de Déu Pius XII fins al papa Joan Pau II—, s'ha fet i es fa encara avui davant dels ulls de tothom, una adequació constant de les normes, de les estructures i dels mitjans d'aquest Estat singular edificat entorn de les tombes de l'apòstol Pere», va afirmar Benet XVI.

Tot seguit, el Papa va manifestar que aquest aniversari és «motiu d'agraïment profund al Senyor, que guia el progrés de la seva Església enmig de les vivències

amb freqüència turbulentes del mar de la història». Després de donar les gràcies a tots els qui treballen al Vaticà, Benet XVI va animar «als qui operen en els diferents oficis i serveis a desenvolupar les seves tasques no només amb honestat i amb competència professional, sinó també amb una consciència sempre i cada vegada més clara que la seva feina constitueix un servei preciós a la causa del Regne de Déu».

Un Estat diminut

Segons va argumentar el Pontífex, «el Vaticà és, en realitat, un punt gairebé invisible en els mapamundis de la geografia mundial, un Estat diminut i inerm sense exèrcits temibles, aparentment irrelevant en les grans estratègies geopolítiques internacionals». No obstant això, va afegir que «ha estat i és el centre d'irradiació d'una acció constant a favor de la solidaritat i del bé comú. I no és potser veritat que per aquesta raó des de tot arreu del món miren aquest petit trosset de terra amb gran atenció?»

El Sant Pare va ressaltar després que «l'Estat Vaticà, que manté tresors de fe, història i art, custodia un patrimoni preciós per a tota la humanitat. Del seu cor, on a prop de la tomba de sant Pere viu el Papa, s'aixeca un missatge incessant de veritable progrés social, esperança, reconciliació i pau. Ara, aquest Estat nostre, després d'haver celebrat solemnement el seu 80è aniversari, reprèn el camí amb un impuls apostòlic cada cop més fort».

Quan va acabar el seu discurs, el Papa va fer vots perquè «la Ciutat del Vaticà sempre pugui ser una veritable "ciutat dalt d'una muntanya", lluminosa gràcies a les conviccions i a la dedicació generosa de tots aquells que hi operen al servei de la missió eclesial del Successor de Pere».

Dimecres 11 de febrer es va inaugurar al Braccio de Carlemany (situat al final de la columnata de l'esquerra de la plaça de Sant Pere) l'exposició commemorativa 1929-2009: vuitanta anys de l'Estat de la Ciutat del Vaticà, que es pot visitar fins al 10 de maig. La comissària de la mostra, Barbara Jatta, va explicar la necessitat d'oferir als pelegrins la història de l'Estat més petit del món. «Els turistes que arriben a Roma i al Vaticà —va comentar— no saben que aquest no va ser construït al segle XVI o a l'època barroca, sinó que la major part de la seva construcció és dels anys trenta del segle XX.»

L'exposició es divideix en cinc seccions. La primera mostra el Vaticà abans del 1929; la segona està dedicada a Pius XI, l'artífex de la conciliació entre l'Estat i l'Església; la tercera es refereix exclusivament als Pactes del Laterà; la quarta il·lustra la construcció de l'Estat, és a dir, els projectes i les realitzacions dels edificis nous, i la cinquena està dedicada als sis pontífexs que s'han succeït després de Pius XI, cadascun dels quals ha deixat la seva pròpia empremta: Pius XII, Joan XXIII, Pau VI, Joan Pau I, Joan Pau II i Benet XVI. A més, hi ha una sala on els visitants poden veure un vídeo documental sobre el naixement, la formació i la història del Vaticà.

En la seva preparació, han intervingut una comissió formada per Mons. Renato Boccardo, secretari de Governació de l'Estat vaticà; Mons. Cesari Pasini, prefecte de la Biblioteca Apostòlica Vaticana; Giovanni Maria Vian, director de *L'Osservatore Romano*, i Mons. Antonio Filippazzi, de la Secretaria d'Estat.

Una de les peces més valuoses de la mostra és la tiara del papa Pius XI.

S'hi poden veure diferents documents i fotografies que no s'havien vist mai abans, que narren la història del Vaticà des de l'any 1870, quan la Santa Seu va ser forçada a renunciar a l'expansió papal dels Estats Pontificis a Itàlia. «Els tractats originals, que generalment romanen als arxius secrets vaticans, es mostren per primer cop en aquesta exposició», va subratllar Jatta.

També va haver-hi un concert que es va celebrar dijous 12 de febrer, a l'Aula Pau VI, al Vaticà, en presència del Sant Pare. L'Our Lady's Choral Society de la Catedral de Dublín i la RTE Concert Orchestra d'aquesta mateixa ciutat van interpretar *El Messies*, de Georg F. Händel.

Musclos amb salsa cambert

INGREDIENTS:

1 kg de musclos
1 got de vi blanc
2 fulles de llorer
pebre negre, pell de llimona
salsa de tomàquet, llet
pebre vermell
1 rodanxa de pinya
1 pebrot del piquillo, julivert
curri i tàperes

PREPARACIÓ:

Poseu en una cassola un quilo de musclos amb un got de vi blanc de qualitat, dues fulles de llorer, uns grans de pebre negre i pela de llimona. Quan els musclos s'hagin obert, reserveu-los. En un cassó poseu-hi un got de salsa de tomàquet fregit, mig got de llet, dues cullerades de pebre vermell dolç, una rodanxa de pinya en almívar ben picada, un pebrot del piquillo, una cullerada de julivert trinxat, una culleradeta de curri, unes quantes tàperes i dotze musclos sense closca i deixeu-ho bullir uns tres minuts. Salpebreu la salsa i afegiu-la sobre la resta de musclos sense closca.

La catedral de Tarragona iniciarà la quarta fase de la seva restauració

■ Es preveu que les obres es podrien allargar durant un parell d'anys

Joan Boronat / Tarragona

Està previst que a finals d'aquest estiu es licitin les obres d'execució de la quarta fase de restauració de la catedral de Tarragona, treballs que es confia que puguin començar abans no acabi l'any. Aquesta nova actuació inclou la rehabilitació interior de la nau central, les voltes, algunes capelles, a més de recuperar les pintures medievals, i la millora de l'accessibilitat als espais, amb la supressió de barreres arquitectòniques. En definitiva, l'objectiu és millorar la funcionalitat del temple, dotant-lo de nova il·luminació i megafonia, entre altres equipaments, com ara una infraestructura fixa per als mitjans audiovisuals.

La nova etapa restauradora va ser anunciada per Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona, acompanyat de l'arquitecte Joan Figuerola, responsable del pla director de la catedral, els quals van presentar un balanç de les obres pertanyents a la tercera fase i que ja s'han acabat. Amb l'ajut de diapositives es va poder visionar la finalització de la restauració de les cobertes i les façanes superiors de la nau central i les vidrieres. Pel que fa a la teulada, per evitar les filtracions d'aigua, s'ha format una nova coberta ventilada, impermeabilitzada i amb unes peces de ceràmica que segueix la cobertura original. Tot plegat, ha suposat una inversió de 2,2 milions d'euros i la realització de les obres ha permès, a la vegada, concretar amb més detall l'evolució constructiva de la catedral, des dels seus començaments romànics fins al canvi d'estil, que es va aplicar seguint els criteris gòtics.

Mons. Jaume Pujol va ser present a la roda de premsa.

La tercera fase de la restauració, que incloïa una nova coberta a la teulada, ja ha finalitzat.

Quatre milions d'euros

La quarta fase, que és la que s'ha d'engegar, comportarà una despesa que s'aproxima als quatre milions d'euros i que s'espera que siguin finançats per l'1% Cultural del Ministeri de Foment. Aquesta etapa, que tindrà una especial incidència en la nau central de la seu, podria condicionar les celebracions religioses, per bé que Mons. Jaume Pujol va assegurar que intentaran minimitzar els efectes i que «s'evitarà haver de tancar el culte a la parròquia», ja que es podria utilitzar la capella del Santíssim, recentment restaurada, la qual comptaria amb el seu propi accés. Un cop s'iniciïn els treballs es preveu que les obres s'allarguin durant un parell d'anys, però es procurarà que estiguin enllestides el 2011 per poder estrenar el nou orgue que s'està construint a Holanda.

Aprofitant l'execució de la quarta fase de la restauració de la catedral, es farà una segona prospecció arqueològica del subsòl, després que les tècniques de radar aplicades l'any 2007 van determinar que sota la nau central hi ha restes de grans estructures arquitectòniques. Amb tot, el paviment del temple no s'aixecarà pas en la seva totalitat i, segons va matisar Mons. Jaume Pujol, «es faran noves cales només en els punts en què el radar indiqui l'existència de les restes», d'acord amb els resultats que s'obtinguin de l'estudi geològic del terreny, que es va encarregar per saber si aquestes restes corresponen a l'antic temple romà dedicat a l'emperador August.

Estil Estel:

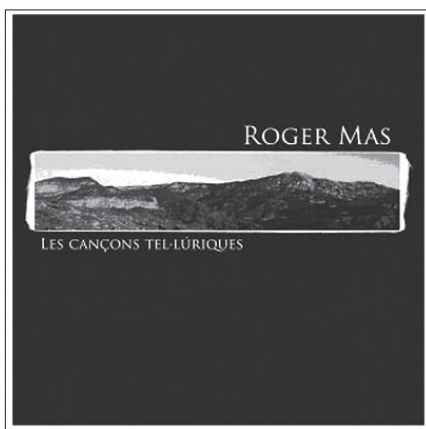
recomanacions discogràfiques

★ Eleftheria Arvanitaki, *Mírame*. Universal Music.

Una veu genial

Eleftheria Arvanitaki, que va començar la seva carrera musical a començaments dels anys vuitanta, és una autèntica estrella a Grècia i els seus concerts tenen una enorme capacitat de convocatòria. En el seu nou disc, *Mírame*, conjumina l'essència de la música grega i el món llatí, des dels ritmes cubans fins al flamenc. Dels dotze temes de l'àlbum, cal destacar *Mírame*, una copla que Eleftheria canta en castellà a duo amb Buika, i *Sto Palati Tis Kardias Sou*, una versió de la famosa copla *Càrcel de oro*, dels mestres León, Quintero y Quiroga. La seva veu genial brilla amb llum pròpia. La cantant actuarà el proper 7 de maig al Palau de la Música Catalana de Barcelona.

★ Roger Mas, *Les cançons tel·lúriques*. K-Industria.

Incursió mística

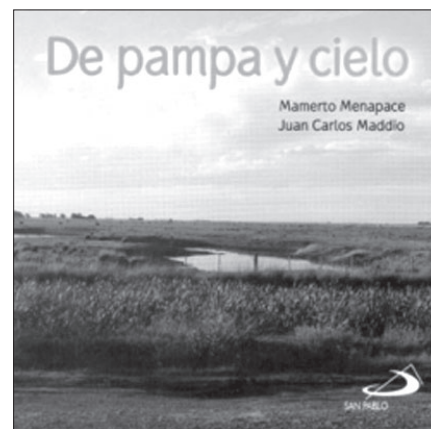
El cantautor Roger Mas s'ha endut el premi Enderrock 2009 al millor disc català de l'any per *Les cançons tel·lúriques* i també el guardó al millor disc de folk. Mas és d'aquells artistes que sorprenen disc a disc, cançó a cançó. Un músic en estat pur que en el seu sisè àlbum presenta, amb detallisme sonor i finor extrema, una incursió en el món de la mística. La seva música s'adapta com un guant als poemes de Verdader o al text dels goigs. Guitarra en mà, Roger Mas ens transporta del blues més negre als sons d'exòtics paratges orientals o caribenys passant pel jazz i per les tradicions musicals més nostrades. Tradicions musicals que esdevenen un so únic, inigualable.

★ Vonda Shepard, *From the sun*. Galileo Music.

A flor de pell

From the sun és el primer àlbum d'estudi en cinc anys de Vonda Shepard, una de les cantautores nord-americanes més rellevants dins del panorama musical actual. Les deu cançons del disc, clarament influenciades pel *soul* i el *rhythm and blues*, mostren una artista sensible en uns temes i plena d'energia en d'altres, però sempre a través d'una veu que aconsegueix emocionar-nos a flor de pell. Amb aquest treball, l'artista ha volgut retre un homenatge a les seves arrels musicals. Tot i que ja havia enregistrat tres discos, Shepard es va donar a conèixer internacionalment gràcies a la sèrie *Ally McBeal*, on a través de les seves cançons la protagonista n'expressava els sentiments.

★ Mamerto Menapace i Juan Carlos Maddio, *De pampa y cielo*. Editorial San Pablo.

Parlar al cor

Aquest treball discogràfic ofereix una selecció de les millors poesies i textos de Mamerto Menapace, escriptor i monjo benedictí del monestir de Santa Maria de Los Toldos (Argentina), que han estat musicats per Juan Carlos Maddio, compositor de diversos temes religiosos de gran popularitat. *De pampa y cielo* constitueix una aportació molt significativa a la música i la poètica de la planúria argentina, els cants de la qual, forjats en la soledat i el silenci, uneixen de manera sàvia el paisatge amb el sentiment i el pensament de l'ésser humà. Cada tema parla directament al cor. Autor i compositor fan que totes les cançons tinguin un to líric i un clar missatge transcendent.

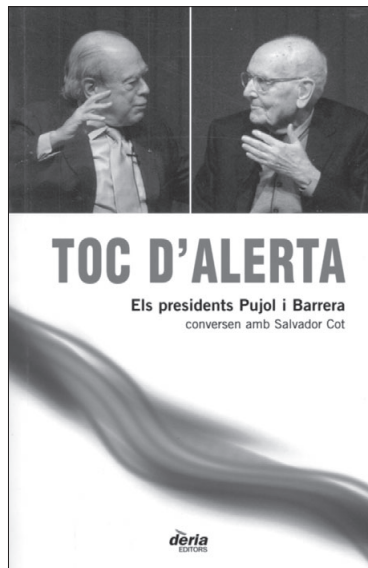
Llibres

Davant de la mort

La cèlebre teòloga Dorothee Sölle va acabar el 1997 el que per a ella va ser el més important dels seus llibres: *Mística y resistencia*. No obstant això, al seu entendre, li mancava un capítol: la mística de la mort. Uns anys després va reprendre el tema i fins al darrer dia de la seva vida va treballar-hi. Va escriure les darreres línies d'aquest llibre dos dies abans de morir, el 27 d'abril del 2003. Li va resultar difícil redactar cada línia. Es tractava de la seva confrontació amb la finitud i la mort, de la seva preparació per al més enllà.

Dorothee Sölle, *Mística de la muerte*. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció Desclée Caminos, Bilbao 2009, 136 pàg.

Horitzó fosc

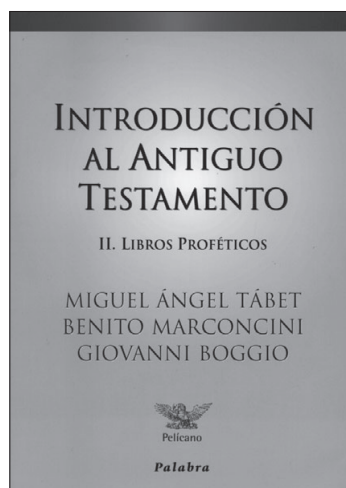
Aquest llibre inclou tres llargues converses entre tres personatges importants. Dos expressius —un de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, i l'altre del Parlament, Heribert Barrera— i el periodista Salvador Cot. Pujol i Barrera confronten els seus arguments sobre la societat catalana i el catalanisme, sobre un present incert i un futur complicat. Tots dos representen els dos grans corrents del catalanisme, però al final coincideixen a destacar el fosc panorama de la llengua catalana.

Salvador Cot, *Toc d'alerta. Els presidents Pujol i Barrera conversen amb Salvador Cot*. Dèria Editors, Barcelona 2008, 159 pàg.

Literatura profètica

Aquest segon volum d'*Introducción al Antiguo Testamento* ofereix una perspectiva el més completa possible de la literatura profètica veterotestamentària formada al llarg de segles, sota l'acció de l'Esperit de Déu, a través d'un procés complex d'escriptura, relectures i actualitzacions, que va determinar el seu contingut definitiu en continuïtat amb la predicació original. En aquest text s'han analitzat els aspectes històrico-literaris, però s'ha privilegiat l'exposició teològico-biblista.

Miguel Ángel Tábet, Benito Marconcini i Giovanni Boggio, *Introducción al Antiguo Testamento. II. Libros proféticos*. Ediciones Palabra, Col·lecció Pelicano, Madrid 2009, 460 pàg.

Per reflexionar

El 1938, Barcelona va patir l'etapa més crítica de la guerra. Mentre els franquistes avançaven i la política internacional abandonava la República a la seva sort, a la capital catalana la manca de menjar i l'amenaça de bombardeigs eren el pa de cada dia. Al llarg de l'any, l'escriptor Cèsar August Jordana va escriure per al setmanari *Meridià* una sèrie d'articles en els quals efectuava una crítica aguda i mordaç, no exempta d'humor, d'aquell període. Aquests textos, que són un model de periodisme, s'apleguen en aquest volum.

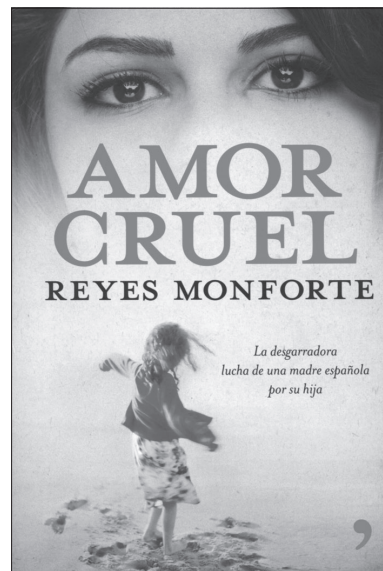
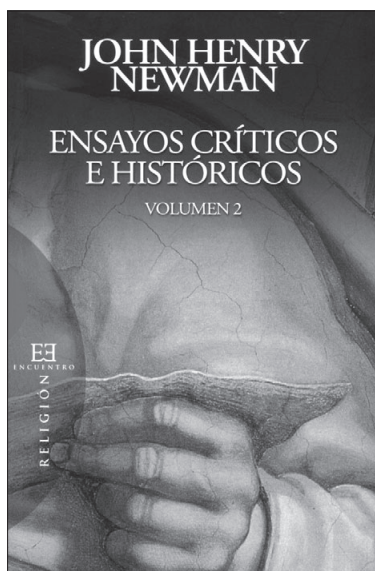
C.A. Jordana, *Barcelona 1938: La veu de les sirenes*. Edicions de 1984, Col·lecció Temps Maleïts, Barcelona 2008, 114 pàg.

Itinerari intel·lectual

Ensayos críticos e históricos recull una sèrie d'escrits sobre temes diversos, principalment de la seva època anglicana i publicats originalment de forma dispersa, que el cardenal John Henry Newman (1801-1890) va decidir aplegar després de la seva conversió al catolicisme en dos volums d'apèndixs o notes que donen raó de la seva pròpia evolució interior. Aquesta completa antologia de textos constitueix una manera particularment interessant de contemplar l'itinerari intel·lectual de Newman.

John Henry Newman, *Ensayos críticos e históricos. Volumen 2*. Ediciones Encuentro, Col·lecció Religión, Madrid 2009, 382 pàg.

Història commovedora

Després de l'èxit d'*Un burka por amor*, la periodista i escriptora Reyes Monforte torna a endinsar-se en una intensa i commovedora història real, els ingredients principals de la qual són el sacrifici i la valentia en les circumstàncies més adverses. Es tracta del cas de la valenciana María José Carrascosa, empresonada des del 2006 en una presó del comtat de Bergen, a Nova Jersey per haver-se negat a renunciar a la custòdia de la seva filla. La seva història va començar quan es va casar amb un nord-americà que havia conegut poc abans per internet.

Reyes Monforte, *Amor cruel*. Ediciones Temas de Hoy, Col·lecció En Primera Persona, Madrid 2008, 349 pàg.

Teologia del detall

Molts historiadors s'han aturat en les realitats materials de l'evangeli segons Joan per explicar-ne els continguts teològics i espirituals. Aquest treball analitza la funció històrica, literària i teològica de les vestimentes i els llenços que apareixen al quart Evangel·li, així com els gestos que es fan amb ells i la relació que guarden entre ells. El teòleg i sacerdot Pablo M. Edo destaca d'aquest Evangel·li «el detallisme i la minuciositat» amb què són narrats els diferents esdeveniments.

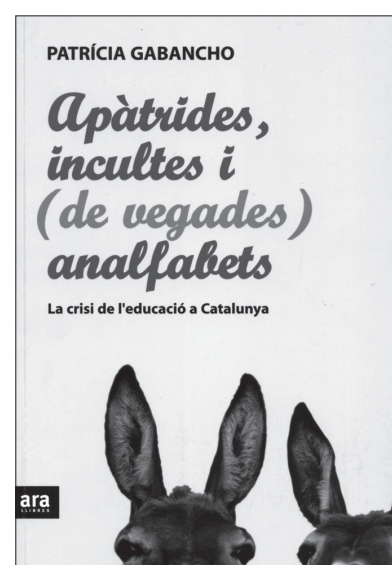
Pablo M. Edo, *El lenguaje de las vestiduras en el cuarto Evangelio*. Ediciones Universidad de Navarra (EUNSA), Col·lecció Teológica, Barañáin 2009, 262 pàg.

Crisi educativa

Per fi algú gosa posar per escrit el que molts pensen des de fa temps: Catalunya té un greu problema amb l'educació. La periodista Patricia Gabancho exposa els coms i els perquè de la situació educativa al nostre país. Segons ella, les mirades «no només s'han d'adreçar al món educatiu i als seus responsables, sinó també a nosaltres mateixos, ciutadans d'un país en construcció», perquè, tard o d'hora, «haurérem d'aconseguir que el peix deixi de mossegar-se la cua».

Patricia Gabancho, *Apàtrides, incultes i (de vegades) analfabets*. La crisi de l'educació a Catalunya. Ara Llibres, Badalona 2008, 142 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Miquel Àngel Violan

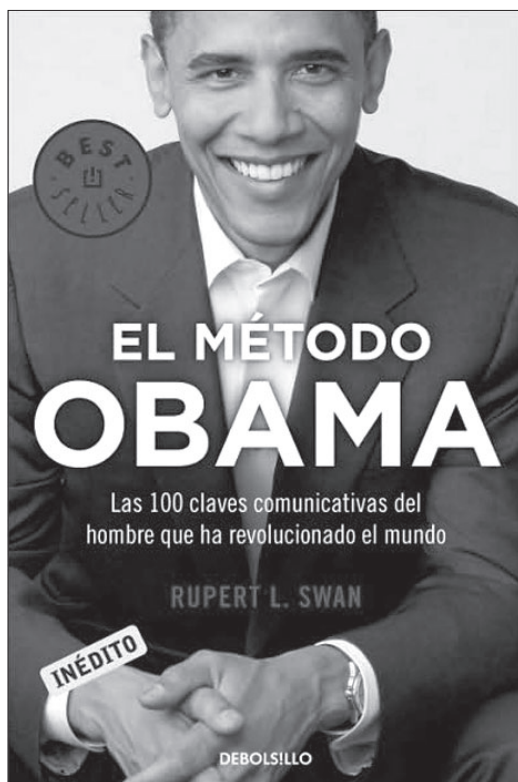
Com t'ho has fet, Barack? (el mètode Obama)

De manera incontestable Barack Obama és l'home del moment. No debades la revista *Time* el va declarar a les acaballes del 2008 «l'home de l'any». Acabava de guanyar la presidència als Estats Units i alhora desfermava una onada mundial d'esperances en un gran canvi en la manera de dirigir la política nord-americana i, de retruc, en la tensa situació mundial.

Sobre el triomf d'Obama ha sorgit una allau de llibres. En destaquem com a novetat editorial *El método Obama: las 100 claves comunicativas del hombre que ha revolucionado el mundo*, de Rupert L. Swan, publicat per DeBolsillo.

La capacitat comunicativa ha estat un factor cabdal per a la victòria d'Obama.

De la seva manera de fer, en podem destacar: una veu agradable, ben modulada, amb bon domini de l'oratoría; es mostra capaç d'escoltar activament,

mostrant sempre respecte pel seu interlocutor; la seva gestualitat és ponderada i la seva silueta i desplaçaments són els propis d'una persona àgil i esportiva; els seus missatges són entenedors, apel·len als valors centrals de la vida i al sentiment de pertinença per aconseguir objectius comuns; els seus plantejaments s'obren a la incorporació d'idees alienes; no hi ha un ancoratge en un dogma aferrissat i inamovible, la qual cosa el porta a incorporar al seu equip persones de signe polític divers però que acrediten experiència política i vàlua personal; els seus missatges arriben tant al cap com al cor; és a dir, desferma emocions però l'argumentació arrela en la ment del públic.

La literatura sobre Obama entronitza la seva capacitat comunicativa, el seu *carisma*. Aquest terme, que prové del grec i significa literalment «regal diví», aplega un conjunt de trets de persones que mostren lideratge i atrac-

tiu alhora que facilitat per fer-se entendre. Tenir carisma significa caure bé, guanyar-se ràpidament els sentiments favorables dels altres. És tenir fusta per dirigir persones.

Però, per damunt de tot, el triomf d'Obama entronitza la importància dels valors en el discurs polític i la influència d'internet com a vehicle transmissor.

La gran quantitat de suport econòmic rebut per la candidatura d'Obama és inimaginable sense el funcionament de la gran xarxa com a mitjà per aglutinar els descontents de la política i poder articular una proposta de canvi.

Fer el canvi creïble i a l'abast han fet la resta en una societat convulsi-onada per la crisi financera i el descrèdit de tota mena de poders. Una societat, però, que desitja redimir-se i que ha encomanat les seves esperances en un home jove, serè, enèrgic i amb estil propi: el mètode Obama.

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Onzena temporada del Cicle Cobla, Cor i Dansa

Les cobles Sant Jordi-Ciutat de Barcelona i La Principal de la Bisbal, el Cor Madrigal i l'Esbart Català de Dansaires configuren l'elenc artístic de l'onzena temporada del Cicle Cobla, Cor i Dansa que promouen conjuntament la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música i el Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana de la Generalitat. Un elenc que compta amb diverses figures estel·lars que brillaran amb llum pròpia en les cinc sessions d'aquest cicle: els directors Salvador Brotons, Xavier Pagès, Francesc Cassú, Mireia Barrera i Anna Bigas, la mezzosoprano Anna Alàs i els tibles Armand Franco, Lluís Pujals i Jordi Vilaró.

Al costat d'aquest conjunt d'intèrprets de primera línia, un programa d'excepció rebla el prestigi del qual gaudeix aquest cicle. Des del primer concert (el 7 de febrer), dedicat a la música per a cobla dels Lamote de Grignon: Joan i Ricard, fins al maridatge de cobla i cor de la sessió de cloenda (el 16 de maig), tot el cicle està farcit d'esdeveniments de gran nivell artístic. El 28 de febrer s'ofereix la conjunció concertant de tres tibles solistes i La Principal de la Bisbal, amb un repertori original en el qual destaquen l'estrena de la sardana de Francesc Cassú: *Plenitud* i el poema cavalleresc *Tirant lo blanc*, de Joan Lluís Moraleda, adaptat per a tres tibles. En la vetllada central del cicle, el 28 de març, sota el mestratge de Salvador Brotons la veu humana dialoga amb la cobla,

en l'estrena de l'obra d'encàrrec d'aquesta onzena edició del cicle, del mateix Salvador Brotons, titulada *Cromos d'història natural*, amb la mezzosoprano Anna Alàs i la Cobla Sant Jordi. I en el quart concert de la temporada, l'Esbart Català de Dansaires oferirà un recital de balls tradicionals en una autèntica festa de la dansa i la música popular, tot celebrant la cloenda del centenari de la seva fundació i homenatjant els mestres de dansa de l'entitat i la seva projecció cap al futur.

En la presentació de l'11a temporada del Cicle Cobla Cor i Dansa al Palau, Lluís Millet i Ramon Fontdevila, en nom i representació de les institucions promotores, feien un balanç entusiasta però realista d'aquesta manifestació que s'ha consolidat plenament al llarg d'onze anys, amb un pòsit de 12 obres d'encàrrec que han passat a enriquir el repertori de cobla i cor i amb l'assistència i el suport de 60.000 espectadors que han assistit als diferents concerts.

Cal recordar que totes les sessions del cicle es fan en dissabte, a les 7 de la tarda, i se celebren al Palau de la Música Catalana. El preu de les entrades oscil·la entre els 6 i els 18 euros; també hi ha abonaments per a tot el cicle que tenen un descompte del 10% sobre l'import de l'entrada. El telèfon de les taquilles del Palau de la Música Catalana per fer la comanda de localitats és el 902 442 882. Igualment, podeu trobar informació dels diferents concerts a la web www.palaumusica.org, on, a més, també s'hi poden adquirir les localitats.

Catalunya Cristiana

Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara per només 111,30€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 111,30€ per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 55,65€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

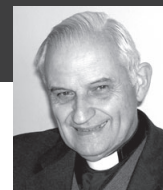
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

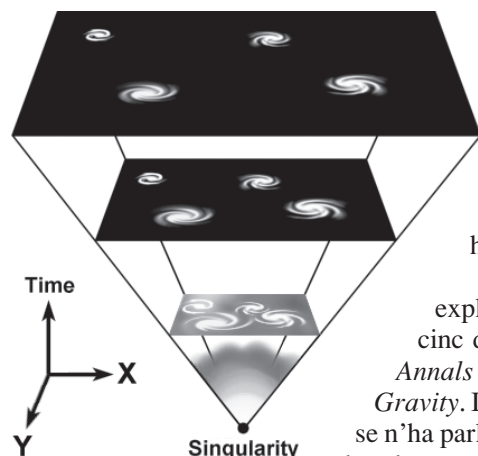
Actualitats científiques

La nova cosmologia dels germans Bogdanov

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Grichka i Igor Bogdanov són els dos germans bessons que van publicar amb Jean Guilton el llibre titulat *Dieu et la Science* (traduït al català i editat per Fundació Catalunya Cristiana el 1992) en què es parlava de com la cosmologia porta cap a Déu. Els Bogdanov s'han fet populars a França pels seus programes *Temps X* i *Rayons X* de divulgació científica a la televisió francesa. Però han originat també un debat científic per la seva «teoria de la Singularitat» sobre l'inici del Big Bang. Com hom sap, és un problema fins ara no resolt el de compondre la teoria quàntica amb la relativitat einsteiniana: la relativitat porta a una *singularitat* que introdueix un *infinitament* compacte, cosa que és inadmissible. S'han de lligar teoria quàntica i relativitat, i ningú no ho ha sabut

fer encara de manera satisfactòria. Fa dues setmanes explicàvem en aquesta pàgina que la «teoria quàntica de bucles» era un intent d'aconseguir-ho, però ara com ara aquesta teoria no ha tingut gaire acollida: la concepció d'un espai discontinu és una hipòtesi massa arriscada.

Els Bogdanov han ideat una nova explicació en sis articles, un del 2001 i cinc del 2002, que s'han anat publicant a *Annals of Physics* i a *Classical and Quantum Gravity*. I tampoc no han tingut gaire èxit, però se n'ha parlat molt a França (potser hi ha contribuït la seva fama adquirida per la televisió). S'ha anomenat l'«afer Bogdanov». Molts físics de renom se'ls han girat d'esquena. Per exemple: Alain Connes (medalla Fields): «No em calgué gaire temps per adonar-me que parlaven de coses que ni ells entenien en la seva totalitat»; Jacques Distler: «El articles dels Bogdanov consisteixen en un argot tècnic de diversos camps de la

física matemàtica, la teoria de cordes i la gravetat quàntica en frases sintàcticament correctes però semànticament sense sentit»; i Georges Charpak (premi Nobel): «Els Bogdanov són inexistent per a la ciència.»

Però el 2004 han publicat un llibre de divulgació: *Avant le Big Bang*. Hi exposen el que la ciència té per cert en aquest tema i a l'últim capítol la seva teoria, que passa d'esquemes purament matemàtics (de la teoria topològica de camps) a una concepció de la realitat poc comprensible. Hi diuen, referint-se a l'instant d'abans d'iniciar-se el Big Bang: «És quan el temps "s'obre" que comença aquesta famosa "oscil·lació de la mètrica" entre temps real i temps imaginari: és l'era del temps "complex" en el qual l'espai evoluciona en 5 dimensions, alhora en un temps real i en un temps imaginari. És aquí, a l'infinit en relació a zero, que el fenomen de la descompactificació del temps es produeix: la física anomena aquest moment "l'instant de Planck"» (pàgina 313 de la versió catalana).

Oi que sí que costa d'entendre? Però hi ha qui n'ha fet cas i n'ha publicat un llibre. Us en parlaré la setmana que ve.

Cosmologies actuals i fe cristiana

Recordem que el «principi antròpic fort» afirmava que l'existència de vida intel·ligent era necessària per a l'existència de l'univers i que en ell les constants físiques han de ser les d'un univers que impliqui l'existència de vida racional. Hi ha qui l'enuncia així: «L'univers ha de ser tal que faci que hi hagi observadors d'ell en alguna de les seves fases», o sigui que la *causa* dels valors de les constants cosmològiques és el fet que hi ha d'haver vida intel·ligent. En el sentit cristià seria el que sempre s'ha dit: Déu ha creat l'univers per a l'home (en el benentès que Déu n'és la *causa* agent, creadora, i l'existència de la vida humana, que és el que l'ha mogut a crear-lo, és tan sols, fins a cert punt, *causa* final). Però hi ha qui veu la possibilitat de prendre aquest principi en el sentit de la filosofia positivista: com que només és real allò que és percebut, l'univers només existirà realment si és percebut per algú, perquè un univers sense observadors no té sentit; i això prescindint de si Déu existeix o no. Afirmació anàloga al principi de mecànica quàntica que diu que «cap fenomen elemental no és un fenomen fins que és observat», com diu John Archibald Wheeler, i també altres. Però encara hi ha una altra explicació que es proposa com una conseqüència dels principis de la mecànica quàntica: la que recorre a una infinitat d'universos.

La teoria de Hugh Everett

A la dècada dels cinquanta aquest llicenciat de la Universitat de Princeton es va decidir, animat per Wheeler, a fer la tesi doctoral sobre una visió particular del fet del col·lapse de les funcions d'ona (que expressen el moviment d'una partícula), al moment en què s'observa el resultat, que és el que fa dir als físics quàntics que cap fenomen no es pot assegurar fins que és observat. La interpretació que hi donà

47 Les teories de la multiplicitat d'universos

en el seu treball del 1957 era que no hi ha realment col·lapse, sinó que totes les ones són igualment reals i existeixen en una regió concreta del superespai i supertemps, sense col·lapsar. Això vol dir que l'observador capta només una de les alternatives reals, deixant l'altra (o les altres) que ja no són observades. Això vol dir que constantment es van «creant» nous universos paral·lels i nosaltres només en podem percebre un, el nostre.

D'aquesta manera, Everett resolva la cèlebre paradoxa del «gat de Schrödinger» que es presenta en la teoria quàntica: considerem una caixa tancada que conté un mineral radioactiu, un detector de radioactivitat, un flascó de vidre tapat, amb cianur a dins, i un gat viu. Suposem que el material radioactiu es desintegra lentament, segons el principi d'indeterminació, i que només hi ha el 50% de probabilitat que al cap d'un minut hagi emès una partícula que pugui ser detectada pel detector que està unit al flascó per un mecanisme que el trencarà tan bon punt enregistri la partícula. Si això passa, el gat morirà enverinat, si no, al cap d'un minut encara serà viu. Deixem que passi el minut i obrim la caixa. Segons el llenguatge quàntic no estarà ni viu ni mort fins que hi hagi interacció amb l'observador (obrir la caixa); abans el gat no era ni viu ni mort, perquè l'«ona» de la partícula no estava col·lapsada i tenia en ella els dos resultats. A aquesta paradoxa, que semblava irresoluble en el marc quàntic, respon Everett dient que la realitat és que hi ha dos gats, un de viu i un de mort, tots dos reals, però localitzats en mons diferents. L'àtom ra-

dioactiu ha fet dues coses alhora, emetre una partícula i no emetre-la en els dos mons en què l'univers s'ha dividit, l'un amb la partícula i l'altre sense, idèntics pel que fa a la resta. Oi que sembla ciència-ficció? Però Everett dedueix la seva tesi de principis admesos per la generalitat dels físics.

Aquesta idea de la duplicació constant d'universos va restar pràcticament arraconada fins al 1970, quan Bryce DeWitt, de la Universitat de Carolina del Nord la donà a conèixer i alguns físics se n'ocuparen. La raó principal per admetre-la era que la teoria predià el que realment succeïx i, diuen els seus defensors, no és lògic dir que és impossible el desdoblament en molts mons pel fet de no tenir-ne experiència, perquè no en podem tenir, és clar.

I DeWitt animà un altre estudiant, Neill Graham, a desenvolupar una part del treball d'Everett per fer-ne una altra tesi doctoral.

La teoria, però, acabà bastant marginada. El mateix Wheeler expressà els seus dubtes sobre el tema «perquè —digué— em fa por que impliqui una quantitat fora de mida de bagatge metafísic». I és que multiplicar tantíssimes vegades el nombre d'universos a causa dels innombrables successos quàntics que s'hi fan es veu veritablement desproporcionat per explicar l'estructura de l'univers que coneixem.

Una altra teoria sobre multiplicitat d'universos

El cosmòleg rus Andrei Linde de l'Institut Lebedev de Moscou, a partir de la teoria inflacionària d'Alan Guth (en par-

larem al capítol 34) segons la qual es podien formar «bombolles» d'inflació, proposà una nova teoria: un model inflacionari caòtic, amb moltes «bombolles», que

podrien provenir de configuracions inicials diferents, amb les constants cosmològiques també diferents i aquells valors tan precisos de les constants cosmològiques només els hauria tingut un univers que hauria resultat ser un de tants.

Segons això s'ha proposat que podria ara haver-hi, realment existents, multitud d'universos diferents, molts universos-bombolla amb lleis físiques diferents, entre els quals, com que són moltíssims, no és estrany que un tingui les constants cosmològiques que calen per arribar a aixoplugar vida humana: el nostre. I només aquest pot ser observat per algú.

Què dir-hi? Evidentment aquesta nova concepció no exclou el moment inicial i la seva singularitat, com tampoc l'excloïa el model d'Alan Guth. Així ho mostraren el 1994 Arvind Borde i Alexander Vilenkin en el seu article *Eternal inflation and the initial singularity* (publicat a *Physical Review Letters*), com també reconegué Linde. Cal pensar, doncs, igualment en com s'originà la irreductible singularitat. A més: no diu la teoria quàntica que només existeixen els fenòmens que poden ser observats? Com es pot afirmar, doncs, l'existència d'uns universos inobservables?

Però encara hi ha una altra cosa que hi podem afegir: si la multiplicitat d'universos s'ha ideat per treure força al principi antròpic que fa notar com tot està disposat per a l'existència de la vida, i no hi ha cap més raó poderosa que hi doni suport, hem de dir que es tracta d'una hipòtesi gratuïta sense gaire pes. Allò que deien els antics, que «no s'han de multiplicar els ens sense necessitat», es pot aplicar aquí.

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-09.30 El primer cafè
09.30-13.00 Radiofórmula
13.00-13.08 Cant de la Salve i el Virolai
13.08-17.50 Radiofórmula
14.55-15.00 Espurna d'alba
15.30-15.35 Evangeli
15.00 i 21.00 Comentari general
22.00-23.00 Finestra oberta

Dilluns

19.00-20.00 Vida sana
21.00-22.00 Coneixes Jesús?
23.00-00.00 Planeta blau
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimarts

19.00-20.00 Parlem d'empresa
21.00-22.00 Buscant la llum
23.00-00.00 Paraules d'amor
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimecres

18.00-19.00 Amb els ulls de Maria
19.00-20.00 De cap i de nou
21.00-22.00 Temps d'escolta

00.00-00.15

Completes des de Santa

Maria de Solius

01.00-02.00

Resson

02.00-02.10

Evangeli, Dietaris,

Espurna d'alba

02.10-06.50

Música instrumental-

Radiofórmula

Dijous

19.00-19.20

Estel solidari

19.30-19.45

Els germans orientals

19.45-21.00

Radiofórmula

21.00-22.00

Mirades

23.00-00.00

Projectes

00.00-00.15

Completes des de

Santa Maria de Solius

02.00-02.00

Evangeli, Dietaris,

02.00-02.10

Espurna d'alba

02.10-06.50

Música instrumental-

Radiofórmula

Divendres

18.00-19.00

Amb els ulls de Maria

19.00-20.00

Catalunya sense barreres

20.00-21.00

Radiofórmula

21.00-22.00

A peu de carrer

23.00-00.00

Amb llum pròpia

00.00-00.15

Completes des de Santa

Maria de Solius

01.00-02.00

Resson

02.00-02.10

Evangeli, Dietaris,

Espurna d'alba

02.10-06.50

Música instrumental-

Radiofórmula

Dissabte

06.50-07.30

Santoral, El tren de les set,

Sant Rosari, Evangeli,

Laudes des de Montserrat

10.00-10.30

A tota costa

10.30-12.30

Trotamundos

15.00-15.05

Cuina a Ràdio Estel

16.00-16.05

Llibres a l'abast

17.00-17.05

Clip de teatre

18.00-20.30

Vida sana

00.00-00.15

Parlem d'empresa (R)

00.00-00.15

Completes des de Santa

Maria de Solius

01.00-02.00

Resson

02.00-02.10

Evangeli, Dietaris,

Espurna d'alba

02.10-06.50

Música instrumental-

Radiofórmula

Diumenge

06.50-08.00

Santoral, El tren de les set,

Sant Rosari, Evangeli,

Laudes des de Montserrat

08.00-09.00

La Cantata i Dietari

09.00-10.00

Tot sardana

10.00-10.05

Avui és festa

10.30-11.00

La taula de l'Evangeli

11.00-12.30

Missa de Montserrat

12.30-14.30

Rutes per Catalunya

15.00-15.05

Cuina

16.00-16.05

Llibres

17.00-17.05

Crítica de teatre

18.00-18.30

La taula de l'Evangeli

18.30-20.00

Avui és el dia del Senyor

amb la carta dominical

(prèvia i Eucaristia des de

la catedral de Barcelona)

20.00-20.30

Església Viva

20.30-23.00

Melodies de fe

23.45-00.00

Moments a mitjanit

00.00-00.15

Completes des de Santa

Maria de Solius

00.30-01.00

Jazz

01.00-02.00

Resson

02.00-02.10

Evangeli, Dietaris,

Espurna d'alba

02.10-06.50

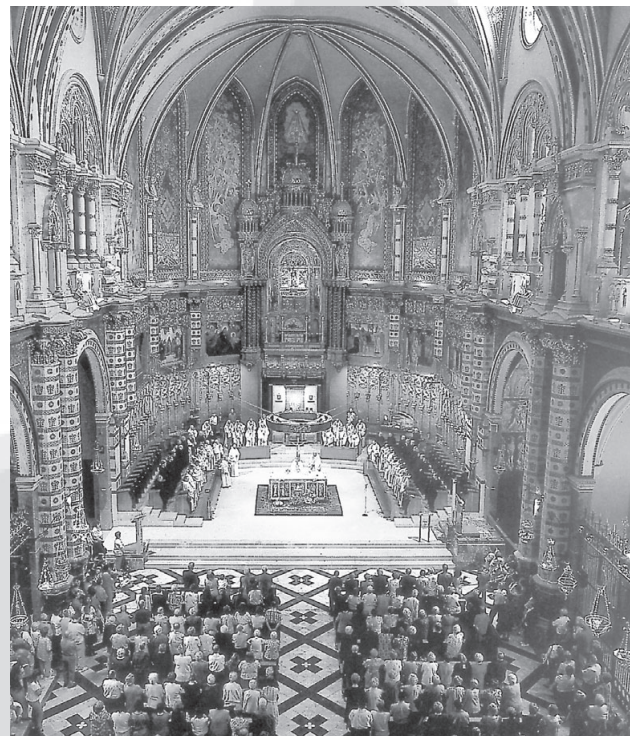
Música instrumental-

Radiofórmula

«De Montserrat, estel»

us ofereix en directe
des de la basílica de
la Mare de Déu
de Montserrat

de dilluns a diumenge,
a les 7.30 h,
la pregària de Laudes

Cada diumenge,
a les 11.00 h,
la Missa conventual

I ara cada dia, de dilluns a divendres,
a les 13 h, Cant de la Salve i
el Virolai a càrrec de l'Escolania
de Montserrat

■ Barcelona 106.6

■ Tarragona 100.6

■ Catalunya Central 93.7

■ Girona 103.4

■ Tortosa 90.1

■ Garraf 96.8

■ Vic 91.3

■ Lleida 91.5

■ Cerdanya 104.4

■ La Seu d'Urgell 105.0

■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

Desconnexions de
Ràdio Estel

Dilluns

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més

Dimarts

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més

Dimecres

09.30 Informatiu matí
10.30 2/4 de salut
20.00 Un dia més
23.00 Arsènic per compassió

Dijous

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més
21.00 La Taula de l'Evangeli

Divendres

09.30 Informatiu matí
10.30 La nostra Església
20.00 Un dia més

Dissabte

12.30 2/4 de salut

Diumenge

10.30 La Taula de l'Evangeli
18.00 La Taula de l'Evangeli

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h,

Objectiu, l'home

Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevistes; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» del Dr. Lluís Martínez Sistach, cardenal-arquebisbe metropolità de Barcelona. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 1

08.45 Shalom

Programa de la comunitat jueva.

Director: Benito Garzón.

09.00 Islam hoy

Programa de la comunitat islàmica.

Director: Mohamed Chakor.

09.15 Buenas noticias TV

Programa de la comunitat evangèlica.

Director: José Pablo Sánchez.

10.00 Últimas preguntas

Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.

Directora: M. Ángeles Fernández.

10.25 Testimonio

Reportatges el denominador comú dels quals és ser el relat de vides «viscudes en cristià» explicades en primera persona.

Director: Isidro Catela.

10.30 Santa Missa

Amb la participació d'una coral convidada.

Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra. Coordinador: Ignasi Miranda.

11.20 Els camins de la calma

Programa documental que proposa itineraris per llocs de Catalunya amb les esglésies com a eix central.

Director: Ferran González.

11.30 Pueblo de Dios

Programa de reportatges en què es pretén donar a conèixer l'acció missionera de l'Església, el sentit de la vocació religiosa, la importància del voluntariat i el destí dels diners procedents de la solidaritat, canalitzats a través d'ONG i entitats.

Director: Julián del Olmo.

TV-3

Diumenge 1

09.00 Signes dels Temps

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc. Director: Francesc Rosaura.

K3/33

Diumenge 1

11.00 Missa conventual de Montserrat

Cada divendres

20.00 Creure avui

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai Temps de reflexió. El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Canal Català Televisió Tarragona

Als quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.

El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona, presentat per Jordi Callejón i Maria del Mar Ribé. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9.30 h; Televisió de l'Escala, diumenges, a les 13.00 h; Televisió de Tossa de Mar, dissabtes, a les 17.00 i diumenges, a les 21.00 h; Canal Nord Televisió, diumenges, a les 11.00 h; Televisió Costa Brava, dilluns, a les 00.30 h; Canal Català la Selva, diumenges, a les 9.00 h; Canal Català Girona (Banyoles), dissabtes i diumenges, a les 8.00 h.

FEBRER ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PURIFICACIÓ DE LA MARE DE DÉU

INTERNET

• **FUNDACIÓ MAMBRÉ.**— La Fundació Mambré, impulsada per Arrels Fundació, Assís Centre d'Acollida, la Companyia de les Filles de la Caritat i l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu, estrena web: www.fundaciomambre.org.

• **RÀDIO I TELEVISIÓ.**— www.intermirifica.net és el nou directori de les estacions catòliques de ràdio i televisió d'arreu del món, elaborat pel Pontifici Consell de Comunicacions Socials, amb col·laboració amb el CELAM i *Signis*.

ALTRES BISBATS

• **PASTORAL PENITENCIÀRIA.**— Del 7 al 8 de març, a Madrid, XI Jornades nacionals de l'Àrea Social de Pastoral Penitenciària sobre *Família y prisió*. Més informació: tel. 913 439 712, fax 931 439 727, a/e: penitenciaria.cee@planalfa.es.

• **XAVIERADES.**— El 7 de març, a les 20.00, concert de música cristiana a càrrec del grup Betel, als pares caputxins de Sangüesa.

• **CENTRE D'HUMANITZACIÓ DE**

LA SALUT.— El 13, 14 i 15 de març, curs sobre *El universo de la pareja*, a Tres Cantos (Madrid). Més informació: tel. 918 060 698, a/e: formacion@humanizar.es, web: www.humanizar.es.

BARCELONA

• **PARRÒQUIA DE SANTA MARIA DE BADALONA.**— El 27 de febrer, a les 20.30, conferència de fr. Vidal Martínez, secretari mundial per als laics de l'Orde Servita, sobre *¡Llegó la hora de los seglares! ¡Ya era hora!* Serà a la capella dels Dolors de la parròquia de Santa Maria de Badalona.

• **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DELS ÀNGELS.**— L'1 de març, a les 18.30, reflexió quaresmal *La crisi econòmica i la conversió segons l'Evangeli: un examen de consciència*. Hi intervindran catedràtics d'economia de la UB i de la URL, i representants d'entitats financeres. Finalitza amb la pregària vespertina. C/ Balmes, 78 - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ.**— L'1 de març, a les 19.00, xerrada quaresmal *Creure en la Paraula*, amb Mons. Enrique Benavent (bisbe auxiliar de València); vespres solemnes, i eucaristia. Possibilitat de rebre el sagrament de la Reconciliació. Servei de guarderia. Organitza: parròquia de la Puríssima Concepció i de Sant Francesc de Sales, amb la col·laboració de la Delegació diocesana de la Vida Consagrada de Barcelona. C/

Aragó, 299 - Barcelona, tel. 934 576 552, web: www.concepciobcn.com.

• **SALA PERE CASALDÀLIGA.**— El 2 de març, a les 19.00, inauguració de l'exposició «Pintures romàniques i icones ortodoxes». Llibreria Claret, c/ Roger de Llúria, 5 - Barcelona, tel. 933 010 837, a/e: llibreria@claret.cat, web: www.claret.cat.

• **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— El 2 de març, a les 19.00, concert de l'Orquestra Simfònica del Vallès, dirigida per Ruben Gimeno, amb el programa *Música y cine*; el 5, a les 19.30, concert del Cor de Cambra del Palau amb el repertori *La família Mendelssohn*. C/ Palau de la Música, 4-6 - Barcelona, tel. 902 442 882, fax 932 957 208, a/e: palau@palaumusica.org, web: www.palaumusica.org.

• **INSTITUT EUROPEU DE LA MEDITERRÀNIA.**— El 2 de març, a les 19.15, Francesc Espinet (professor d'Història contemporània de la UAB) parlarà sobre *Els orígens de l'actual Àràbia Saudita*; a la mateixa hora Boris Bonnanno (guia i gestor turístic) oferirà la xerrada *Peculiaridad del patrimonio Unesco siculo: un camino hacia un turismo sostenible*. Lloc: IMED, c/ Girona, 20 - Barcelona; el 3, a les 19.15, Pere J. Quetglas (doctor en Filologia Clàssica i catedràtic de Filologia Llatina a la UB) farà la conferència *Juli Cèsar a Catalunya*. Lloc: Amics de la Unesco, c/ Mallorca, 207, pral. - Barcelona; també el dia 3 i a la mateixa hora Meritxell Blasco (professora de la UB) presentarà *La vida comunitària, social, familiar i econòmica dels jueus*; el 5, a les 19.15, Aziz-Baha (biòleg i portaveu de l'associació Cornellà Sense Fronteres) impartirà la xerrada *L'organització social i política tradicional*. Lloc: IMED, c/ Girona, 20 - Barcelona.

• **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI.**— Segon cicle de conferències sobre «La intimitat de la matèria», que pronunciarà Mn. Francesc Nicolau (sots-director del Museu Geològic del Seminari i professor emèrit de Filosofia de la Natura a la Facultat de la URL). El 3 de març, a les 18.30, parlarà sobre *La radioactivitat i la transmutació dels elements*. C/ Diputació, 231 - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DELS SANTS GERVASI I PROTASI.**— El 3 de març, a les 21.30, Jordi Pujol, expresident de la Generalitat, parlarà sobre el món social, polític i cristià. Pl. Bonanova, 12 - Barcelona.

• **INSTITUT ITALIÀ DE CULTURA.**— El 3 de març jornada dedicada a *L'ereità di Edoardo Amaldi in Italia e nel mondo: le nuove frontiere della scienza e della tecnologia*. Passatge Méndez Vigo, 5 - Barcelona, tel. 934 875 306, fax 934 874 590, a/e: iicbarcellona@esteri.it, web: www.iicbarcellona.esteri.it.

• **BALMESIANA.**— El 4 de març, a les 19.00, conferència del P. Leo Elders (membre de la Pontifícia Acadèmia de Sant Tomàs) amb ocasió de l'Any Paulí sobre *Santo Tomás, comentador de san Pablo*. Tot seguit, missa. Serà al saló d'actes de Balmesiana (c/ Duran i Bas, 9 - Barcelona). Organitza: Institut Sant Tomàs i la Societat internacional Tomàs d'Aquino (Barcelona). Més informació: tel. 933 026 840, web: www.balmesiana.org.

• **FAMÍLIA FRANCISCANA DE CATALUNYA.**— Convida a una estona de pregària amb Francesc i Clara el 4 de març, a les 20.00, amb el tema *La misericòrdia practicada per Jesús i per sant Francesc*. Lloc: Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció, pl. Universitat, 2 - Barcelona, tel. 934 543 469.

• **NIT DE GETSEMANÍ.**— El 5 de març, a les 22.00, hora santa per a sacerdots, homes i joves; a les 23.00, eucaristia; el 6, a les 11.00, hora santa per a religioses, dones i noies; a les 12.00, missa. Parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova i dels Sants Gervasi i Protasi, pl. Bonanova, 12 - Barcelona.

• **CATEDRAL.**— El 6 de març, festa de Sant Oleguer, bisbe de Barcelona: a les 18.30, vespres cantades al cor de la seu; a les 19.00, eucaristia en honor del sant. La capella sepulcral estarà oberta a la veneració dels fidels.

• **XXIII RETROBAMENT ECUMÈNIC.**— El 7 de març, de 10.00 a 17.15, al Seminari Salesià Martí-Codolar (av. Cardenal Vidal i Barraquer, 1 - Barcelona). El tema serà *Diàleg i diàlegs. Les Esglésies cristianes i la recerca científica*, presentat per David Jou. Contrapunts anglicà, catòlic, ortodox i protestant.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 7 de març, trobada de joves amb Luis de Sebastián sobre *La globalització*. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, fax 933 171 094, a/e: info@fespinal.com, web: www.fespinal.com.

• **PARRÒQUIA SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El 7 de març, a les 10.00 recés de Quaresma a la casa d'exercicis de Sarrià. S'acabarà després de dinar amb la celebració de l'eucaristia. Dirigeix: Mn. Joan Costa. Més informació: plaça de Sant Pere, s/n - Barcelona, tel. 932 680.742, a/e: santpere164@arqbcn.cat.

• **RECÉS.**— Per als membres dels instituts de vida consagrada, dirigit pel cardenal Lluís Martínez Sistach. Serà el 8 de març, de 10.15 a 17.00, a la casa d'exercicis Sant Ignasi (c/ Carrasco i Formiguera, 22 - Barcelona, tel. 932 058 134).

• **VERITABLE VIDA EN DÉU.**— El grup d'oració de la Veritable Vida en Déu

RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA A CATALUNYA

RECÉS MENSUAL DE LLOANÇA I ADORACIÓ

Casa d'espiritualitat Betània
C/ Bonavista, 37 - Cornellà de Llobregat
Metro línia 5. Estació Gavarra

Dies 7 i 8 de març

Convidat:

P. JAIME BURKE

Adoració durant tota la nit de dissabte

Per als que es queden a dormir:
Estada els dos dies: 58 €
Només dormir: 20 €. - Àpats solts: 12 €
Trobada gratuïta i oberta a tothom
Tel. Inf. José Antonio Godina,
coordinador regional: 934 196 355
Víctor Gregorio: 696 963 816

WEB: <http://es.geocities.com/catalunyarcc>
a/e: joseant.gm@gmail.com
Web: www.rcc-es.com

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans **persones** grans

El bé de les usuàries és el nostre motor

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356
NIF: G-08862781 - *Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)*
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

Des del carrer

FRANCESC XAVIER GUILLEN, BALLARÍ I COREÒGRAF CATALÀ AL JAPÓ

Convençut que el ball i la música són mitjans poderosíssims per a l'evangelització, l'artista barceloní Francesc Xavier Guillen (Barcelona, 1965) s'ha abocat en els darrers anys en la creació d'espectacles amb una clara inspiració cristiana. Des del Japó, on viu des de fa més de 14 anys, Guillen ha creat fins i tot una companyia —Xavier Angels Company— a través de la qual vol anunciar la Bona Nova tot seguint les petjades del patró de les missions sant Francesc Xavier.

«L'Esperit Sant inspira les meves coreografies»

Samuel Gutiérrez

—Què et va portar ara fa gairebé 15 anys fins al Japó?

—L'Orient sempre m'ha atret moltíssim. Suposo que ha estat el meu destí. L'any 1993 em vaig presentar a una audició per a un espectacle que buscava ballarins per anar al Japó. La prova va sortir molt bé i em van agafar com a ballarí principal. Pensava passar uns mesos i tornar, però finalment, després de diverses etapes anant i tornant, m'hi vaig quedar i d'això, ja en fa 14 anys.

—Com va ser la crida a evangelitzar a través de l'art?

—Ha estat un procés llarg i difícil. Jo vaig néixer en una família cristiana i vaig estudiar als jesuïtes de Sarrià, però la vida em va allunyar d'aquestes arrels. Això sí, sempre he mantingut un fort esperit de recerca. He fet control mental, budisme, astrologia..., fins que em vaig adonar que les meves arrels són cristianes i que, en definitiva, tot et porta a Jesús. Paradoxalment va ser al Japó, un país tan poc cristià, on la meva fe va renéixer i ha anat creixent de mica en mica. El secret ha estat la pregària, la interiorització, i la lectura i aprofundiment de la Bíblia. Llegint i escoltant, el Senyor et va guiant.

—I del redescobriment de la fe

a l'evangelització...

—Inicialment vaig voler deixar-ho tot i dedicar-me només a l'evangelització. Això no obstant, era una idea força utòpica perquè també m'havia de guanyar la vida. Després d'un recés amb els pares claretians de Nagoya vaig veure que podia combinar la meua feina com a ballarí amb la participació en espectacles altruistes, però amb un toc el més professional possible. Fruit d'aquesta convicció vaig crear l'any 2005 Xavier Angels Company. Sota l'auspici del gran sant Francesc Xavier, es tractava de fer de pont entre la cultura occidental i l'oriental i en la mesura del que fos possible oferir també un missatge evangelitzador engrescador i valent. Així va néixer el musical *Xavier viu en tu*, que també es va representar amb èxit a Catalunya.

—El segon gran projecte evangelitzador de la vostra companyia ha estat el musical *Testigos*, encapçalat pel cantautor Luis Alfredo Díaz, i en el qual vosaltres poseu la coreografia...

—Sí, el vam estrenar aquest estiu a la JMJ de Sydney i va agradar moltíssim. És un espectacle multimèdia que inclou imatge, música i ball per presentar la vida i el missatge de deu personatges heroics del segle XX; entre ells la Mare Teresa de Calcuta, Joan Pau II, Maximilià

Kolbe, el germà Roger de Taizé, el P. Emiliano Tardiff o Josepmaria Escrivà. El nostre desig és poder fer una gira mundial perquè tant artísticament com per contingut és un producte realment bo, així com evangelitzador al 100%. El problema que tenim, però, és que la seva representació, amb tots els elements que combina i la gent que hi participa, surt una mica car. De moment ho representem per separat. Nosaltres, des del 23 de gener, ja l'estem representant al Japó i sabem que Luis Alfredo també està fent el mateix a Espanya.

—Què va fer que us engresqués tant en el projecte, tot i les dificultats i la distància?

—Ja havíem treballat professionalment amb Producciones De la Raíz i l'experiència havia estat molt bona. Luis Alfredo va concebre *Testigos* i quan el van escollir per estrenar-lo a la JMJ 2008 ens va proposar de fer-ne la coreografia. Era una gran oportunitat! Ho vaig portar a la pregària i vaig sentir que ho havíem de fer. Van ser quatre mesos molt intensos de treball, creant les coreografies i assajant amb la meua companyia. Ho vaig fer tot amb molta pregària i demanant la inspiració a l'Esperit Sant. Crec, doncs, que realment les coreografies no són meves, sinó del Senyor. Jo només en sóc un instrument.

Mons. Jaume Camprodon
Bisbe emèrit de Girona

A cinquanta anys de l'anunci del Vaticà II

El dia 25 de gener, festa de la conversió de sant Pau, es compliren cinquanta anys de l'anunci de Joan XXIII de la celebració d'un Concili ecumènic; feia només tres mesos que havia estat elegit Papa. Intentaré posar en relleu la persona dels bisbes d'aquella hora que de cop es trobaren investits de Pares conciliars. De fet, ells foren els qui, conduïts per l'Esperit Sant, donaren al Poble de Déu la riquesa del Concili. Situem-nos tres anys després, el mes d'octubre, quan anaven arribant a Roma aquells homes, procedents de les quatre parts del món d'ètnies i cultures diferents que confirmaven la catolicitat de l'Església, amb un bagatge de paperam preparat per comissions d'experts; i, això sí, cadascun amb la seva mitra i les seves mussetes vermelles, sense saber gaire el paper que els tocava fer. En últim terme, però, se sabien cridats per l'Esperit Sant i això els bastava. El discurs inaugural de Joan XXIII els posà davant d'horitzons inesperats, obria portes i finestres: un aire que es convertiria en ventada escampant el paperam preparat curosament. Sé que no m'arrisco si dic que molts d'ells no passaven de la formació teològica i bíblica rebuda a les aules d'una Universitat Pontifícia. Molts havien

explicat aquestes matèries als seminaris d'origen, però tancats en una escolàstica aliena als corrents de pensament de l'època. Tot just començats els debats a l'aula conciliar descobriren que allò no seria pas una bassa d'oli. Sortien propostes que feien posar la pell de gallina. Ben aviat s'organitzaren conferències per ajudar al reciclatge; conferències de tendències diferents, cosa que crearia perplexitat en més d'un. El secretari d'un bisbe m'explicà que, acabada la primera sessió, l'havia anat a esperar a l'aeroport de Barajas i, de retorn a casa, de tant en tant es posava les mans al cap dient angoixat: «L'Església va pel pedregar, si Déu no hi posa remei.» El prelat en qüestió morí aquell hivern d'una afecció de cor.

Cert que hi havia bisbes de gran categoria intel·lectual i assessors competents que passaven nits aclarint conceptes i reforçant opinions. De fet, però, era cada bisbe el que, assumint la responsabilitat de «Vicari de Crist» a la seva diòcesi, hauria de donar el seu vot a l'hora d'aprovar un document.

Ara bé, al final, algun document com la *Declaració sobre la llibertat religiosa*, que d'entrada corregué el risc de caure a la foguera, aconseguí 2.308 *placet* contra 70 *non placet*. El canvi suposava una conversió de ment i de cor no sense sofriment. Eren conscients que es tractava de conduir la barca del Senyor. Al costat esquerre de l'aula hi havia un àmbit destinat a refer-se i comentar les diferents intervencions, que fou batejat amb humor amb el nom de Bar-Jonàs, a l'altre costat de la basílica, la Capella del Santíssim s'omplia de bisbes a l'hora del descans.

Fent memòria agraïda dels Pares Conciliars innominats per la premsa i desconeguts per la història, se m'ha acudit transcriure un fragment del decret sobre *L'activitat missionera de l'Església*, altament confortador per a les Esglésies de casa nostra, avui. «Els grups on s'escau l'Església sovint es transformen del tot per causes diverses, talment que en surten situacions completament noves. Llavors cal que l'Església sospesi bé si aquestes situacions exigeixen de nou la seva acció missionera. (...) A més a més, els fets nous són de vegades de tal mena que deixa d'existir durant una temporada la possibilitat de proposar de dret i de seguida la proclamació de l'Evangeli. Llavors, és clar, els missioners poden i han de donar, pacientment, assenyadament i ensems amb una gran confiança, si més no un testimoni de la caritat i beneficència de Crist, i així preparar els camins del Senyor i fer-lo present d'alguna manera» (6). Pares conciliars, que ja fruiu de ple l'Avui de Déu, mercès!

Pensant-ho millor

Rauxa

Eduard Brufau

Les darreres setmanes s'ha difós la notícia que a diversos pobles de l'interior de Catalunya i del Pirineu on la ramaderia conviu amb el turisme, hi ha visitants que es queixen de la pudor dels fems i que el soroll de les esquelles no els deixa dormir. Aquesta actitud inculta i ridícula d'alguns forasters és un pas més en el procés d'ignorància creixent que fa anys que viu el món urbà respecte la natura i el món rural, malgrat la propaganda ecologista. Un món urbà que ha de portar el fills a visitar una granja de gallines perquè vegin que els ous no surten ni de

la nevera ni del supermercat. Aquesta ignorància és un fenomen absolutament nou en la història de la humanitat, perquè durant milers d'anys tothom ha après des de ben petit que les gallines ponen ous i que l'activitat animal acostuma a fer pudor. I fins fa ben poc temps tot això s'acceptava amb normalitat. Ara, però, hi ha una gran massa de població que no només desconeix aquesta realitat natural, sinó que quan hi topa la troba estranya, i la menysprea perquè és incapaç d'entendre-la. Si davant d'uns fets tan elementals i universals com aquests demostren tanta incultura, com reaccionaran aquestes persones en situacions i realitats de la vida molt més complexes i greus?

La gran ignorància